2024/1312

2024 6 27

Pagal tarptautinę viešąją teisę, juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti https://unece.org/status-1958-agreement-and-annexed-regulations

JT taisyklė Nr. 83 „Suvienodintos transporto priemonių patvirtinimo nuostatos, atsižvelgiant į teršalų išmetimą pagal variklinių degalų reikalavimus“ [2024/1312]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas, įskaitant:

08 serijos pakeitimus. Įsigaliojimo data – 2024 m. sausio 5 d.

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai. Autentiškas ir teisiškai privalomas tekstas: ECE/TRANS/WP.29/2023/57.

TURINYS

1. Taikymo sritis
2. Terminų apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Patvirtinimas
5. Specifikacijos ir bandymai
6. Rezervuota
7. Patvirtinto tipo išplėtimas
8. Gamybos atitiktis
9. Eksploatuojamų transporto priemonių atitiktis
10. Sankcijos už gamybos neatitiktį
11. Visiškas gamybos nutraukimas
12. Pereinamojo laikotarpio nuostatos
13. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

Priedai:

1. Variklio bei transporto priemonės charakteristikos ir su bandymais susijusi informacija
   - 1 priedėlis. Bandymo ataskaita
   - 2 priedėlis. Rezervuota
   - 3A priedėlis. Dokumentų rinkinys
   - 3B priedėlis. AECS vertinimo metodika
2. Pranešimas
   - 1 priedėlis. Rezervuota
   - 2 priedėlis. Gamintojo OBD sistemos eksploatacinių savybių reikalavimų atitikties sertifikatas
3. Patvirtinimo ženklo išdėstymas
4. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros metodika
   - 1 priedėlis. Transporto priemonių atrankos ir neigiamo sprendimo dėl transporto priemonių priėmimo kriterijai
   - 2 priedėlis. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties 4 tipo bandymų taisyklės
   - 3 priedėlis. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties ataskaita
   - 4 priedėlis. Patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos metinė eksploatuojamų transporto priemonių atitikties ataskaita
   - 5 priedėlis. Skaidrumo aprašai

5. 2 tipo bandymas

6. 3 tipo bandymas

7. Rezervuota

8. 6 tipo bandymas

9. Rezervuota

10. Etaloninių degalų specifikacijos

10a. Dujinių etaloninių degalų specifikacijos

11. Vidinės diagnostikos sistema (OBD sistema). Eksploatacinių savybių reikalavimai

1. Taikymo sritis

Šioje taisyklėje nustatomi techniniai motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į važiuojant tuščiąja eiga išmetamų teršalų kiekį (2 tipo bandymas), išmetamųjų karterio dujų kiekį (3 tipo bandymas) ir žemos temperatūros sąlygomis variklio išmetamų teršalų kiekį (6 tipo bandymas), reikalavimai.

Be to, šioje taisyklėje nustatomos eksploatuojamų transporto priemonių atitikties taisyklės.

1.1. Ši taisyklė taikoma M_1, M_2, N_1 ir N_2 kategorijų transporto priemonėms, kurių etaloninė masė neviršija 2 610 kg ([1]).

Gamintojo prašymu pagal šią taisyklę patvirtintas minėtų transporto priemonių tipas gali būti išplėstas, kad aprėptų M_1, M_2, N_1 ir N_2 kategorijų transporto priemones, kurių etaloninė masė neviršija 2 840 kg ir kurios atitinka šioje taisyklėje nustatytas sąlygas.

Gamintojo prašymu pagal šią taisyklę patvirtintas minėtų transporto priemonių tipas gali būti išplėstas, kad aprėptų M_1, M_2, N_1 ir N_2 kategorijų transporto priemones neatsižvelgiant į jų standartinę masę. Transporto priemonės gamintojas įrodo tipo patvirtinimo institucijai, kuri suteikė tipo patvirtinimą, kad svarstoma transporto priemonė yra specialios paskirties transporto priemonė.[1]

2. Terminų apibrėžtys

Taikant šią taisyklę vartojamos JT taisyklėje Nr. 154 pateiktos apibrėžtys, nebent toliau nurodoma kitaip, tuomet tokiu atveju vartojamos šios apibrėžtys:

2.1. transporto priemonės tipas – grupė transporto priemonių, kurių nesiskiria toliau nurodytos savybės:

2.1.1. ekvivalentinė inercija, nustatyta pagal standartinę masę, nurodomą šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo A4a/3 lentelėje; taip pat

2.1.2. variklio ir transporto priemonės charakteristikos, kaip apibrėžta šios taisyklės 1 priede;

2.2. Rezervuota

2.3. didžiausioji masė – transporto priemonės gamintojo nurodyta techniškai leidžiama didžiausia masė (ji gali būti didesnė nei nacionalinės administracijos nustatyta didžiausioji leidžiamoji masė);

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.7, 2 punktas) – https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

2.4–2.7. Rezervuota

2.8. karteris – vidiniais arba išoriniais vamzdžiais, skirtais dujoms ir garams išeiti, su alyvos nusodintuvu sujungtos vidinės arba išorinės variklio ertmės;

2.9–2.11. Rezervuota

2.12. taršos kontrolės įtaisai – transporto priemonės sudedamosios dalys, kurios kontroliuoja ir (arba) riboja teršalų ir degalų garų išmetimą;

2.13. Rezervuota

2.14. eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymas – atitikties bandymas ir įvertinimas pagal šios taisyklės 9 punktą ir 4 priedą;

2.15. tinkamai prižiūrima ir naudojama – bandomosios transporto priemonės atveju tai reiškia, kad ši transporto priemonė atitinka 4 priedo 1 priedėlyje nustatytus pasirinktos transporto priemonės priimtinumo kriterijus;

2.16–2.18. Rezervuota

2.19. transporto priemonės tipo patvirtinimas – transporto priemonės tipo patvirtinimas pagal šią taisyklę;

2.20–2.25. Rezervuota

2.26. šaltasis paleidimas vykdant OBD kontrolinių įtaisų eksploatacinių savybių stebėjimą reiškia, kad, paleidus variklį, variklio aušalo temperatūra arba lygiavertė temperatūra yra ne aukštesnė kaip 35 °C ir ne daugiau kaip 7 °C didesnė už aplinkos temperatūrą, jeigu taikoma;

2.27–2.34. Rezervuota

2.35. reagentas – produktas, išskyrus degalus, laikomas transporto priemonėje ir pagal išmetamųjų dujinių teršalų kontrolės sistemos signalą tiekiamas papildomo išmetamųjų teršalų apdorojimo sistemai;

2.36. įprastinėmis važiavimo sąlygomis išmetamų teršalų kiekis (RDE) – įprastomis transporto priemonės eksploatavimo sąlygomis išmetamas teršalų kiekis;

2.37. nešiojamoji išmetamųjų teršalų matavimo sistema (PEMS) – Taisyklės Nr. 168 dėl RDE IV priede nustatytus reikalavimus atitinkanti nešiojamoji išmetamųjų teršalų kiekio matavimo sistema;

2.38. pagrindinė išmetamųjų teršalų kontrolės strategija (BECS) – išmetamųjų teršalų kontrolės strategija, veikianti esant tam tikram variklio sukimo momento ir sūkių dažnio intervalui, jei neįjungta papildoma išmetamųjų teršalų kontrolės strategija;

2.39. papildoma išmetamųjų teršalų kontrolės strategija (AECS) – išmetamųjų teršalų kontrolės strategija, įsijungianti ir pakeičianti arba pakoreguojanti pagrindinę teršalų išmetimo strategiją tam tikru tikslu, reaguodama į tam tikrą aplinkos ir (arba) eksploatavimo sąlygų visumą ir veikianti tik tol, kol yra tos sąlygos;

2.40. trečioji šalis – teisėtų lūkesčių ir išteklių tyrimo laboratorijai turinti trečioji šalis, akredituota pagal EN ISO/IEC 17020 ir EN ISO/IEC 17025.

3. Patvirtinimo paraiška

3.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į važiuojant tuščiąja eiga išmetamų teršalų kiekį, išmetamųjų karterio dujų kiekį ir žemos temperatūros sąlygomis variklio išmetamų teršalų kiekį, paraišką transporto priemonės gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas teikia tipo patvirtinimo institucijai.

3.1.1. Be to, gamintojas pateikia šią informaciją:

a) gamintojo deklaraciją, kad OBD sistema atitinka JT taisyklės Nr. 154 C5 priedo 1 priedėlio 7 punkto ir šios taisyklės 11 priedo 1 punkto nuostatas dėl eksploatacinių savybių visomis pagrįstai numatomomis važiavimo sąlygomis;

b) priemonių, kurių imtasi siekiant užkirsti kelią išmetamųjų teršalų kontrolės sistemų, įskaitant išmetamųjų teršalų kontrolės kompiuterį ir odometrą, klastojimui ir pakeitimui, įskaitant ridos verčių registravimą;

c) tam tikrais atvejais – kitų tipo patvirtinimų kopijas su atitinkamais duomenimis, pagal kuriuos būtų galima išplėsti patvirtinimo taikymo sritį;

d) įrodymus, kad laikomasi JT taisyklės Nr. 24 III dalies nuostatų (jei taikoma), JT taisyklės Nr. 85, 1a arba 2 lygmens pagal JT taisyklę Nr. 154 ir JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE (jei taikoma).

3.2. Informacinio dokumento, susijusio su variklio išmetamais teršalais, pavyzdys pateikiamas šios taisyklės 1 priede.

3.3. Šios taisyklės 5 skirsnyje aprašytiems bandymams atlikti už tipo patvirtinimo bandymus atsakingai techninei tarnybai pateikiama pavyzdinė transporto priemonių tipo transporto priemonė.

3.3.1. Šios taisyklės 3.1 punkte nurodyta paraiška rengiama pagal informacinio dokumento pavyzdį, nustatytą šios taisyklės 1 priede.

3.3.2. taikant 3.1.1 punkto a papunktį gamintojas turi naudoti gamintojui skirto OBD eksploatacinių savybių atitikties sertifikato pavyzdį, pateiktą šios taisyklės 2 priedo 2 priedėlyje.

3.3.3–3.3.4. Rezervuota

3.3.5. Vykdant šios taisyklės 3.1.1 punkto b papunkčio reikalavimus, tarp priemonių, kurių imamasi siekiant apsaugoti išmetamųjų teršalų kontrolės kompiuterį, kad jis nebūtų klastojamas ar keičiamas, turi būti numatyta atnaujinimo galimybė, taikant gamintojo patvirtintą programą arba atliekant kalibravimą.

3.3.6. A lentelėje aprašytiems bandymams atlikti gamintojas už tipo patvirtinimo bandymus atsakingai techninei tarnybai pateikia tvirtinamo transporto priemonių tipo pavyzdinę transporto priemonę.

3.3.7. Mišrius degalus naudojančios transporto priemonės tipo patvirtinimo paraiška turi atitikti JT taisyklės Nr. 154 5.8 punkte nustatytus papildomus reikalavimus.

3.3.8. Dėl sistemos konstrukcijos, sudedamosios dalies arba atskiro techninio mazgo pakeitimų, padarytų po tipo patvirtinimo, tipo patvirtinimo galiojimas savaime nenutrūksta, jeigu šių sistemų, sudedamųjų dalių arba atskirų techninių mazgų originalios savybės nepakeičiamos tiek, kad sumažėtų variklio arba išmetamųjų teršalų kiekio kontrolės sistemos veiksmingumas.

3.4. Išplėstas dokumentų rinkinys

3.4.1. Kad patvirtinimo institucijos galėtų įvertinti, ar AECS tinkamai įgyvendinama, atsižvelgiant į 5.1.7 punkte nustatytą draudimą naudoti išderinimo įtaisus, gamintojas taip pat pateikia šios taisyklės 1 priedo 3a priedėlyje apibūdintą išplėstą dokumentų rinkinį.

3.4.2. Transporto priemonėse, patvirtintose pagal EB ir EC raides, kaip apibrėžta 3 priedo A3/1 lentelėje, gamintojas įrengia indikatorių (AECS žymą arba laikmatį), kuris turi rodyti, kad transporto priemonė veikia AECS režimu, o ne BECS režimu. Indikatorius turi būti pasiekiamas per nuoseklųjį standartinės diagnostinės jungties prievadą pagal paprastosios nuskaitymo priemonės signalą. Kai EAS veikia, ją turi būti įmanoma identifikuoti naudojant oficialų dokumentų rinkinį, kaip nurodyta 1 priedo 3a priedėlyje.

3.4.3. Tipo patvirtinimo institucija suteikia išplėstam dokumentų rinkiniui identifikavimo numerį ir nurodo datą, taip pat saugo jį bent dešimt metų po to, kai suteikiamas tipo patvirtinimas.

3.4.4. Gamintojui paprašius, tipo patvirtinimo institucija atlieka preliminarų naujų tipų transporto priemonėms skirtų papildomų AECS vertinimą. Tokiu atveju atitinkami dokumentai tipo patvirtinimo institucijai pateikiami per 2–12 mėnesių nuo tipo patvirtinimo proceso pradžios.

3.4.5. Tipo patvirtinimo institucija, remdamasi gamintojo pateiktu išplėstu dokumentų rinkiniu, aprašytu 1 priedo 3a priedėlio b punkte, atlieka preliminarų vertinimą. Patvirtinimo institucija vertinimą atlieka pagal 1 priedo 3b priedėlyje aprašytą metodiką. Išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais tipo patvirtinimo institucija gali nukrypti nuo tos metodikos.

3.4.6. Tipo patvirtinimo tikslais 18 mėnesių laikotarpiu toliau turėtų galioti preliminarus naujų tipų transporto priemonių papildomų TIS vertinimas. Jei gamintojas tipo patvirtinimo institucijai pateikia įrodymą, kad rinkoje nesiūloma jokių naujų technologijų, dėl kurių pasikeistų AECS preliminarus vertinimas, tas laikotarpis gali būti pratęstas dar 12 mėnesių.

3.4.7. Patvirtinimo institucija gali patikrinti AECS veikimą.

3.4.8. Regionų valdžios institucijos prašymu susitariančioji šalis sudaro AECS, kurios tipo patvirtinimo institucijų buvo pripažintos nepriimtinomis, sąrašą.

3.4.9. Gamintojas taip pat pateikia tipo patvirtinimo institucijoms 1 priedo 3a priedėlyje nurodytą oficialų dokumentų rinkinį, kuriame yra informacija apie AECS ir (arba) BECS, leidžianti nepriklausomam bandytojui nustatyti, ar išmatuotas išmetamųjų teršalų kiekis gali būti priskirtas AECS ar BECS strategijai, arba galbūt gautas dėl išderinimo įtaiso naudojimo. Oficialus eksploatuojamų transporto priemonių dokumentų rinkinys pateikiamos paprašius.

3.4.10. M_1 arba N_1 kategorijos transporto priemonės patvirtinamos pagal išmetamųjų teršalų raides EA, EB arba EB, kaip nurodyta 3 priedo A3/1 lentelėje, atsižvelgiant į naudingumo koeficientus, nustatytus pagal JT taisyklės Nr. 154 B8 priedo 3.2 punkto A8.App5/1 lentelėje nurodytas vertes.

3.5. Gamintojas pagal šį reglamentą tipo patvirtinimą, atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį, suteikusiai tipo patvirtinimo institucijai (toliau – patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija) pateikia dokumentų, susijusių su bandymų skaidrumu, rinkinį su reikiama informacija, suteikiančia galimybę atlikti bandymus pagal 4 priedo 5.9 punktą.

4. Patvirtinimas

4.1. Jei pagal šiuos pakeitimus patvirtinti pateikto tipo transporto priemonė atitinka šios taisyklės 5 dalies reikalavimus, suteikiamas transporto priemonės tipo patvirtinimas.

4.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris.

4.2.1. Tipo patvirtinimo numeris turi būti sudarytas iš keturių dalių. Kiekvienas segmentas atskiriamas ženklu *.

1 skirsnis: didžioji raidė E ir tipą patvirtinusios susitariančiosios šalies skiriamasis numeris ([2]).

2 skirsnis: skaičius 83, toliau raidė R, po jos:

a) du skaitmenys (jei taikoma – su nuliais priekyje), rodantys pakeitimų seriją, į kurią įtrauktos JT taisyklės techninės nuostatos, taikomos patvirtinimui (jei JT taisyklės redakcija yra pradinė – 00);

b) pasvirasis brūkšnys (/) ir du skaitmenys (jei taikoma – su nuliais priekyje), rodantys pakeitimų serijos papildymo, taikomo patvirtinimui (jei patvirtinimų serijos redakcija yra pradinė – 00), numerį;

c) pasvirasis brūkšnys (/) ir dvi raidės, rodančios išmetamųjų teršalų kiekio standartą (pvz., EA, EB arba EC), kaip apibrėžta 3 priedo A3/1 lentelėje.

3 skirsnis: keturių skaitmenų eilės numeris (jei taikoma – su nuliais priekyje). Seka pradedama skaičiumi 0001.

4 skirsnis: dviejų skaitmenų eilės numeris (jei taikoma – su nuliais priekyje), žymintis išplėtimą. Seka pradedama skaičiumi 00.

Visi skaitmenys turi būti arabiški.

4.2.2. Šios taisyklės patvirtinimo numerio pavyzdys:

E11*83R08/01/EA*0123*01

Pirmasis pagal 08 serijos pakeitimų 01 papildymą Jungtinės Karalystės suteikto patvirtinimo Nr. 0123 išplėtimas – patvirtinimas pagal Euro 6e išmetamųjų teršalų kiekio standartą.

4.2.3. Ta pati susitariančioji šalis negali suteikti to paties numerio kitam transporto priemonės tipui.

4.3. Pranešimas dėl transporto priemonės tipo patvirtinimo, jo išplėtimo arba atsisakymo suteikti patvirtinimą pagal šią taisyklę perduodamas šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims naudojant šios taisyklės 2 priede pateikto pavyzdžio blanką.

4.3.1. Iš dalies pakeitus šį tekstą, pvz., nustačius naujas ribines vertes, Susitarimo šalims pranešama, kurie iš jau patvirtintų transporto priemonių tipų atitinka naująsias nuostatas.

4.4. Prie kiekvienos transporto priemonės, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą transporto priemonių tipą, aiškiai matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, nurodytoje patvirtinimo formoje, pritvirtinamas tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro:

4.4.1. apskritimas, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris;

4.4.2. į dešinę nuo 4.4.1 punkte aprašyto apskritimo – šios taisyklės numeris, toliau raidė R, brūkšnelis ir patvirtinimo numeris.

4.4.3. Patvirtinimo ženkle po tipo patvirtinimo numerio turi būti papildomas simbolis, kurio paskirtis – atskirti išmetamųjų teršalų normą, pagal kurią suteiktas patvirtinimas. Pasirenkant šią raidę, naudojama šios taisyklės 3 priedo A3/1 lentelė.

([2]) 1958 m. Susitarimo šalių skiriamieji numeriai nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.7, 3 priedas, https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

4.5. Jeigu transporto priemonė šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, atitinka transporto priemonių tipą, patvirtintą pagal vieną ar kelias kitas prie Susitarimo pridėtas taisykles, 4.4.1 punkte nurodyto ženklo kartoti nereikia; tokiu atveju taisyklė, patvirtinimo numeriai ir papildomi visų JT taisyklių, pagal kurias buvo suteiktas patvirtinimas (šalyje, kuri suteikė patvirtinimą pagal šią taisyklę), simboliai išdėstomi vertikaliais stulpeliais į dešinę nuo šios taisyklės 4.4.1 punkte nurodyto simbolio.

4.6. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.7. Patvirtinimo ženklas tvirtinamas greta arba ant transporto priemonės duomenų plokštelės.

4.7.1. Šios taisyklės 3 priede pateikti patvirtinimo ženklo išdėstymo pavyzdžiai.

5. Specifikacijos ir bandymai

5.1. Bendri klausimai

5.1.1. Gamintojai turi įrodyti, kad visų naujų transporto priemonių tipas patvirtintas pagal šią taisyklę. Šie įsipareigojimai apima taisyklėje nustatytų išmetamųjų teršalų kiekio ribas.

Gamintojai užtikrina, kad būtų laikomasi tipo patvirtinimo procedūrų, skirtų gamybos atitikčiai ir eksploataciniam tinkamumui patikrinti.

Be to, gamintojai turi imtis tokių techninių priemonių, kurios užtikrintų, jog, remiantis šio reglamento nuostatomis, pro išmetamąjį vamzdį būtų išmetamas iš tiesų ribotas teršalų ir degalų garavimo išlakų kiekis, visą normalų transporto priemonės veikimo laikotarpį, esant įprastoms eksploatavimo sąlygoms. Taigi eksploatacinio tinkamumo priemonės tikrinamos laikotarpiu iki 5 metų arba per 100 000 km ridą (nelygu, kas pasibaigia pirmiau).

Nustatant eksploatacinį tinkamumą ypač tikrinamas pro išmetamąjį vamzdį išmetamų teršalų kiekis pagal JT taisyklėje Nr. 154 nustatytas išmetamų teršalų kiekio ribas.

5.1.2. Gamintojai įrengia transporto priemones taip, kad visos sudedamosios dalys, kurios gali turėti įtakos teršalų išmetimui, būtų suprojektuotos, sukonstruotos ir sumontuotos taip, kad įprastai naudojama transporto priemonė atitiktų šį reglamentą.

5.1.3. Rezervuota

5.1.4. Rezervuota

5.1.5. Elektroninės sistemos saugumo nuostatos

5.1.5.1. Būtina atitikti elektroninės sistemos saugumo reikalavimus, nurodytus JT taisyklės Nr. 154 6.1.7 punkte. Veiksmingas šių strategijų taikymas siekiant apsaugoti išmetamųjų teršalų kontrolės sistemas gali būti bandomas tipo patvirtinimo metu ir (arba) atliekant regioninės rinkos priežiūrą.

5.1.5.2. Gamintojai turi veiksmingai atgrasyti nuo odometro rodmenų perprogramavimo transporto priemonės tinkle, bet kuriame galios pavaros valdiklyje ir nuotolinio keitimosi duomenimis siųstuve, jei taikoma. Gamintojai turi taikyti patobulintas apsaugos nuo sisteminio neteisėto keitimo strategijas ir nuo perrašymo apsaugančias funkcijas siekdami apsaugoti odometro rodmenų vientisumą. Tinkamą apsaugos nuo neteisėto keitimo lygį užtikrinančius metodus patvirtina tipo patvirtinimo institucija. Veiksmingas šių strategijų taikymas siekiant apsaugoti odometrą gali būti bandomas tipo patvirtinimo metu ir (arba) atliekant regioninės rinkos priežiūrą.

5.1.6. Turi būti įmanoma patikrinti transporto priemonės tinkamumą eksploatuoti keliuose, kad būtų nustatytos jos eksploatacinės savybės, atsižvelgiant į duomenis, surinktus pagal 5.3.7 punktą. Jeigu šiai patikrai atlikti reikalinga speciali metodika, ji turi būti išsamiai aprašyta naudojimo instrukcijoje (arba atitinkamame šaltinyje). Šiai specialiai metodikai taikyti neturi reikėti specialios įrangos, išskyrus tą, kuri pateikiama kartu su transporto priemone.

5.1.7. Draudžiama naudoti išmetamųjų teršalų kontrolės sistemų veiksmingumą mažinančius išderinimo įtaisus. Draudimas netaikomas tokiais atvejais:

a) įtaisą būtina įrengti tam, kad variklis būtų apsaugotas nuo gedimo ar avarijos arba kad transporto priemonę būtų galima saugiai eksploatuoti,

b) įtaisas veikia nepažeidžiant variklio užvedimo reikalavimų

arba

c) reikalavimai iš esmės įtraukti į garavimo išlakų ir vidutinio variklio išmetamų teršalų kiekio tikrinimo procedūrą.

5.2. Bandymų atlikimas

A lentelėje yra parodytos įvairios tam tikro tipo transporto priemonės tipo patvirtinimo galimybės.

A lentelė

Reikalavimai

Bandymų reikalavimų taikymas suteikiant tipo patvirtinimą ir išplečiant patvirtintą tipą

Transporto priemonės kategorija	Kibirkštinio uždegimo variklį turinčios transporto priemonės, įskaitant hibridines ([1])								Slėginio uždegimo variklį turinčios transporto priemonės, įskaitant hibridines transporto priemones	
	Vienarūšiai degalai				Dvirūšiai degalai ([2])			Mišrūs degalai	Vienarūšiai degalai	
Etaloniniai degalai	Benzinas	SND	GD / biometanas	Vandenilis (ICE)	Benzinas SND	Benzinas GD / biometanas	Benzinas Vandenilis (ICE)	Benzinas Etanolis (E85)	Dyzelinas	Benzinas
Išmetamieji teršalai varikliui veikiant tuščiąja eiga (2 tipo bandymas)	Taip	Taip	Taip	—	Taip (abi degalų rūšys)	Taip (abi degalų rūšys)	Taip (tik benzinas)	Taip (abi degalų rūšys)	—	—
Karterio išmetamieji teršalai (3 tipo bandymas)	Taip	Taip	Taip	—	Taip (tik benzinas)	Taip (tik benzinas)	Taip (tik benzinas)	Taip (tik benzinas)	—	—
Išmetamieji teršalai esant žemai temperatūrai (6 tipo bandymas)	Taip	—	—	—	Taip (tik benzinas)	Taip (tik benzinas)	Taip (tik benzinas)	Taip (abi degalų rūšys)	—	—
Eksploatuojamų transporto priemonių atitiktis	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip (abi degalų rūšys)	Taip (abi degalų rūšys)	Taip (abi degalų rūšys)	Taip (abi degalų rūšys)	Taip	Taip

([1]) Specialios vandeniliu ir mišriais degalais, kurių sudėtyje yra biodyzelino, varomų transporto priemonių bandymo metodikos bus nustatytos vėliau.

([2]) Jei dvirūšių degalų transporto priemonė yra pateikta kartu su mišrių degalų transporto priemone, taikomi abiejų bandymų reikalavimai.

5.3. Bandymų aprašas

5.3.1. Rezervuota

5.3.2. 2 tipo bandymas (anglies monoksido išmetimo bandymas, varikliui veikiant tuščiąja eiga)

5.3.2.1. Šis bandymas atliekamas su visomis toliau nurodytomis kibirkštinio uždegimo variklius turinčiomis transporto priemonėmis.

5.3.2.1.1. Su transporto priemonėmis, kurios gali būti varomos benzinu arba SND, arba GD / biometanu, 2 tipo bandymas atliekamas naudojant abiejų rūšių degalus.

5.3.2.1.2. Neatsižvelgiant į 5.3.2.1.1 punkte išdėstytą reikalavimą, atliekant 2 tipo bandymą vienarūšiais degalais varomos dujinės transporto priemonės bus laikomos tik dujiniais degalais varomomis transporto priemonėmis.

5.3.2.2. Atliekant šios taisyklės 5 priede nustatytą 2 tipo bandymą, didžiausias leidžiamas anglies monoksido kiekis išmetamosiose dujose, varikliui veikiant tuščiąja eiga įprastu sūkių dažniu, turi būti toks, kokį nurodė transporto priemonės gamintojas. Tačiau didžiausias leidžiamas tūrio procentais išreikštas anglies monoksido kiekis neturi viršyti 0,3 proc. tūrio.

Varikliui veikiant tuščiąja eiga dideliu sukimosi dažniu, tūrio procentais išreikštas anglies monoksido kiekis išmetamosiose dujose, kai variklis veikia ne mažesniu kaip 2 000 min^{-1} sukimosi dažniu, o lambda vertė yra 1 ± 0,03 arba atitinka gamintojo specifikacijas, neturi viršyti 0,2 proc.

5.3.3. 3 tipo bandymas (karterio išmetamų dujų patikra)

5.3.3.1. Šis bandymas atliekamas su visomis 1 dalyje nurodytomis transporto priemonėmis, išskyrus transporto priemones su slėginio uždegimo varikliais.

5.3.3.1.1. Su transporto priemonėmis, kurios gali būti varomos benzinu, SND arba GD, 3 tipo bandymas turėtų būti atliekamas naudojant tik benziną.

5.3.3.1.2. Neatsižvelgiant į 5.3.3.1.1 punkte išdėstytą reikalavimą, atliekant 3 tipo bandymą vienarūšiais degalais varomos dujinės transporto priemonės bus laikomos tik dujiniais degalais varomomis transporto priemonėmis.

5.3.3.2. Kai bandoma pagal šios taisyklės 6 priedą, variklio karterio ventiliacijos sistema neturi leisti karterio dujoms patekti į atmosferą.

5.3.4. Rezervuota

5.3.5. 6 tipo bandymas (išmetamo anglies monoksido ir angliavandenilių vidutinio kiekio patikra po šaltojo paleidimo, esant žemai aplinkos temperatūrai).

5.3.5.1. Šis bandymas atliekamas su visomis 1 dalyje nurodytomis transporto priemonėmis, išskyrus transporto priemones su slėginio uždegimo varikliais.

5.3.5.1.1. Transporto priemonė pastatoma ant važiuoklės dinamometro su krovinio ir inercijos modeliavimo įtaisu.

5.3.5.1.2. Bandymą sudaro keturi NEDC grindžiamo I tipo bandymo pirmosios dalies paprastojo miesto ciklai. Pirmoji bandymo dalis aprašyta šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 6.1.1 punkte ir pavaizduota to paties priedo A4a/1 paveiksle. 780 sekundžių trunkantis bandymas žemos aplinkos temperatūros sąlygomis atliekamas be pauzių ir pradedamas paleidus variklį.

5.3.5.1.3. Žemos aplinkos temperatūros bandymas atliekamas, kai aplinkos temperatūra yra 266 K (– 7 °C). Prieš bandymą transporto priemonės kondicionuojamos vienodomis sąlygomis, kad bandymų rezultatus būtų galima pakartoti. Kondicionavimas ir kitos bandymo procedūros atliekamos pagal šios taisyklės 8 priede pateiktą aprašą.

5.3.5.1.4. Per bandymą išmetamosios dujos yra atskiedžiamos ir paimamas proporcingas bandinys. Bandomos transporto priemonės išmetamos dujos yra atskiedžiamos, paimamas ir pagal šios taisyklės 8 priede nurodytą metodiką tiriamas ėminys, tada pamatuojamas bendras atskiestų išmetamųjų dujų kiekis. Atskiestose išmetamosiose dujose tiriamas anglies monoksido ir bendras angliavandenilių kiekis.

5.3.5.2. Pagal 5.3.5.2.2 ir 5.3.5.3 punktų reikalavimus bandymas kartojamas tris kartus. Išmesto anglies monoksido ir angliavandenilių masė turi būti mažesnė nei 2 lentelėje pateiktos vertės.

2 lentelė

Po šaltojo užvedimo bandymo anglies monoksido ir pro išmetamąjį vamzdį išmetamų angliavandenilių kiekio ribinė vertė

Bandymo temperatūra 266 K (– 7 °C)			
Transporto priemonės kategorija	Klasė	Anglies monoksido masė (CO) L_1 (g/km)	Angliavandenilių masė (HC) L_2 (g/km)
M	—	15	1,8
N_1	I	15	1,8
	II	24	2,7
	III	30	3,2
N_2	—	30	3,2

5.3.5.2.1. Nepaisant 5.3.5.2 punkto reikalavimų, bent dviejų iš trijų kiekvieno teršalo bandymų rezultatai turi būti žemesni nei ribinė vertė. Vienas iš bandymo rezultatų gali viršyti ribinę vertę ne daugiau kaip 10 proc. Aritmetinis tų trijų kiekvieno teršalo bandymų rezultatų vidurkis turi būti mažesnis už nustatytą ribinę vertę. Jei viršijamos daugiau kaip vieno teršalo nustatytos vertės, nėra svarbu, ar tai įvyksta tame pačiame bandyme, ar skirtinguose bandymuose.

5.3.5.2.2. 5.3.5.2 punkte nurodytų bandymų skaičius gamintojo prašymu gali būti padidintas iki 10, jei pirmųjų trijų rezultatų aritmetinis vidurkis yra mažesnis nei 110 proc. ribinės vertės. Šiuo atveju po bandymo taikomas tik tas reikalavimas, pagal kurį visų 10 rezultatų aritmetinis vidurkis turi būti mažesnis už ribinę vertę.

5.3.5.3. 5.3.5.2 punkte nurodytų bandymų skaičius gali būti sumažintas pagal 5.3.5.3.1 ir 5.3.5.3.2 punktų nuostatas.

5.3.5.3.1. Jei per pirmą bandymą gautas kiekvieno teršalo rezultatas yra ne didesnis nei 0,70 L, atliekamas tik vienas bandymas.

5.3.5.3.2. Kai 5.3.5.3.1 punkto reikalavimas neįvykdomas, atliekami tik du bandymai, jei per pirmąjį bandymą gautas kiekvieno teršalo rezultatas yra ne didesnis nei 0,85 L, pirmų dviejų rezultatų suma yra ne didesnė nei 1,70 L, o antrojo bandymo rezultatas yra ne didesnis nei L.

($V_1 \leq 0{,}85$ L ir $V_1 + V_2 \leq 1{,}70$ L ir $V_2 \leq$ L).

5.3.6. Rezervuota

5.3.7. Išmetamųjų teršalų duomenys, reikalingi transporto priemonės tinkamumui naudoti patikrinti

5.3.7.1. Šis reikalavimas taikomas visoms transporto priemonėms su kibirkštinio uždegimo varikliais, kurioms reikalingas tipo patvirtinimas pagal šią taisyklę.

5.3.7.2. Kai bandoma pagal šios taisyklės 5 priedą (2 tipo bandymas), varikliui veikiant tuščiąja eiga:

a) registruojama išmetamųjų dujų anglies monoksido koncentracija tūrio procentais, taip pat

b) per bandymą registruojamas variklio sūkių dažnis, atsižvelgiant į visus leidžiamuosius nuokrypius.

5.3.7.3. Kai bandoma taikant didelį tuščiosios eigos sūkių skaičių (t. y. >2 000 min^{-1})

a) registruojama išmetamųjų dujų anglies monoksido koncentracija tūrio procentais;

b) registruojama lambda vertė; taip pat

c) per bandymą registruojamas variklio sūkių dažnis, atsižvelgiant į visus leidžiamuosius nuokrypius.

Lambda vertė apskaičiuojama naudojant supaprastintą Bretšneiderio lygtį:

$$\frac{[CO_2] + \frac{[CO]}{2} + [O_2] + \left(\frac{Hcv}{4} \cdot \frac{3.5}{3.5 + \frac{[CO]}{[CO_2]}} - \frac{Ocv}{2} \right) \cdot ([CO_2] + [CO])}{\left(1 + \frac{Hcv}{4} - \frac{Ocv}{2}\right) \cdot ([CO_2] + [CO] + K1[HC])}$$

kai:

[ ] = koncentracija tūrio procentais;

K1 = nedispersinio infraraudonųjų spindulių (NDIR) matavimo rezultatų perskaičiavimo į liepsnos jonizacijos detektoriaus (FID) matavimo rezultatus koeficientas (pateiktas matavimo įrangos gamintojo);

H_{cv} = vandenilio ir anglies atomų santykis:

a) benzinas (E10) – 1,93;

b) SND – 2,53;

c) GD / biometanas – 4,0;

d) etanolis (E85) – 2,74;

e) etanolis (E75) – 2,61.

O_{cv} = deguonies ir anglies atomų santykis:

a) benzinas (E10) – 0,033;

b) SND – 0,0;

c) GD / biometanas – 0,0;

d) etanolis (E85) – 0,39;

e) etanolis (E75) – 0,329.

5.3.7.4. Per bandymą pamatuojama ir registruojama variklio alyvos temperatūra.

5.3.7.5. Užpildoma šios taisyklės 2 priedo priedėlio 2.2 punkto lentelė.

5.3.7.6. Gamintojas per 24 mėnesius nuo tipo patvirtinimo institucijos suteikto patvirtinimo patvirtina, kad tipo patvirtinimo metu pagal 5.3.7.3 punktą tipinės gamybos transporto priemonėms kaip pavyzdinė užregistruota lambda vertė yra tiksli. Įvertinimas atliekamas remiantis serijinės gamybos transporto priemonių apžiūromis ir tyrimais.

6. Rezervuota

7. Patvirtinto tipo išplėtimas

7.1. Patvirtinto tipo išplėtimas atliekant variklio išmetamų teršalų kiekio bandymą (2 tipo bandymą)

7.1.1. Patvirtintas tipas išplečiamas nereikalaujant atlikti papildomų bandymų su transporto priemonėmis, jei jos atitinka JT taisyklės Nr. 154 3.0.1 punkto c papunkčio kriterijus.

7.2. Patvirtinto tipo išplėtimas atliekant žemos temperatūros bandymą (6 tipo bandymą)

7.2.1. Skirtingos standartinės masės transporto priemonės

7.2.1.1. Patvirtinto tipo išplėtimas suteikiamas tik toms transporto priemonėms, kurių standartinės masės atveju reikia naudoti dvi gretimas didesnes ekvivalentinės inercijos vertes ar bet kurią mažesnę ekvivalentinės inercijos vertę.

7.2.1.2. N kategorijos transporto priemonių atveju patvirtinto tipo išplėtimas suteikiamas tik mažesnės standartinės masės transporto priemonėms, jei jau patvirtintos transporto priemonės išmetamųjų teršalų kiekis neviršija transporto priemonei, kuriai prašoma suteikti patvirtinto tipo išplėtimą, nustatytų ribinių verčių.

7.2.2. Transporto priemonės su skirtingais bendraisiais pavarų perdavimo skaičiais

7.2.2.1. Transporto priemonėms su skirtingais pavarų perdavimo skaičiais patvirtinto tipo išplėtimas suteikiamas tik tam tikromis sąlygomis.

7.2.2.2. Norint nustatyti, ar galima suteikti patvirtinto tipo išplėtimą, kiekvienam per 6 tipo bandymus taikomam perdavimo skaičiui apskaičiuojamas santykis (E) = $(V_2 - V_1)/V_1$, kai variklio sūkių skaičius yra 1 000 min^{-1}, V_1 yra patvirtinto tipo transporto priemonės greitis, o V_2 yra transporto priemonės tipo, kuriam prašoma suteikti patvirtinto tipo išplėtimą, greitis.

7.2.2.3. Jei kiekvienam perdavimo skaičiui apskaičiuotas santykis E ≤ 8 proc., patvirtinto tipo išplėtimas suteikiamas nekartojant 6 tipo bandymų.

7.2.2.4. Jei bent vieno perdavimo skaičiaus atveju apskaičiuotas santykis E > 8 proc., o kiekvieno perdavimo skaičiaus atveju apskaičiuotas santykis E ≤ 13 proc., pakartojami 6 tipo bandymai. Bandymai gali būti atliekami gamintojo pasirinktoje laboratorijoje, jei tam pritaria techninė tarnyba. Bandymų ataskaita siunčiama už tipo patvirtinimo bandymus atsakingai techninei tarnybai.

7.2.3. Transporto priemonės su skirtinga etalonine masė ir perdavimo skaičiais

Patvirtinto tipo išplėtimas suteikiamas skirtingos standartinės masės transporto priemonėms ir transporto priemonėms su skirtingais perdavimo skaičiais, jei laikomasi visų 7.2.1 ir 7.2.2 punktuose nustatytų sąlygų.

8. Gamybos atitiktis

8.1. Kiekviena transporto priemonė, turinti šioje taisyklėje nurodytą patvirtinimo ženklą, turi atitikti patvirtintą transporto priemonių tipą, atsižvelgiant į sudėtines dalis, turinčias įtakos variklio teršalų išmetimui ir išmetamųjų karterio dujų kiekiui. Gamybos atitikties procedūros turi atitikti nustatytas 1958 m. susitarimo 1 apraše (E/ECE/TRANS/505/Rev.3) esant toliau nurodytiems reikalavimams:

8.1.1. Kai taikoma, atliekamas šios taisyklės A lentelėje aprašytas 2 ir 3 tipų bandymas. Specialiosios gamybos atitikties procedūros nustatytos 8.2 punkte.

8.2. Transporto priemonės atitikties patikra atliekant 3 tipo bandymą.

8.2.1. Jei reikia atlikti 3 tipo bandymo tikrinimą, jis atliekamas laikantis toliau nurodytų reikalavimų.

8.2.1.1. Tipo patvirtinimo institucijai nustačius, kad gamybos kokybė atrodo netinkama, iš šeimos atsitiktine tvarka atrenkama viena transporto priemonė ir su ja atliekami 6 priede aprašyti bandymai.

8.2.1.2. Gamyba laikoma atitinkančia nustatytus reikalavimus, jei ši transporto priemonė atitinka 6 priede aprašytų bandymų reikalavimus.

8.2.1.3. Jeigu išbandyta transporto priemonė neatitinka 8.2.1.1 punkto reikalavimų, iš tos pačios šeimos atsitiktine tvarka atrenkamos dar keturios transporto priemonės ir su jomis atliekami 6 priede aprašyti bandymai. Bandymus galima atlikti su nemodifikuotomis transporto priemonėmis, kurių rida ne didesnė kaip 15 000 km.

8.2.1.4. Gamyba laikoma atitinkančia nustatytus reikalavimus, jei ne mažiau kaip trys transporto priemonės atitinka V priede aprašytų bandymų reikalavimus.

9. Eksploatuojamų transporto priemonių atitiktis

9.1. Laikantis šios taisyklės 4 priedo nuostatų imamasi priemonių, skirtų užtikrinti eksploatuojamų transporto priemonių, kurių tipas patvirtintas pagal šį reglamentą, atitiktį.

9.2. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros turi būti tinkamos patvirtinti, kad per visą įprastą transporto priemonės eksploatavimo įprastomis sąlygomis laikotarpį veiksmingai ribojamas variklio išmetalų ir degalų garavimo išlakų kiekis.

9.3. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikrai naudojamos tinkamai prižiūrimos ir eksploatuojamos transporto priemonės, kaip nurodyta 4 priedo 1 priedėlyje, patikrą pradedant tuomet, kai transporto priemonė nuvažiuoja 15 000 km arba kai praeina šeši mėnesiai nuo jos eksploatavimo pradžios (taikomas vėliau įvykdytas kriterijus), ir baigiant tuomet, kai transporto priemonė nuvažiuoja 100 000 km arba kai praeina penkeri metai nuo jos eksploatavimo pradžios (nelygu, kas įvyksta pirmiau). Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties reikalavimams dėl degalų garavimo išlakų kiekio patikrai naudojamos tinkamai prižiūrimos ir eksploatuojamos transporto priemonės, kaip nurodyta 4 priedo 1 priedėlyje, patikrą pradedant tuomet, kai transporto priemonė nuvažiuoja 30 000 km arba kai praeina 12 mėnesių nuo jos eksploatavimo pradžios (nelygu, kas įvyksta pirmiau), ir baigiant tuomet, kai transporto priemonė nuvažiuoja 100 000 km arba kai praeina penkeri metai nuo jos eksploatavimo pradžios (nelygu, kas įvyksta pirmiau).

Reikalavimai dėl eksploatuojamų transporto priemonių patikrų taikomi penkerius metus nuo paskutinių tai eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai priklausančių transporto priemonių registracijos.

9.4. Eksploatuojamų transporto priemonių patikros nėra privalomos, jeigu metinis eksploatuojamų transporto priemonių šeimai priklausančių transporto priemonių, kurias ketinama parduoti šią taisyklę taikančiose susitariančiosiose šalyse, skaičius ankstesniais metais buvo mažesnis nei 5 000. Europos Sąjungos atveju tai taikoma visai Sąjungai. Dėl tokių šeimų gamintojas tipo patvirtinimo institucijai pateikia ataskaitą apie pretenzijas dėl su teršalų išmetimu susijusios garantijos ir atitinkamo remonto, kaip nustatyta 4 priedo 4 punkte. Tokios eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimos vis tiek gali būti pasirenkamos bandymams pagal 4 priedą.

9.5. Gamintojas ir patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija atlieka eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikras pagal 4 priedą. Kitos tipo patvirtinimo institucijos, techninės tarnybos ir kiti subjektai gali atlikti eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikrų dalis pagal 4 priedo nuostatas.

9.6. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija, atlikusi atitikties vertinimą, priima sprendimą, ar šeima neatitiko eksploatuojamų transporto priemonių atitikties nuostatų, ir patvirtina pagal 4 priedą gamintojo pateiktą taisomųjų priemonių planą.

9.7. Jei tipo patvirtinimo institucija, techninė tarnyba arba kiti subjektai nustato, kad eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeima neatitinka eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros kriterijų, ji nedelsdama apie tai praneša patvirtinimą suteikusiai tipo patvirtinimo institucijai.

Po to pranešimo patvirtinimą suteikusi tipo patvirtinimo institucija praneša gamintojui, kad eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeima neatitinka eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros kriterijų ir kad turi būti laikomasi 4 priedo 6 ir 7 punktuose nustatytų procedūrų.

9.8. Gamintojas užtikrina, kad per visą įprastą transporto priemonės, kurios tipas patvirtintas pagal JT taisyklę Nr. 154, naudojimo trukmę jos galutiniai RDE išmetamų teršalų kiekio rezultatai, nustatyti pagal JT taisyklę Nr. 168 dėl RDE ir išmesti per bet kurį pagal tą taisyklę atliktą RDE bandymą, neviršytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių dėl NO_X ir kietųjų dalelių kiekio.

10. Sankcijos už gamybos neatitiktį

10.1. Pagal šią taisyklę suteiktą transporto priemonės tipo patvirtinimą galima panaikinti, jeigu nesilaikoma 8.1 punkte išdėstytų reikalavimų arba jei su transporto priemone arba atrinktomis transporto priemonėmis atliktų bandymų, nurodytų 8.1.1 punkte, rezultatai neatitinka privalomųjų.

10.2. Jeigu šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis panaikina savo anksčiau suteiktą patvirtinimą, ji apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša naudodama šios taisyklės 2 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

11. Visiškas gamybos nutraukimas

Visiškai nutraukęs pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemonių gamybą, patvirtinimo sertifikato turėtojas apie tai informuoja tipą patvirtinusią tipo patvirtinimo instituciją. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 2 priede pateikto pranešimo blanko kopijas.

12. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

12.1. Bendrosios nuostatos

12.1.1. Nuo oficialios 08 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipų pagal šią taisyklę su pakeitimais, kurių serijos numeris yra 08.

12.2. Tipo patvirtinimai

12.2.1. Nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys patvirtina naujus transporto priemonių tipus, tik jeigu jie atitinka:

a) transporto priemonėms, patvirtintoms pagal raides EA, kaip nurodyta šios taisyklės su 08 serijos pakeitimais 3 priedo A3/1 lentelėje, taikomus reikalavimus;

b) JT taisyklės Nr. 24 III dalyje nustatytus reikalavimus (jeigu taikytina).

c) JT taisyklės Nr. 85 reikalavimus;

d) JT taisyklės Nr. 154 su 02 serijos pakeitimais 1A lygio reikalavimus arba JT taisyklės Nr. 154 su 03 serijos pakeitimais reikalavimus;

e) JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE reikalavimus.

12.2.2. Nuo 2025 m. sausio 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys patvirtina naujus transporto priemonių tipus, tik jeigu jie atitinka:

a) transporto priemonėms, patvirtintoms pagal raides EB, kaip nurodyta šios taisyklės su 08 serijos pakeitimais 3 priedo A3/1 lentelėje, taikomus reikalavimus;

b) JT taisyklės Nr. 24 III dalyje nustatytus reikalavimus (jeigu taikytina).

c) JT taisyklės Nr. 85 reikalavimus;

d) JT taisyklės Nr. 154 su 02 serijos pakeitimais 1 papildymo (arba vėlesnės redakcijos) 1A lygio reikalavimus arba JT taisyklės Nr. 154 su 03 serijos pakeitimais reikalavimus 1 papildymo (arba vėlesnės redakcijos) reikalavimus;

e) JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE reikalavimus.

12.2.3. Nuo 2027 m. sausio 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys patvirtina naujus transporto priemonių tipus, tik jeigu jie atitinka:

a) transporto priemonėms, patvirtintoms pagal raides EC, kaip nurodyta šios taisyklės su 08 serijos pakeitimais 3 priedo A3/1 lentelėje, taikomus reikalavimus;

b) JT taisyklės Nr. 24 III dalyje nustatytus reikalavimus (jeigu taikytina).

c) JT taisyklės Nr. 85 reikalavimus;

d) JT taisyklės Nr. 154 su 02 serijos pakeitimais 1 papildymo (arba vėlesnės redakcijos) 1A lygio reikalavimus arba JT taisyklės Nr. 154 su 03 serijos pakeitimais reikalavimus 1 papildymo (arba vėlesnės redakcijos) reikalavimus;

e) JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE reikalavimus.

13. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

Šią taisyklę taikančios 1958 m. Susitarimo šalys Jungtinių Tautų sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios tvirtina tipą ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai apie kitose šalyse patvirtintą tipą, patvirtinto tipo išplėtimą, tipo nepatvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimą, pavadinimus ir adresus ([3]).

([3]) Šis pranešimas siunčiamas naudojantis toliau nurodomu adresu skelbiama programėle „343-app“: https://apps.unece.org/WP29_application.

1 PRIEDAS

Variklio bei transporto priemonės charakteristikos ir su bandymais susijusi informacija

Turi būti pateikiami trys toliau nurodomos informacijos egzemplioriai ir turinys.

Jei yra brėžinių, jie turi būti tinkamo mastelio ir pakankamai detalūs; brėžiniai pateikiami A4 formatu arba sulankstyti tuo formatu. Jei pateikiamos nuotraukos, jos turi būti pakankamai detalios.

Jeigu sistemos, sudedamosios dalys ar atskiri techniniai mazgai turi elektroninius valdiklius, pateikiama informacijos apie jų veikimą.

0. Bendri klausimai

0.1. Markė (įmonės pavadinimas): .....

0.2. Tipas: .....

0.2.1. Komercinis pavadinimas (-ai) (jeigu taikoma): .....

0.2.3.1. Interpoliacijos šeima (pagal JT taisyklę Nr. 154): .....

0.2.3.3. PEMS šeimos identifikatorius (pagal JT taisyklę Nr. 168 dėl RDE (jeigu taikytina)) .....

0.2.3.4. Kelio apkrovos šeima .....

0.3. Tipo identifikavimo priemonė (jeigu transporto priemonė ja paženklinta): ([1]) .....

0.3.1. Ženklinimo vieta: .....

0.4. Transporto priemonės kategorija: ([2]) .....

0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai): .....

0.9. Tam tikrais atvejais gamintojo įgalioto atstovo pavadinimas ir adresas: .....

2. Masė ir matmenys ([3]) (kg ir mm) (nurodyti brėžinyje jeigu taikoma) .....

2.6. Parengtos eksploatuoti transporto priemonės kėbulo ir, nepriklausančio M_1 kategorijai vilkiko atveju sukabintuvo, jei jį įrengė gamintojas, masė arba važiuoklės ar važiuoklės su kabina masė, be kėbulo ir (arba) sukabintuvo, jeigu gamintojas neįrengia kėbulo ir (arba) sukabintuvo (įskaitant skysčius, įrankius, atsarginį ratą, jei yra, ir vairuotoją bei, jei tai yra autobusai ir tolimojo susisiekimo autobusai, įgulos nario masę, jeigu transporto priemonėje yra sėdynė įgulos nariui) ([4]) (didžiausia ir mažiausia kiekvieno varianto masė): .....

([1]) Jei tipo identifikavimo priemonėse yra ženklų, netinkančių konkrečios transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiros techninės detalės tipams, kuriems taikomas šis informacinis dokumentas, apibūdinti, tokie ženklai dokumentuose nurodomi simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

([2]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3, 2 punktas) – https://unece.org/transport/standards/transport/vehicle-regulations-wp29/resolutions.

([3]) Kai viena versija yra su įprasta kabina, o kita – su miegamąja vieta, masė ir matmenys nurodomi abiem atvejais.

([4]) Laikoma, kad vairuotojo ir, jei taikoma, ekipažo nario svoris yra 75 kg (68 kg asmens svoris ir 7 kg bagažo masė pagal ISO standartą 2416 – 1992), pripilamas degalų bakas (90 proc.) ir kitos skysčių sistemos (išskyrus panaudoto vandens) (100 proc.), atsižvelgiant į gamintojo nustatytą s talpą.

2.8. Didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė, nurodyta gamintojo ([5]) ([6]):

3. Energijos keitiklių ir galios įrenginio aprašas. ([7]) (Jeigu transporto priemonė gali būti varoma benzinu, dyzelinu ir t. t. arba naudojant derinį su kitu kuru, punktai pakartojami. ([8]))……

3.1. Variklio gamintojas: ……

3.1.1. Gamintojo suteiktas variklio kodas (pažymėtas ant variklio arba kitomis identifikavimo priemonėmis): ……

3.2. Vidaus degimo variklis: ……

3.2.1. Speciali informacija apie variklį: ……

3.2.1.1. Veikimo principas: kibirkštinis uždegimas / slėginis uždegimas / keturių taktų / dviejų taktų / rotorinis ciklas ([9])

3.2.1.6. Įprastas variklio sūkių dažnis veikiant tuščiąja eiga ([9]): ……

3.2.1.6.1. Didelis variklio sūkių dažnis veikiant tuščiąja eiga ([9]): ……

3.2.1.7. Gamintojo nurodytas anglies monoksido tūrinis kiekis išmetamosiose dujose, varikliui dirbant laisvąja eiga (pagal gamintojo specifikacijas, tik kibirkštinio uždegimo variklių atveju) ([9]) …… proc.

3.2.13. Absorbcijos koeficiento ženklo vieta (tik slėginio uždegimo varikliams): ……

3.2.15. SND tiekimo sistema: taip / ne ([6]) ……

3.2.16. GD tiekimo sistema: taip / ne ([6])

3.2.18. Vandenilio tiekimo sistema: taip / ne ([6])

3.4. Variklių arba motorų deriniai

3.4.1. Hibridinė elektrinė transporto priemonė: taip / ne ([6])

3.4.2. Hibridinės elektrinės transporto priemonės kategorija: įkraunama ne transporto priemonėje / įkraunama transporto priemonėje ([6])

3.4.3. Veikimo režimo jungiklis: yra / nėra ([6])

3.4.3.1. Pasirenkami režimai ……

3.4.3.1.1. Tik elektrinis: taip / ne ([6])

3.4.3.1.2. Tik degalai: taip / ne ([6])

3.4.3.1.3. Hibridiniai režimai: taip / ne (jei taip, trumpas aprašas)

([5]) Jeigu tai yra priekabos arba puspriekabės ar transporto priemonės, sukabintos su priekaba arba puspriekabe, kurios sukabintuvą ar balninį sukabintuvą veikia didele vertikalia apkrova, ta apkrova, padalinta iš standartinio gravitacijos pagreičio, įtraukiama į didžiausią techniškai leidžiamą masę.
([6]) Įrašyti kiekvieno varianto didžiausią ir mažiausią vertes.
([7]) Jeigu varikliai ir sistemos yra nestandartiniai, gamintojas pateikia šiame punkte nurodytajai lygiavertę informaciją.
([8]) Vienarūšiais degalais varomos dujinės transporto priemonės bus laikomos tik dujiniais degalais varomomis transporto priemonėmis.
([9]) Išbraukti, kas netinka.

3.4.5. Elektros mašinos (atskirai aprašyti kiekvienos elektros mašinos tipą)

3.4.5.1. Markė: .....

3.4.5.2. Tipas: .....

3.4.5.3. Pagrindinė paskirtis: traukos variklis / generatorius

4. Pavaros ([10])

4.5. Pavarų dėžė: .....

4.5.1. Tipas (mechaninė / automatinė / CVT (nuosekliai perduodamos pavaros)) ([11]).....

4.6. Perdavimo skaičiai .....

Indeksas	Vidinis pavarų perdavimo skaičius (variklio ir pavarų dėžės išėjimo veleno sūkių santykis)	Pagrindinės pavaros perdavimo skaičius (pavarų dėžės išėjimo veleno sūkių perdavimo į ratus skaičius)	Bendras pavarų perdavimo skaičius
Didžiausias nepertraukiamos belaipsnės pavaros (CVT) atveju			
1			
2			
3			
4, 5, kitos			
Mažiausia CVT pavara			
Atbulinės eigos			

6. Pakaba: .....

6.6. Padangos ir ratai: .....

6.6.1. Padangos / rato derinys (-iai)

a) .....

visiems padangų variantams nurodomas dydžio ženklinimas, padangos apkrovos indeksas, greičio kategorijos ženklas;

b) .....

apie Z kategorijos padangas, skirtas montuoti į transporto priemones, kurių didžiausias greitis viršija 300 km/h, pateikiami lygiaverčiai duomenys; ratų atveju nurodomas ratlankio (-ių) dydis (-iai) ir rato iškyša (-os).

6.6.1.1. Ašys

6.6.1.1.1. 1 ašis: .....

6.6.1.1.2. 2 ašis: .....

6.6.1.1.3. 3 ašis: .....

([10]) Nurodyti duomenys turi būti pateikiami apie kiekvieną siūlomą variantą.
([11]) Įrašyti kiekvieno varianto didžiausią ir mažiausią vertes.

6.6.1.1.4. 4 ašis: ……ir t. t.

6.6.2. Didžiausia ir mažiausia riedėjimo spindulio / perimetro riba ([12]): ……

6.6.2.1. Ašys

6.6.2.1.1. 1 ašis: ……

6.6.2.1.2. 2 ašis: ……

6.6.2.1.3. 3 ašis: ……

6.6.2.1.4. 4 ašis: ……ir t. t.

6.6.3. Gamintojo rekomenduojamas slėgis padangose: ……kPa

([12]) Nurodyti vieną iš jų.

1 priedėlis

Bandymo ataskaita

Bandymų ataskaitos

Bandymų ataskaita – už bandymų atlikimą pagal šį reglamentą atsakingos techninės tarnybos parengta ataskaita.

Toliau nurodoma informacija, jei taikoma, yra būtiniausi duomenys

Ataskaitos numeris

PAREIŠKĖJAS			
Gamintojas			
DALYKAS	…		
Bandymams pateiktas objektas			
	Markė	:	
	Tipas	:	
IŠVADA	Bandymams pateiktas objektas atitinka dalyko skiltyje nurodytus reikalavimus.		

VIETA,	MMMM/MM/DD

Bendrosios pastabos:

Jei yra kelios galimybės (nuorodos), pasirinktoji bandymams turėtų būti aprašyta bandymų ataskaitoje.

Jei jų nėra, gali užtekti pateikti tik informacijos dokumento nuorodą bandymų ataskaitos pradžioje.

Kiekviena techninė tarnyba gali įtraukti tam tikrą papildomą informaciją.

Bandymų ataskaitos skirsniuose, susijusiuose su konkrečiais transporto priemonių tipais, nurodomi atitinkami simboliai:

a) būdingi transporto priemonėms su kibirkštinio uždegimo varikliais;

b) būdingi transporto priemonėms su slėginio uždegimo varikliais.

1. Išbandytos (-ų) transporto priemonės (-ių) aprašymas

1.1. Bendri klausimai

Transporto priemonės numeriai	:	Prototipo numeris ir transporto priemonės identifikacinis numeris (VIN)
Kategorija	:	
Varomieji ratai	:	

1.1.1. Galios pavaros architektūra

Galios pavaros architektūra	:	tik vidaus degimo varikliu (-iais) varoma (ICE), hibridinė

1.1.2. Vidaus degimo variklis

Jei yra daugiau nei vienas vidaus degimo variklis, punkto duomenys kartojami.

Markė	:					
Tipas	:					
Veikimo principas	:	dvitaktis / keturtaktis				
Cilindrų skaičius ir išdėstymas	:					
Darbinis variklio tūris (cm^3)	:					
Variklio sūkių skaičius tuščiąja eiga (min^{-1})	:		+ –			
Didelis variklio sūkių skaičius tuščiąja eiga (min^{-1}) (a)	:		+ –			
Vardinė variklio galia	:		kW,	kai		variklio sūkių dažnis
Didžiausiasis naudingasis sukimo momentas	:		Nm	kai		variklio sūkių dažnis
Uždegimo žvakė (jeigu taikytina)	:	markė ir tipas				
Uždegimo ritė (jeigu taikytina)	:	markė ir tipas				
Variklio alyva	:	markė ir tipas				
Aušinimo sistema	:	Tipas: oras / vanduo / alyva				

1.1.3. Bandymo degalai

Jei yra daugiau nei vieni bandomieji degalai, punkto duomenys kartojami.

Markė	:	
Tipas	:	Benzinas – dyzelinas – SND – GD – …
Tankis esant 15 °C temperatūrai	:	
Sieros kiekis	:	Tik dyzelino ir benzino
Partijos numeris	:	

1.1.4. Degalų tiekimo sistema (jei taikoma)

Jei yra daugiau nei viena degalų tiekimo sistema, punkto duomenys kartojami.

Tiesioginis įpurškimas	:	taip / ne arba aprašymas
Transporto priemonės degalų tipas	:	Vienarūšiai degalai, dvirūšiai degalai, mišrūs degalai
Valdymo įrenginys		
Dalies nuoroda	:	tokia pati kaip informaciniame dokumente
Išbandyta programinė įranga	:	pavyzdžiui, nuskaitoma naudojant skenavimo įrenginį
Oro srautmatis	:	
Droselio sklendės korpusas	:	
Slėgio jutiklis	:	
Įpurškimo siurblys	:	
Purkštuvas (-ai)	:	

1.1.5. Įsiurbimo sistema (jei taikoma)

Jei yra daugiau nei viena įsiurbimo sistema, punkto duomenys kartojami.

Kompresorius	:	taip / ne markė ir tipas (1)
Tarpinis aušintuvas	:	taip / ne tipas (oras / oras – oras / vanduo) (1)
Oro filtras (elementas) (1)	:	markė ir tipas
Oro įsiurbimo triukšmo slopintuvas (1)	:	markė ir tipas

1.1.6. Išmetimo sistema ir apsaugos nuo garavimo išlakų sistema (jei taikoma)

Jei yra daugiau nei viena išmetimo sistema, punkto duomenys kartojami.

Pirmas katalizinis keitiklis	:	markė ir nuoroda (1) principai: trejopas / oksidacinė / NO_X gaudyklė / NO_X kaupimo sistema / selektyvi katalizinė redukcija…
Antras katalizinis keitiklis	:	markė ir nuoroda (1) principai: trejopas / oksidacinė / NO_X gaudyklė / NO_X kaupimo sistema / selektyvi katalizinė redukcija…
Kietųjų dalelių gaudyklė	:	yra / nėra / netaikoma katalizuojama: taip / ne markė ir nuoroda (1)
Deguonies ir (arba) lambda jutiklio (-ių) nuoroda ir padėtis	:	prieš katalizatorių / už katalizatoriaus
Oro įpūtimas	:	yra / nėra / netaikoma
Vandens įpurškimas	:	yra / nėra / netaikoma
EGR	:	yra / nėra / netaikoma aušinama / neaušinama aukšto slėgio / žemo slėgio
NO_X jutiklio (-ių) nuoroda ir padėtis	:	prieš / už
Bendras aprašymas (1)	:	

1.1.8. Pavara (jei taikoma)

Jei yra daugiau nei viena transmisija, punkto duomenys kartojami.

Pavarų dėžė	:	rankinė / automatinė / bepakopė
Valdymo įrenginys	:	
Pavarų dėžės tepalas	:	markė ir tipas
Padangos		
Markė	:	
Tipas	:	
Matmenys (priekinių / galinių)	:	
Dinaminis perimetras (m)	:	
Padangų oro slėgis (kPa)	:	

* Jei tai OVC-HEV, nurodyti esant darbinio įkrovos palaikymo režimo ir darbinio įkrovos naudojimo režimo sąlygoms.

Pavarų perdavimo skaičiai (R.T.), pirminiai santykiai (R.P.) ir (transporto priemonės greitis (km/h)) / (variklio sūkių skaičius (1 000 (min^{-1}) (V_{1000}) kiekvienam pavaros perdavimo skaičiui (R.B.).

R.B.	R.P.	R.T.	V_{1000}
1	1/1		
2	1/1		
3	1/1		
4	1/1		
5	1/1		
…			

1.1.9. Elektros mašina (jei taikoma)

Jei yra daugiau nei viena elektros mašina, punkto duomenys pakartojami.

Markė	:	
Tipas	:	
Pikinė galia (kW)	:	

1.1.10. Traukos ĮEEKS (jei taikoma)

Jei yra daugiau nei viena traukos ĮEEKS, punkto duomenys pakartojami.

Markė	:	
Tipas	:	
Talpa (Ah)	:	
Vardinė įtampa (V):	:	

1.1.12. Galios elektronika (jei taikoma)

Gali būti daugiau nei viena elektroninė galios sistema (varomosios energijos keitiklis, žemos įtampos sistema arba įkroviklis)

Markė	:	
Tipas	:	
Galia (kW)	:	

1.2. Transporto priemonės aprašymas

1.2.1. Masė

Inercinė masė (kg)	:	

1.2.2. Kelio apkrovos parametrai

f_0 (N)	:	
f_1 (N/(km/h))	:	
f_2 (N/(km/h)^2)	:	
Kelio apkrovos šeimos identifikatorius	:	

2. Bandymo rezultatai

2.2. 2 tipo bandymas (a)

Įtraukti išmetamųjų teršalų kiekio duomenys, kurių reikia transporto priemonės tinkamumo eksploatuoti keliuose bandymams atlikti

Bandymas	CO (tūrio %)	Lambda ([13])	Variklio sūkių dažnis (min^{-1})	Alyvos temperatūra (°C)
Tuščioji eiga		—		
Tuščioji eiga esant dideliam sūkių skaičiui				

2.3. 3 tipo bandymas (a)

Karterio dujų išmetimas į atmosferą: nėra

2.7. 6 tipo bandymas (a)

Bandymų data	:	(metai-mėnuo-diena)
Bandymų vieta	:	
Važiuoklės dinamometro nustatymo metodas	:	saviriedos (kelio apkrovos nuoroda)
Važiuojant 50 km/h greičiu absorbuota naudingoji galia, įskaitant transporto priemonei važiuojant ant dinamometro patirtus nuostolius (kW)	:	

Teršalai		CO (g/km)	HC (g/km)
Bandymas	1		
	2		
	3		
Vidutinė			
ribinė vertė			

2.9. Dūmų neskaidrumo bandymas (b)

2.9.1. Pastovaus greičio bandymas

Žr. šeimos ataskaitą (-as)	:	

([13]) Išbraukti, kas netaikoma (tam tikrais atvejais, kai taikomas daugiau kaip vienas punktas, nereikia nieko išbraukti).

2.9.2. Bandymas greitėjimo be apkrovos režimu

Išmatuota sugerties vertė (m^{-1})	:	
Pataisyta sugerties vertė (m^{-1})	:	

2 priedėlis

Rezervuota

3a priedėlis

Dokumentų rinkiniai

Oficialių dokumentų rinkinys:

Gamintojas gali naudoti vieną oficialių dokumentų rinkinį keliems tipo patvirtinimams atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį. Oficialių dokumentų rinkinyje pateikiama ši informacija:

Punktas	Paaiškinimas
Tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį numeris (-iai)	Tipo patvirtinimų atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį, kuriems taikoma ši BECS-AECS deklaracija, numerio (-ių) sąrašas: įskaitant tipo patvirtinimo nuorodą, programinės įrangos nuorodą, kalibravimo numerį, kiekvienos versijos ir kiekvieno atitinkamo valdymo bloko (CU), pvz., variklio ir išmetamųjų teršalų papildomo apdorojimo valdymo įtaisų, kontrolines sumas
Programinės įrangos ir kalibravimo versijos nuskaitymo metodas	Pvz., nuskaitymo priemonės paaiškinimas
Pagrindinės teršalų išmetimo strategijos	
Pagrindinė TIS x	x strategijos aprašymas
Pagrindinė TIS y	y strategijos aprašymas
Papildomos teršalų išmetimo strategijos	
Papildomų TIS pristatymas	Papildomų TIS hierarchiniai ryšiai: kuriai papildomai TIS teikiama pirmenybė, jei jų yra daugiau nei viena
Papildoma TIS x	— Papildomos TIS aprašymas ir pagrindimas — Išmatuoti ir (arba) sumodeliuoti papildomos TIS aktyvavimo parametrai — Kiti papildomai TIS aktyvuoti naudojami parametrai — Išmetamų teršalų ir CO_2 kiekio padidėjimas naudojant papildomą TIS, palyginti su pagrindine TIS
Papildoma TIS y	Žr. pirmiau.

Išplėstas duomenų rinkinys

Į išplėstą dokumentų rinkinį įtraukiama ši informacija apie visas papildomas išmetamųjų teršalų kontrolės strategijas (AECS):

a) gamintojo deklaracija, kad transporto priemonėje nėra jokio išderinimo įtaiso (valdiklio), kuriam netaikoma išimtis pagal šios taisyklės 5.1.3 punktą;

b) variklio ir taikomų išmetamųjų teršalų kontrolės strategijų bei įtaisų, ar tai būtų programinė, ar aparatinė įranga, ir bet kokios (-ių) sąlygos (-ų), dėl kurios (-ų) strategijos ir įtaisai neveiks taip, kaip jie veikia atliekant tipo patvirtinimo bandymą, aprašymas;

c) deklaracija dėl šioms papildomoms TIS / pagrindinėms TIS kontroliuoti naudojamos programinės įrangos versijos, įskaitant atitinkamas šių programinių įrangų kontrolines sumas ar pamatines vertes ir nurodymus institucijai apie tai, kaip nuskaityti kontrolines sumas ar pamatines vertes; Ši deklaracija atnaujinama ir siunčiama tipo patvirtinimo institucijai, kuri saugo tokį išplėstinį dokumentų rinkinį kiekvieną kartą, kai yra nauja programinės įrangos versija, kuri turi įtakos papildomoms TIS / pagrindinėms TIS. Gamintojai gali prašyti naudoti kontrolinės sumos alternatyvą, jei ji užtikrina lygiavertį programinės įrangos versijos pakeitimų atsekamumo lygį;

d) išsamus visų papildomų TIS techninis pagrindimas, įvertinantis papildomos TIS buvimo ir nebuvimo poveikį, ir tokia informacija:

   i) kodėl taikoma kuri nors iš taisyklės 5.1.3 punkte nustatyto draudimo naudoti išderinimo įtaisus išlygų;

   ii) informaciją apie aparatinės įrangos elementą (-us), kuris (-ie) turi būti saugomas (-i) naudojantis papildoma TIS, jei taikoma;

iii) jei taikytina, informaciją apie variklio staigaus nepataisomo gedimo, kurio negalima išvengti vykdant reguliarią priežiūrą ir kuris įvyktų nesant papildomų TIS, įrodymus;

iv) argumentuotas paaiškinimas, kodėl reikia naudoti papildomą TIS paleidus variklį, jei taikoma;

e) degalų tiekimo reguliavimo sistemos logikos, sinchronizavimo strategijos ir perjungimo taškų visiems darbo režimams aprašymas;

f) papildomų TIS tarpusavio hierarchinių santykių (t. y. kai tuo pačiu metu gali būti taikoma daugiau nei viena papildoma TIS) aprašymas, nurodant, kuri papildoma TIS atlieka pagrindinę reagavimo funkciją ir koks yra strategijų sąveikos būdas, įskaitant duomenų srautų diagramas ir sprendimų priėmimo logiką, taip pat tai, kaip tokia hierarchija užtikrinama, kad, veikiant visoms papildomoms TIS, išmetamųjų teršalų kiekis būtų kontroliuojamas ir būtų išlaikomas kuo mažesnis;

g) parametrų, kurie matuojami ir (arba) apskaičiuojami naudojantis papildoma TIS, sąrašas, taip pat kiekvieno matuojamo ir (arba) apskaičiuojamo parametro paskirtis ir tai, kaip kiekvienas iš tų parametrų yra susijęs su variklio gedimu, įskaitant apskaičiavimo būdą ir tai, kiek tiksliai šie apskaičiuojami parametrai atitinka tikrąją kontroliuojamo parametro būseną, taip pat bet kokią gautą leidžiamąją nuokrypą ar saugos koeficientą, kuris dėl to įtraukiamas į analizę;

h) variklio ir (arba) išmetamųjų teršalų kontrolės parametrų, kurie keičiami kaip išmatuoto (-ų) arba apskaičiuoto (-ų) parametro (-ų) funkcija, sąrašas ir kiekvieno variklio ir (arba) išmetamųjų teršalų kontrolės parametro keitimo intervalas; taip pat variklio ir (arba) išmetamųjų teršalų kontrolės parametrų ir išmatuotų arba apskaičiuotų parametrų tarpusavio santykis;

i) vertinimas, kaip naudojantis papildoma TIS realiomis važiavimo sąlygomis bus kontroliuojamas ir išlaikomas kaip įmanoma mažesnis išmetamų teršalų kiekis, įskaitant išsamią analizę, kaip galėtų padidėti bendras reguliuojamų išmetamųjų teršalų ir CO_2 kiekis naudojantis papildoma TIS, palyginti su pagrindine TIS.

Išplėstas dokumentų rinkinys turi būti ne didesnis kaip 100 puslapių, jame turi būti visos pagrindinės sudedamosios dalys, kurios leistų tipo patvirtinimo institucijai įvertinti papildomą TIS. Prireikus šis dokumentų rinkinys gali būti papildytas priedais ir kitais pridedamais dokumentais su papildomais duomenimis. Kaskart, kai padaroma papildomos TIS pakeitimų, gamintojas tipo patvirtinimo institucijai perduoda naują išplėsto dokumentų rinkinio versiją. Į šią naują versiją įtraukiami tik pakeitimai ir jų padariniai. Tipo patvirtinimo institucija įvertina ir patvirtina naująją papildomos TIS versiją.

Išplėsto dokumentų rinkinio struktūra turi būti tokia:

A1/1 lentelė

Išplėstas AECS taikymo dokumentų rinkinys Nr. YYY/OEM

Dalys	Skirsnis	Punktas	Paaiškinimas
Įvadiniai dokumentai		Įvadinis raštas tipo patvirtinimo institucijai	Dokumento nuoroda su versija, dokumento parengimo data, gamintojo organizacijai priklausančio susijusio asmens parašas
		Versijų lentelė	Su kiekviena versija susijusių pakeitimų turinys: nurodant, kokia dalis buvo pakeista
		Susijusių tipų (atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį) aprašymas	
		Pridedamų dokumentų lentelė	Visų pridėtų dokumentų sąrašas
		Kryžminės nuorodos	Nuoroda į 3a priedėlio a–i punktus (kur rasti kiekvieną reglamento reikalavimą)
		Pareiškimas dėl išderinimo įtaiso nebuvimo	+ parašas

Dalys	Skirsnis	Punktas	Paaiškinimas
Pagrindinis dokumentas	0	Akronimai ir santrumpos	
	1	BENDRASIS APRAŠYMAS	
	1.1.	Bendras variklio pristatymas	Pagrindinių charakteristikų aprašymas: darbinis tūris, išmetamųjų teršalų papildomas apdorojimas, …
	1.2.	Bendra sistemos architektūra	Sistemos struktūrinė schema: jutiklių ir pavarų sąrašas, variklio bendrųjų funkcijų paaiškinimas
	1.3.	Programinės įrangos ir kalibravimo versijos rodmenys	Pvz., nuskaitymo priemonės paaiškinimas
	2.	Pagrindinės teršalų išmetimo strategijos	
	2.x	Pagrindinė TIS x	x strategijos aprašymas
	2.y	Pagrindinė TIS y	y strategijos aprašymas
	3.	Papildomos teršalų išmetimo strategijos	
	3.0	Papildomų TIS pristatymas	Papildomų TIS hierarchiniai ryšiai: aprašymas ir pagrindimas (pvz., sauga, patikimumas ir kt.)
	3.x	Papildoma TIS x	3.x.1 Papildomos TIS pagrindimas 3.x.2 Papildomos TIS charakteristikų išmatuotieji ir (arba) sumodeliuotieji parametrai 3.x.3 Papildomos TIS veikimo režimas. Taikomi parametrai 3.x.4 Papildomos TIS poveikis teršalams ir CO_2 kiekiui
	3.y	Papildoma TIS y	3.y.1 3.y.2 ir t. t.
	100 puslapių apribojimas taikomas iki šios vietos		
	Priedas		Tipų, kuriems taikoma ši pagrindinė ir (arba) papildoma TIS, sąrašas: įskaitant tipo patvirtinimo nuorodą, programinės įrangos nuorodą, kalibravimo numerį, kiekvienos versijos ir kiekvieno kontrolinio įtaiso, pvz., variklio ir išmetamųjų teršalų papildomo apdorojimo kontrolės įtaisų, jei yra, kontrolines sumas
Pridedami dokumentai		Techninė pastaba dėl papildomos TIS pagrindimo Nr.°xxx	Rizikos vertinimas arba pagrindimas bandymu, arba staigaus gedimo pavyzdys, jei yra
		Techninė pastaba dėl papildomos TIS pagrindimo Nr.°yyy	
		Bandymų ataskaita, susijusi su konkretaus papildomos TIS poveikio kiekybiniu įvertinimu	Visų atliktų konkrečių papildomų TIS pagrindimo bandymų ataskaita, išsami informacija apie bandymo sąlygas, transporto priemonės aprašymas ir bandymų datos, poveikis išmetamų teršalų ir (arba) CO_2 kiekiui, kai papildoma TIS veikia ir kai ji neveikia

3b priedėlis

Papildomų TIS vertinimo metodika

Tipo patvirtinimo institucijos atliekamas papildomos TIS vertinimas turi apimti bent šias patikras:

1) papildomų TIS skatinamas išmetamo teršalų kiekio padidėjimas turi būti kuo mažesnis:
   a) per visą įprastą transporto priemonės eksploatavimo įprastomis sąlygomis laikotarpį bendrojo išmetamo teršalų kiekio padidėjimas taikant papildomas TIS turi būti kuo mažesnis;
   b) jeigu tuo metu, kai atliekamas išankstinis papildomų TIS vertinimas, rinkoje yra technologija ar sprendimas, kurį naudojant būtų galima geriau kontroliuoti išmetamųjų teršalų kiekį, jis turi būti naudojamas be nepagrįstų pakeitimų;
2) jeigu siekiant pagrįsti AECS nurodoma staigios ir nepataisomos žalos „varomosios energijos keitikliui ir galios pavarai“, kaip apibrėžta JT EEK 1958 ir 1998 m. susitarimų Bendrajame nutarime Nr. 2 (M.R.2), kuriame pateikiamos transporto priemonių varymo sistemos apibrėžtys ([14]), rizika, ji turėtų būti tinkamai įrodyta ir patvirtinta dokumentais, pateikiant šią informaciją:
   a) gamintojas turi pateikti pražūtingos (t. y. staigios ir nepataisomos) žalos varikliui įrodymus ir rizikos vertinimą, apimantį tokios rizikos tikimybės ir galimų padarinių sunkumo vertinimą, įskaitant šiuo tikslu atliktų bandymų rezultatus;
   b) jeigu tuo metu, kai taikoma papildoma TIS, rinkoje yra technologija ar sprendimas, kurį naudojant tokia rizika išnyktų arba sumažėtų, jis turi būti naudojamas visais atvejais, kai tai techniškai įmanoma (t. y. kai nereikia atlikti nepagrįstų pakeitimų);
   c) variklio ar išmetamųjų teršalų kontrolės sistemos sudedamųjų dalių ilgaamžiškumas ir ilgalaikė apsauga nuo nusidėvėjimo ir gedimo neturi būti laikoma priimtina išderinimo įtaiso draudimo išimtimi;
3) pakankamai išsamiame techniniame aprašyme turi būti nurodyta, kodėl, norint saugiai eksploatuoti transporto priemonę, būtina naudoti papildomą TIS:
   a) gamintojas turėtų pateikti padidėjusios rizikos saugiam transporto priemonės eksploatavimui įrodymus ir rizikos vertinimą, apimantį tokios rizikos tikimybės ir galimų pasekmių sunkumo vertinimą, įskaitant šiuo tikslu atliktų bandymų rezultatus;
   b) jeigu tuo metu, kai taikoma papildoma TIS, rinkoje yra kitokia technologija ar sprendimas, kurį naudojant su sauga susijusi rizika sumažėtų, jis turėtų būti naudojamas visais atvejais, kai tai techniškai įmanoma (t. y. kai nereikia atlikti nepagrįstų pakeitimų);
4) pakankamai išsamiame techniniame aprašyme turi būti nurodyta, kodėl užvedant variklį būtina naudoti AECS:
   a) gamintojas turi pateikti papildomos TIS naudojimo užvedant variklį įrodymus ir rizikos vertinimą, apimantį rizikos tikimybės ir galimų padarinių sunkumo vertinimą, įskaitant šiuo tikslu atliktų bandymų rezultatus;
   b) jeigu tuo metu, kai taikoma papildoma TIS, rinkoje yra kitokia technologija ar sprendimas, kurį naudojant būtų galima geriau kontroliuoti išmetamųjų teršalų kiekį užvedant variklį, jis turėtų būti naudojamas visais atvejais, kai tai techniškai įmanoma.

([14]) Dokumentas ECE/TRANS/WP.19/1121 – https://unece.org/fileadmin/DAM/trans/main/wp29/wp29resolutions/ECE-TRANS-WP29-1121e.pdf.

2 PRIEDAS

Pranešimas

(didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

išdavė: Institucijos pavadinimas:
……
……
……

dėl: (2) patvirtinimo
patvirtinto tipo išplėtimo
nepatvirtinimo
patvirtinimo panaikinimo
visiško gamybos nutraukimo

atsižvelgiant į variklio išmetamus dujinius teršalus pagal JT taisyklę Nr. 83 su 08 serijos pakeitimais

Patvirtinimo Nr. ……

Išplėtimo priežastis: ……

I skirsnis

0.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas) ……

0.2. Tipas: ……

0.2.1. Komercinis pavadinimas (-ai) (jei yra) ……

0.3. Tipo identifikavimo priemonė (jeigu transporto priemonė ja paženklinta) (3)

0.3.1. Tokio žymens vieta: ……

0.4. Transporto priemonės kategorija (4): ……

0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: ……

0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai): ……

0.9. Gamintojo atstovo, jei jis yra, pavadinimas ir adresas: ……

1.0. Pastabos. ……

II skirsnis

1. Papildoma informacija (jeigu yra): (žr. papildymą)

2. Už bandymus atsakinga techninė tarnyba ……

(1) Distinguishing number of the country which has granted/extended/refused/withdrawn approval (see approval provisions in the Regulation).
(2) Strike out what does not apply.
(3) Jei tipo identifikavimo priemonėse yra ženklų, netinkančių konkrečios transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiros techninės detalės tipams, kuriems taikomas šis informacinis dokumentas, apibūdinti, tokie ženklai dokumentuose nurodomi simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).
(4) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3, 2 punktas – https://unece.org/transport/standards/transport/vehicle-regulations-wp29/resolutions.

3. Bandymų ataskaitos data: .....

4. Bandymų ataskaitos numeris: .....

5. Pastabos (jeigu jų yra): (žr. priedėlio 3 skirsnį)

6. Vieta: .....

7. Data: .....

8. Parašas: .....

Priedai: 1. Informacinių dokumentų rinkinys.

2. Bandymų ataskaita.

Priedėlis, pridedamas prie tipo patvirtinimo pranešimo Nr. ... dėl transporto priemonės tipo patvirtinimo atsižvelgiant į variklio išmetamuosius teršalus pagal JT taisyklę Nr. 83 su 08 serijos pakeitimais

1. Papildoma informacija

1.1. Parengtos eksploatuoti transporto priemonės masė: .....

1.2. Transporto priemonės standartinė masė: .....

1.3. Transporto priemonės didžiausioji masė: .....

1.7. Varantieji ratai: priekiniai, galiniai, visi[1]

1.9. Hibridinė elektrinė transporto priemonė: taip / ne[1]

1.9.1. Hibridinės elektrinės transporto priemonės kategorija: įkraunama iš išorės (OVC) / įkraunama ne iš išorės (NOVC)[1]

1.9.2. Veikimo režimo jungiklis: yra / nėra[1]

1.10. Variklio identifikavimo priemonės: .....

1.10.1. Variklio darbinis tūris: .....

1.10.2. Degalų tiekimo sistema: tiesioginis įpurškimas / netiesioginis įpurškimas[1]

1.10.3. Gamintojo rekomenduojami degalai: .....

1.10.4. Didžiausioji galia: ..... kW, kai variklio sūkių dažnis .....min^{-1}

1.10.5. Kompresorius: taip / ne[1]

1.10.6. Uždegimo sistema: slėginis uždegimas / priverstinis uždegimas[1]

1.11. Jėgos pavara (tik elektra varomos arba hibridinės elektra varomos transporto priemonės)[1]

1.11.1. Didžiausioji naudingoji galia: ..... kW, kai variklio sūkių dažnis nuo: .....iki . .....min^{-1}

1.11.2. Didžiausioji 30 min galia: ..... kW,

1.11.3. Didžiausiasis naudingasis sukimo momentas: .....Nm, kai variklio sūkių dažnis .....min^{-1}

1.12. Traukos baterija (grynosios elektrinės transporto priemonės arba hibridinės elektrinės transporto priemonės)

1.12.1. Vardinė įtampa: V

1.12.2. Talpa (2 h klasė): ..... Ah

1.13. Pavaros

1.13.1. Mechaninė, automatinė ar nepertraukiama belaipsnė pavara[1] ([5]): .....

1.13.2. Pavarų skaičius: .....

1.13.3. Bendras pavarų perdavimo skaičius (įskaitant apkrautos padangos riedėjimo perimetrus): greitis važiuojant keliu (km/h), kai variklio sukimosi dažnis 1000 min^{-1}

Pirmoji pavara: ..... Šeštoji pavara: .....

Antroji pavara: .....Septintoji pavara: .....

Trečioji pavara: .....Aštuntoji pavara: .....

Ketvirtoji pavara: .....Greitinančioji pavara: .....

Penktoji pavara: .....

1.13.4. Pagrindinės pavaros perdavimo skaičius: .....

1.14. Padangos: .....

1.14.1. Tipas: .....

1.14.2. Matmenys: .....

1.14.3. Riedėjimo perimetras veikiant apkrovai: .....

2. Bandymo rezultatai

3 tipas: .....

6 tipas:

6 tipas	Anglies viendeginis (CO)	Bendras angliavandenilių kiekis (THC)
Išmatuotoji vertė		

2.2. Transporto priemonės tinkamumo eksploatuoti keliuose bandymams atlikti reikalingi išmetamųjų teršalų kiekio duomenys

Bandymas	CO vertė (tūrio proc.)	Lambda (*)	Variklio sūkių dažnis (min^{-1})	Variklio alyvos temperatūra (°C)
Mažo sūkių skaičiaus tuščiosios eigos bandymas		Netaikoma		
Didelio sūkių skaičiaus tuščiosios eigos bandymas				

(*) * Lambda formulė: žr. šios taisyklės 5.3.7.3 punktą.

2.4. Dūmų neskaidrumo bandymo rezultatai[1] ([6])

([5]) Kai transporto priemonės yra su automatinėmis pavarų dėžėmis, pateikiami visi susiję techniniai duomenys.
([6]) Dūmų neskaidrumo vertės pagal Taisyklėje Nr. 24 išdėstytas nuostatas.

2.4.1. Bandymai pastovaus variklio sūkių dažnio režimu: Žr. techninės tarnybos bandymų ataskaitą Nr. … (jei yra): .....

2.4.2. Bandymai greitėjimo be apkrovos režimu

2.4.2.1. Išmatuotoji sugerties koeficiento vertė (jei yra): ..... m^{-1}

2.4.2.2. Pataisyta absorbcijos koeficiento vertė: ..... m^{-1}

2.4.2.3. Absorbcijos koeficiento ženklo vieta transporto priemonėje: .....

3. Pastabos. .....

1 priedėlis

Rezervuota

2 priedėlis

Gamintojo OBD eksploatacinių savybių reikalavimų atitikties sertifikatas

(Gamintojas):

(Gamintojo adresas):

patvirtina, kad:

1) šio sertifikato priede išvardyti transporto priemonių tipai atitinka JT taisyklės Nr. 154 C5 priedo 1 priedėlio 7 punkto ir šios taisyklės 11 priedo 1 punkto nuostatas dėl OBD sistemos eksploatacinių savybių visomis pagrįstai numatomomis važiavimo sąlygomis;
2) prie šio sertifikato pridedamas (-i) planas (-ai), kuriame (-uose) aprašomi išsamūs techniniai kiekvieno kontrolinio rodmens skaitiklio ir vardiklio pokyčių kriterijai yra teisingi ir išsamūs visų transporto priemonių tipų, kuriems taikomas šis sertifikatas, atžvilgiu.

Priimta [..... Vieta]

[.....Data]

[gamintojo atstovo parašas]

Priedai:

a) transporto priemonių tipų, kuriems taikomas šis sertifikatas, sąrašas;
b) planas (-ai), kuriame (-iuose) aprašomi išsamūs techniniai kiekvieno kontrolinio įtaiso skaitiklio ir vardiklio pokyčių kriterijai, ir draudimo keisti skaitiklių, vardiklių ir bendrojo vardiklio vertes planas (-ai).

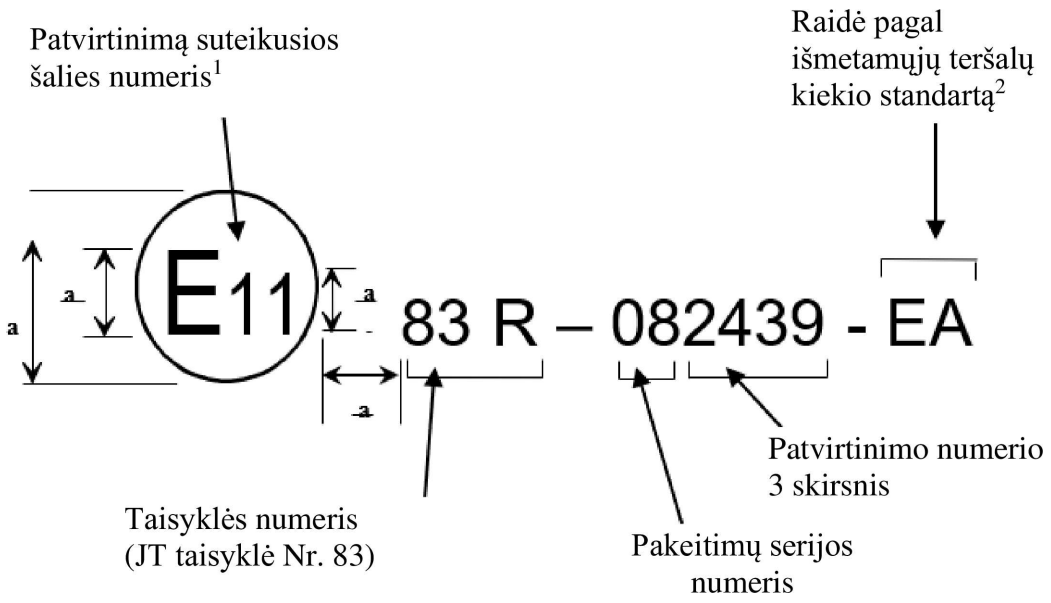
3 PRIEDAS

Patvirtinimo ženklo išdėstymas

Ant patvirtinimo ženklo, kuris suteiktas ir pritvirtintas prie transporto priemonės pagal šios taisyklės 4 punktą, be tipo patvirtinimo numerio nurodoma pagal šio priedo A3/1 lentelę priskirta abėcėlės raidė, nurodanti išmetamųjų teršalų kiekio standartą, kuriuo apsiriboja šis patvirtinimas.

Šiame priede nurodoma, kaip atrodo šis ženklas, ir pateikiamas jo sudarymo pavyzdys.

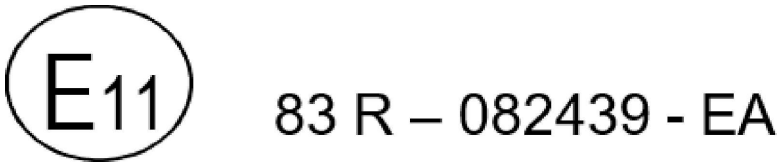
Toliau pateikiamoje grafinėje schemoje vaizduojamas bendras ženklo atvaizdas, proporcijos ir turinys. Nurodoma skaitmenų ir abėcėlės raidžių reikšmė ir šaltiniai, kuriais remiantis galima nustatyti atitinkamas alternatyvas kiekvienu patvirtinimo atveju.

a = 8 mm (mažiausiai)

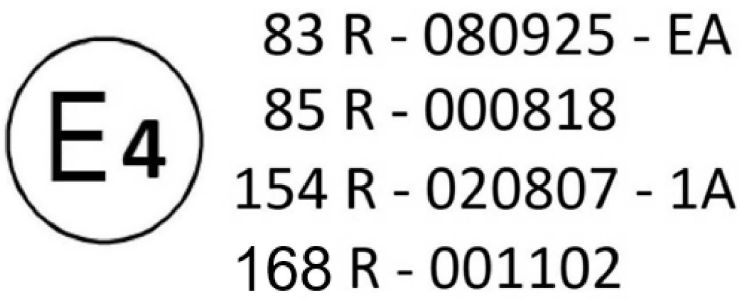
Toliau pateiktose grafinėse schemose pateikiama praktiniai pavyzdžiai, kaip turėtų būti sudarytas ženklas.

1 pavyzdys

Pateiktu prie transporto priemonės pagal šios taisyklės 4 punktą pritvirtintu patvirtinimo ženklu parodoma, kad atitinkamas transporto priemonių tipas buvo patvirtintas Jungtinėje Karalystėje (E11) pagal JT taisyklę Nr. 83; patvirtinimo numeris – 2439, kaip nurodyta šios taisyklės 4.2.1 punkto 3 dalyje. Šis ženklas rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal šios taisyklės su 08 serijos pakeitimais reikalavimus. Be to, nurodomos raidės (AE) rodo, kad transporto priemonė priskiriama transporto priemonėms, atitinkančioms 6e išmetamųjų teršalų kiekio standartą;

2 pavyzdys

Pirmiau pateiktas patvirtinimo ženklas, pritvirtintas prie transporto priemonės pagal šios taisyklės 4 punktą, rodo, kad atitinkamas transporto priemonės tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal:

a) šią JT taisyklę Nr. 83; patvirtinimo numeris – 0925, kaip nurodyta šios taisyklės 4.2.1 punkto 3 dalyje. Šis ženklas rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal šios taisyklės su 08 serijos pakeitimais reikalavimus. Be to, nurodomos raidės (AE) rodo, kad transporto priemonė priskiriama transporto priemonėms, atitinkančioms 6e išmetamųjų teršalų kiekio standartą;

b) JT taisyklė Nr. 85, patvirtinimo Nr. 0818. Šis ženklas rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal taisyklės pirmosios redakcijos reikalavimus;

c) JT taisyklė Nr. 154, patvirtinimo Nr. 0807. Šis ženklas rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal šios taisyklės su 02 serijos pakeitimais reikalavimus. Be to, kartu nurodomas kodas (1A) reiškia, kad transporto priemonė patvirtinta iki 1A lygio (Europa);

d) JT taisyklė Nr. 168 dėl RDE, patvirtinimo Nr. 1102. Šis ženklas rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal taisyklės pirmosios redakcijos reikalavimus;

A3/1 lentelė

Raidės, rodančios išmetamųjų teršalų kiekio standartą, transporto priemonės kategoriją ir variklio tipą

Simbolis	Išmetamųjų teršalų kiekio standartas	Transporto priemonės kategorija	Variklio tipas	OBD
EA	Euro 6e	M1, M2, N1, N2	PI, CI	OBD ribinės vertės (žr. JT taisyklės Nr. 154 6.8 punkto 4A lentelę)
EB	Euro 6e-bis	M1, M2, N1, N2	PI, CI	
EC	Euro 6e-bis-FCM	M1, M2, N1, N2	PI, CI	

4 PRIEDAS

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros metodika

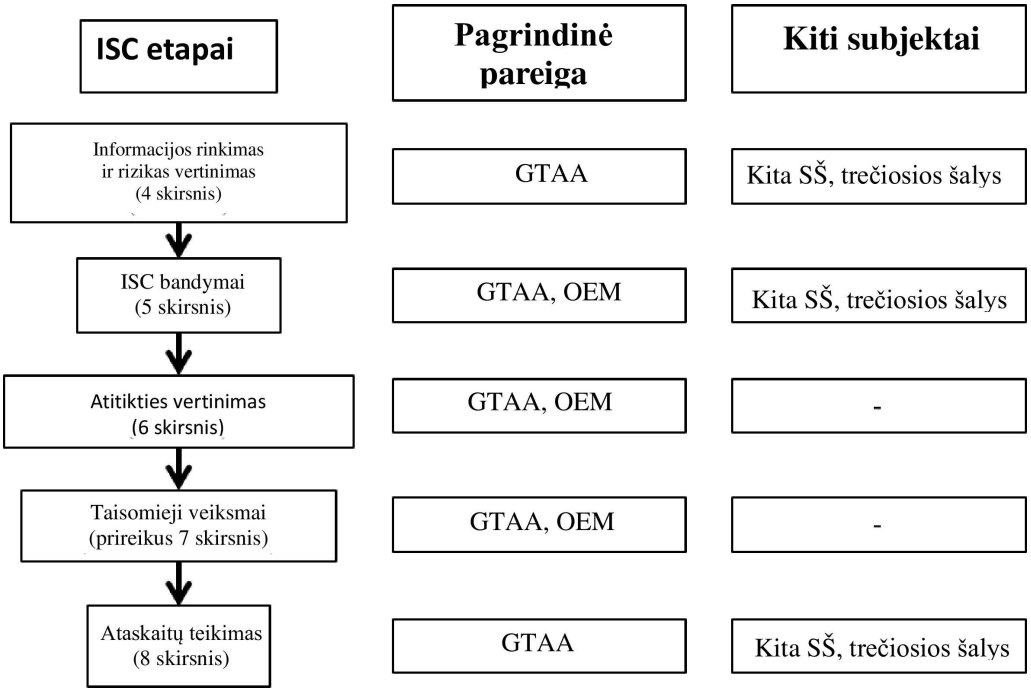
1. Įvadas

Šiame priede nustatyta eksploatuojamų transporto priemonių atitikties (ISC) patikros metodika, kuria tikrinama, ar variklio išmetamųjų teršalų (įskaitant žemą temperatūrą) ir degalų garavimo išlakų kiekis atitinka ribines vertes per visą įprastą transporto priemonės eksploatacijos trukmę.

2. Proceso aprašymas

4/1 pav.

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros procedūra

Pastaba. GTAA reiškia tipo patvirtinimą suteikusiąją tipo patvirtinimo instituciją, OEM – gamintoją, o kiti subjektai apibrėžiami taip: TAA reiškia tipo patvirtinimo institucijas, išskyrus suteikiančią atitinkamą tipo patvirtinimą, TS – technines tarnybas, kitos CP – tipo patvirtinimo nesuteikiančias susitariančiąsias šalis, o taip pat trečiąsias šalis.

3. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimos apibrėžtis

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimą sudaro šios transporto priemonės:

a) pagal variklio išmetamuosius teršalus (1 tipo, RDE ir 6 tipo bandymai) – transporto priemonės, priklausančios PEMS bandymų šeimai, kaip aprašyta JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE 6.3.1 punkte;

b) pagal degalų garavimo išlakas (4 tipo bandymas) – transporto priemonės, įtrauktos į degalų garavimo išlakų šeimą, kaip aprašyta JT taisyklės Nr. 154 6.6.3 punkte.

4. Informacijos rinkimas ir pradinis rizikos vertinimas

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija ir kiti subjektai surenka visą svarbią informaciją apie galimus teršalų išmetimo reikalavimų nesilaikymo atvejus, kuria remiantis būtų galima priimti sprendimą, kokias eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimas patikrinti tam tikrais metais. Jie pirmiausia atsižvelgia į informaciją, rodančią, kokių tipų transporto priemonės realiomis važiavimo sąlygomis išmeta daug teršalų. Ta informacija turi būti gaunama pagal tinkamus metodus, galinčius apimti tolimąjį stebėjimą, supaprastintas vidines išmetamųjų teršalų stebėsenos sistemas (SEMS) ir bandymus, atliekamus naudojant nešiojamąsias išmetamųjų teršalų matavimo sistemas (PEMS). Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų prioritetai gali būti nustatomi remiantis per tokius bandymus nustatytų viršijimo atvejų skaičiumi ir svarba.

Teikdamas informaciją, reikalingą eksploatuojamų transporto priemonių atitikčiai patikrinti, kiekvienas gamintojas tipo patvirtinimo procedūros metu patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos ir gamintojo sutartu formatu pateikia patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai informaciją apie pretenzijas dėl garantijos, susijusios su teršalų išmetimu, ir remonto, susijusio su teršalų išmetimu, atlikto arba užregistruoto atliekant techninės priežiūros darbus. Pateikiant šią informaciją, pagal kiekvieną eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimą išsamiai nurodomas su teršalų išmetimu susijusių sudedamųjų dalių ir sistemų trikčių dažnumas ir pobūdis. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties ataskaitos dėl kiekvienos transporto priemonės eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimos teikiamos ne rečiau kaip kartą per metus, per visą laikotarpį, kuriuo pagal šios taisyklės 9.3 punktą turi būti atliekamos eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties ataskaitos pateikiamos paprašius.

Remdamasi pirmoje ir antroje pastraipose nurodyta informacija, patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija atlieka pradinį eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimos neatitikties eksploatuojamų transporto priemonių atitikties taisyklėms rizikos vertinimą ir, remdamasi tuo vertinimu, priima sprendimą, kokias šeimas patikrinti ir kokių tipų bandymus atlikti pagal eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros nuostatas. Be to, patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija bandymams gali pasirinkti eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimas atsitiktine tvarka.

Kiti subjektai atsižvelgia į informaciją, surinktą pagal pirmąją pastraipą, kad nustatytų bandymų prioritetus. Be to, bandymams jie gali atsitiktinai pasirinkti eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimas.

5. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai

Gamintojas atlieka visų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų variklio išmetamųjų teršalų kiekio atitikties bandymus, kuriuos sudarytų bent 1 tipo bandymai. Gamintojas taip pat gali atlikti visų arba kai kurių eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų RDE, 4 ir 6 tipo bandymus. Gamintojas pateikia patvirtinimą suteikusiai tipo patvirtinimo institucijai visus eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų rezultatus.

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija kasmet patikrina tinkamą eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų skaičių, kaip nustatyta 5.4 punkte.

Kiti subjektai kiekvienais metais gali atlikti bet kokio skaičiaus eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų patikrinimus. Gamintojas pateikia patvirtinimą suteikusiai tipo patvirtinimo institucijai visus eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų rezultatus.

5.1. Bandymų kokybės užtikrinimas

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija kasmet atlieka gamintojo atliktų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikrų auditą. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija taip pat gali atlikti kitų subjektų atliktų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikrų auditą. Šis auditas atliekamas remiantis gamintojų ar kitų subjektų pateikta informacija, apimančia bent išsamią eksploatuojamų transporto priemonių atitikties ataskaitą, parengtą pagal 3 priedėlį. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija gali reikalauti, kad gamintojai arba kiti subjektai pateiktų papildomą informaciją.

5.2. Bandymų rezultatų atskleidimas

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija, gavusi atitikties vertinimo ir taisomųjų veiksmų, susijusių su tam tikra eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeima, rezultatus, juos iškart perduoda kitiems subjektams, kurie pateikė tos šeimos bandymų rezultatus.

Bandymų rezultatai, įskaitant išsamius duomenis apie visas bandytas transporto priemones, visuomenei gali būti atskleidžiami tik tuomet, kai patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija paskelbia metinę ataskaitą ar atskiros eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros procedūros rezultatus arba kai statistinė procedūra baigiama (žr. 5.10 punktą) be rezultatų. Jei skelbiami kitų trečiųjų šalių atliktų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų rezultatai, turi būti daroma nuoroda į juos įtraukusios tipo patvirtinimo institucijos metinę ataskaitą.

5.3. Bandymų tipai

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai atliekami tik su transporto priemonėmis, atrinktomis pagal 1 priedėlį.

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai, grindžiami 1 tipo bandymu, atliekami pagal JT taisyklę Nr. 154.

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai, grindžiami RDE bandymu, atliekami pagal JT taisyklę Nr. 168 dėl RDE, 4 tipo bandymai atliekami pagal šio priedo 2 priedėlį, 6 tipo bandymai – pagal 8 priedą.

5.4. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų dažnumas ir apimtis

Laikotarpis tarp gamintojo atliekamų dviejų tam tikrai eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai priklausančių eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikrų pradžios turi būti ne ilgesnis kaip 24 mėnesiai.

Patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos atliekamų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų dažnumas nustatomas pagal rizikos vertinimo metodiką, atitinkančią tarptautinį standartą ISO 31000:2018 „Rizikos valdymas. Principai ir gairės“, naudojant pagal 4 punktą atlikto pradinio vertinimo rezultatus.

Kiekviena tipo patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija atlieka abiejų 1 tipo ir RDE bandymus, jei įmanoma, ne mažiau kaip 5 proc. vieno gamintojo eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų per metus arba bent dviejų vieno gamintojo eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų per metus. Reikalavimas per metus atlikti ne mažiau kaip 5 proc. arba ne mažiau kaip dviejų kiekvieno gamintojo eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų bandymus netaikomas smulkiesiems gamintojams. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija, siekdama užtikrinti atitiktį pagal šios taisyklės 9.3 punktą, užtikrina kuo platesnę eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų ir konkrečiai eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai priklausančių transporto priemonių eksploatavimo trukmės aprėptį. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija dėl kiekvienos eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimos pradėtą statistinę procedūrą baigia per 12 mėnesių.

4 ir 6 tipo eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymams reikalavimų dėl mažiausiojo dažnumo nenustatoma.

5.5. Patvirtinimą suteikusiųjų tipo patvirtinimo institucijų atliekamų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų finansavimas

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija užtikrina, kad būtų skiriama pakankamai išteklių eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų išlaidoms padengti. Nepažeidžiant nacionalinės teisės aktų, šios išlaidos padengiamos mokesčiais, kuriuos patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija gali rinkti iš gamintojo. Šiais mokesčiais padengiamos kasmet atliekamų iki 5 proc. arba ne mažiau kaip dviejų kiekvieno gamintojo eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimų bandymų išlaidos.

5.6. Bandymų planas

Kai atliekami eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai, patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija parengia bandymų planą. RDE bandymų atveju į tą planą įtraukiami eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros bandymai, atliekami esant įvairioms sąlygoms pagal JT taisyklę Nr. 168 dėl RDE.

5.7. Transporto priemonių parinkimas eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymams

Surinkta informacija turi būti pakankamai išsami, kad būtų užtikrinta galimybė įvertinti tinkamai prižiūrimų ir eksploatuojamų transporto priemonių eksploatacines savybes. Sprendimui, ar transporto priemonė gali būti pasirinkta eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymams, priimti naudojamos 1 priedėlyje pateiktos lentelės. Atliekant patikrą pagal 1 priedėlyje pateiktas lenteles ir esant įrodymų, kad išmetamųjų teršalų kontrolės sistemos dalys buvo sugedusios, kai kurios transporto priemonės gali būti pripažįstamos turinčiomis trūkumų ir per eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikrą nebandytinomis.

Ta pati transporto priemonė gali būti naudojama daugiau kaip vieno tipo (1 tipo, RDE, 4 tipo, 6 tipo) bandymams atlikti ir jų ataskaitoms parengti, tačiau atliekant statistinę procedūrą remiamasi tik pirmuoju galiojančiu kiekvieno tipo bandymu.

5.7.1. Bendrieji reikalavimai

Transporto priemonė turi priklausyti eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai, kaip aprašyta 3 punkte, ir 1 priedėlio lentelėje nustatytų patikrų rezultatai turi būti teigiami. Ji turi būti registruota susitariančiojoje šalyje ir susitariančiojoje šalyje ja turi būti važinėta ne mažiau kaip 90 proc. visos važiavimo ta transporto priemone trukmės. Išmetamųjų teršalų kiekio bandymai gali būti atliekami ne ta pačiame geografiniame regione, iš kurio buvo atrinktos transporto priemonės. Jei eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros bandymus atlieka gamintojas, sutikus patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai, gali būti bandomos ne susitariančiojoje šalyje registruotos transporto priemonės, jei jos priklauso tai pačiai eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai ir turi atitikties sertifikatą, nustatytą 1958 m. Susitarimo 1 apraše (E/ECE/TRANS/505/Rev.3).

Prie atrinktų transporto priemonių pridedamas techninės priežiūros informacijos dokumentas, iš kurio būtų matyti, kad transporto priemonė buvo tinkamai prižiūrima ir kad jos techninės priežiūros darbai buvo atliekami pagal gamintojo rekomendacijas, su teršalų išmetimu susijusias dalis keičiant tik originaliomis dalimis.

Jei yra požymių, kad transporto priemonės atžvilgiu buvo atlikta neteisėtų veiksmų arba kad ji buvo netinkamai eksploatuojama ir dėl to galėjo būti padarytas poveikis jos išmetamam teršalų kiekiui, arba jei yra neteisėto keitimo arba naudojimo sąlygomis, dėl kurių eksploatavimas gali tapti nesaugus, požymių, tokia transporto priemonė nenaudojama eksploatuojamų transporto priemonių atitikčiai tikrinti.

Neturi būti padaryta transporto priemonių aerodinaminių pakeitimų, kurių nebūtų galima pašalinti prieš bandymus.

Transporto priemonė nenaudojama eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymams, jei iš informacijos, saugomos transporto priemonės kompiuteryje, matyti, kad po to, kai buvo parodytas trikties kodas, transporto priemonė buvo eksploatuojama toliau, neatlikus remonto darbų, nurodytų gamintojo pateiktose specifikacijose.

Transporto priemonė nenaudojama eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymams, jei iš tos transporto priemonės degalų bako paimti degalai neatitinka taikomų standartų arba jei yra įrodymų arba įrašų, kad buvo įpilta netinkamos rūšies degalų.

5.7.1.1. Papildomi su RDE susiję eksploatuojamų transporto priemonių atitikties reikalavimai

Atliekant ISC arba regioninės rinkos priežiūros bandymus, standartinė CO_2 masė gaunama iš atskiros transporto priemonės atitikties sertifikato. OVC-HEV transporto priemonėms naudojama vertė gaunama atlikus WLTP bandymą įkrovos palaikymo režimu.

5.7.1.2. Tepamoji alyva, degalai ir reagentas

Atliekant eksploatuojamų transporto priemonių atitikties arba regioninės rinkos priežiūros bandymus, RDE bandymams naudojami degalai gali būti visi teisėtai rinkoje parduodami degalai ir jie turi atitikti klientui gamintojo pateiktas transporto priemonės naudojimo specifikacijas.

5.7.2. Transporto priemonės apžiūra ir techninė priežiūra

Prieš pradedant eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymus ir po jų atliekami transporto priemonių, pripažintų tinkamomis naudoti bandymų tikslais, trikčių nustatymo ir kiti įprasti techninės priežiūros darbai, kurie yra būtini pagal 1 priedėlį.

Atliekamos šios patikros: OBD sistemos patikros (prieš bandymą arba po jo), vizualiniai patikrinimai, ar nėra degančių trikčių indikatorių lempučių, ar gera oro filtro, visų diržinių pavarų, visų skysčių lygių, radiatoriaus ir degalų bako dangtelio, visų vakuuminės ir degalų sistemos žarnų ir elektros laidų, susijusių su išmetamųjų teršalų papildomo apdorojimo sistema, būklė; patikrinamas uždegimas, degalų dozavimo ir taršos kontrolės įtaisų sudedamosios dalys, ar šie įtaisai tinkamai sureguliuoti ir ar neteisėtai nepakeistos jų veikimo charakteristikos.

Jei iki numatytų transporto priemonės techninės priežiūros darbų liko nuvažiuoti 800 km arba mažiau, tie techninės priežiūros darbai turi būti atlikti.

Prieš 4 tipo bandymą pašalinamas langų valymo skystis ir pripilama karšto vandens.

Pagal JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE reikalavimus paimamas ir saugojamas degalų ėminys, kurį būtų galima ištirti, jei bandymo rezultatai būtų neigiami.

Visos triktys registruojamos. Jei triktis yra susijusi su taršos kontrolės įtaisais, transporto priemonė nurodoma kaip turinti trūkumų ir tolesniems bandymams nenaudojama, tačiau į tą triktį atsižvelgiama atliekant atitikties vertinimą pagal 6.1 punktą.

5.8. Ėminio dydis

Gamintojai, taikydami 5.10 punkte 1 tipo bandymui nustatytą statistinę procedūrą, ėminių partijų skaičių nustato remdamiesi per metus Sąjungoje pagaminamu eksploatuojamų transporto priemonių šeimai priklausančių transporto priemonių skaičiumi, kurį ketinama parduoti šią taisyklę taikančiose susitariančiosiose šalyse, kaip aprašyta 4/1 lentelėje.

Lentelė 4/1

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties 1 tipo bandymams skirtų ėminių partijų skaičius

Ėminių ėmimo laikotarpiu per kalendorinius metus susitariančiosios šalies pagaminamų transporto priemonių kiekiai	Ėminių partijų kiekis (1 tipo bandymams)
iki 100 000	1
100 001–200 000	2
Daugiau kaip 200 000	3

Kiekvienoje ėminių partijoje turi būti pakankamai transporto priemonių tipų, siekiant užtikrinti, kad į imtį patektų ne mažiau kaip 20 % viso per praėjusius metus susitariančiojoje šalyje užregistruotų šios PEMS transporto priemonių kiekio. Jei tai pačiai PEMS šeimai priklauso daugiau prekės ženklų, bandomos visų prekių ženklų transporto priemonės. Jei, atsižvelgiant į šeimą, turi būti išbandyta daugiau kaip viena ėminių partija, į antrąją ir trečiąją ėminių partiją atrenkamos transporto priemonės, eksploatuotos skirtingomis aplinkos ir (arba) tipinės eksploatacijos sąlygomis nei pirmosios imties transporto priemonės.

5.9. Prieiga prie bandymams reikalingų duomenų

Gamintojas 5 priedėlyje pateiktose 1 ir 2 lentelėse bei A4/2 lentelėje nustatytu formatu užpildo skaidrumo patikrinimo dokumentų rinkinį ir jį perduoda patvirtinimą suteikusiai tipo patvirtinimo institucijai. 5 priedėlyje pateikta 2 lentelė naudojama siekiant suteikti galimybę iš tos pačios šeimos parinkti transporto priemones, su kuriomis bus atliekami bandymai, ir kartu su 5 priedėlio 1 lentele suteikti pakankamai informacijos apie bandytinas transporto priemones.

Visa 5 priedėlyje pateiktose 1 ir 2 lentelėse nurodyta informacija turi būti viešai ir nemokamai prieinama elektronine forma ne vėliau kaip 5 darbo dienas nuo prašymo dienos.

Į skaidrumo patikrinimo dokumentų rinkinį taip pat įtraukiama toliau nurodyta informacija, kurią gamintojas nemokamai pateikia per penkias darbo dienas nuo kitų subjektų prašymo pateikimo.

A4/2 lentelė

Neskelbtina informacija

ID	Įvesties duomenys	Aprašymas
1.	Specialioji transporto priemonių perdarymo (iš keturių ratų pavaros į dviejų ratų pavarą) bandymams naudojant dinamometrą procedūra, jei tokia yra	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 B6 priedo 2.4.2.4 punkte.
2.	Instrukcijos dėl dinamometro režimo, jei tokios yra	Kaip įjungti dinamometro režimą, kaip tai daroma ir atliekant tipo patvirtinimo bandymus
3.	Per tipo patvirtinimo bandymus taikomas saviriedos režimas	Jei yra parengtos instrukcijos dėl transporto priemonės saviriedos režimo, kaip įjungti šį režimą
4.	Baterijos iškrovos procedūra (OVC-HEV, PEV)	Pirminės įrangos gamintojo nustatyta baterijos iškrovos procedūra, taikoma norint parengti OVC-HEV įkrovos palaikymo bandymui ir įkrauti PEV bateriją.
5.	Visų pagalbinių įtaisų išjungimo procedūra	Jei taikoma per tipo patvirtinimo procedūrą
6.	Visų ĮEEKS srovės ir įtampos matavimo procedūra naudojant išorinę įrangą	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 B8 priedo 3 priedėlyje. Jei srovė ir įtampa matuojamos nepriklausomai nuo transporto priemonės duomenų, pirminės įrangos gamintojas pateikia matavimo procedūrą, srovės ir įtampos prieigos taškų aprašą bei srovei ir įtampai matuoti tipo patvirtinimo metu naudojamų įtaisų sąrašą.

5.10. Statistinė procedūra

5.10.1. Bendri klausimai

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikra atliekama pagal statistinį metodą, grindžiamą bendraisiais nuosekliosios atrankos, taikomos siekiant atlikti patikrą pagal tam tikrus požymius, principais. Kad būtų galima priimti teigiamą sprendimą dėl atitikties, imtis turi būti ne mažesnė kaip trys transporto priemonės, o didžiausiasis suminis imties dydis atliekant 1 tipo ir RDE bandymus yra dešimt transporto priemonių.

Atliekant 4 ir 6 tipo bandymus, gali būti taikomas supaprastintas metodas, pagal kurį imtis turi būti ne mažesnė kaip trys transporto priemonės, neigiamas sprendimas dėl imties atitikties priimamas, kai visų trijų transporto priemonių bandymo rezultatas yra neigiamas, teigiamas – kai visų trijų transporto priemonių bandymo rezultatas yra teigiamas. Tais atvejais, kai teigiami arba neigiami rezultatai gaunami dėl dviejų iš trijų transporto priemonių, tipo patvirtinimo institucija gali nuspręsti atlikti papildomus bandymus arba atlikti atitikties vertinimą pagal 6.1 punktą.

Bandymų rezultatai iš nusidėvėjimo koeficientų nedauginami.

Prieš atliekant pirmąjį eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymą, gamintojas arba kiti subjektai praneša patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai apie ketinimą atlikti tam tikros transporto priemonių šeimos eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymus. Gavusi tokį pranešimą, patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija rezultatams, susijusiems su kiekvienu atitinkamu toliau nurodytų parametrų deriniu, priskiriamu tai konkrečiai šaliai ir (arba) šalių grupei, tvarkyti sukuria naują statistinių duomenų aplanką; minėtieji parametrai yra šie: transporto priemonių šeima, išmetamųjų teršalų kiekio bandymų tipas ir teršalas. Dėl kiekvieno atitinkamo šių parametrų derinio vykdomos atskiros statistinės procedūros.

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija į kiekvieną statistinių duomenų aplanką įtraukia tik atitinkamos šalies pateiktus rezultatus. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija saugo duomenis apie atliktų bandymų skaičių, bandymų, kurių rezultatai buvo neigiami, ir bandymų, kurių rezultatai buvo teigiami, skaičių ir kitus statistinei procedūrai atlikti reikalingus duomenis.

Kadangi dėl tam tikro bandymų tipo ir transporto priemonių šeimos derinio vienu metu gali būti vykdoma daugiau kaip viena statistinė procedūra, pagal tam tikrą bandymų tipo ir transporto priemonių šeimos derinį šaliai leidžiama pateikti bandymų rezultatus tik dėl vienos vykdomos statistinės procedūros. Apie kiekvieną bandymą pranešama tik kartą ir pranešama apie visus bandymus (tinkamus, netinkamus, bandymus, kurių rezultatai neigiami, bandymus, kurių rezultatai teigiami, ir kt.)

Kiekviena eksploatuojamų transporto priemonių atitikties statistinė procedūra vykdoma tol, kol pasiekiamas rezultatas, kai taikant statistinę procedūrą dėl imties priimamas teigimas arba neigiamas sprendimas pagal 5.10.5 punktą. Tačiau, jei rezultatas negaunamas per 12 mėnesių nuo statistinių duomenų aplanko sukūrimo, patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija uždaro statistinių duomenų aplanką, išskyrus atvejus, kai nusprendžia per kitus 6 mėnesius pabaigti su tuo statistinių duomenų aplanku susijusius bandymus.

5.10.2. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties rezultatų jungimas

Iš kitų subjektų gauti bandymų rezultatai gali būti jungiami, kad būtų galima atlikti bendrą statistinę procedūrą. Norint jungti rezultatus, reikia gauti rašytinį visų suinteresuotųjų šalių, kurios teikia jungiamus bandymų rezultatus, sutikimą, ir, prieš pradedant bandymus, apie tai pranešti tipo patvirtinimo institucijoms. Viena iš šalių paskiriama grupės vadove ir yra atsakinga už duomenų teikimą patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai ir ryšio ja palaikymą.

5.10.3. Teigiama išvada dėl atskiro bandymo / neigiama išvada dėl atskiro bandymo / atskiro bandymo pripažinimas netinkamu

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties išmetamųjų teršalų kiekio reikalavimams bandymo rezultatas vieno ar daugiau teršalų atžvilgiu laikomas teigiamu, jeigu išmestas teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų ribinės vertės, to tipo bandymui nustatytos JT taisyklės Nr. 154 6.3.10 punkte.

Išmetamųjų teršalų kiekio bandymo rezultatas vieno ar daugiau teršalų atžvilgiu laikomas neigiamu, jeigu išmestas teršalų kiekis viršija atitinkamą to tipo bandymui nustatytą išmetamųjų teršalų ribinę vertę. Kiekvienas bandymas, kurio rezultatas neigiamas, su tuo statistiniu atveju susijusį neigiamų rezultatų skaičių f (žr. 5.10.5 punktą) padidina vienetu.

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties išmetamųjų teršalų kiekio bandymų rezultatas laikomas netinkamu, jei jis atliekamas nesilaikant 5.3 punkte nurodytų bandymų reikalavimų. Netinkami bandymo rezultatai neįtraukiami į statistinę procedūrą ir bandymas kartojamas su ta pačia transporto priemone, kad bandymas būtų tinkamas.

Visų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų rezultatai per dešimt darbo dienų nuo kiekvieno atskiros transporto priemonės bandymo atlikimo dienos pateikiami patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai. Baigus bandymus, prie bandymų rezultatų pridedama išsami bandymų ataskaita. Su imtimi susiję rezultatai įtraukiami chronologine bandymų atlikimo tvarka.

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija visus tinkamus išmetamųjų teršalų kiekio bandymų rezultatus įtraukia į atitinkamą vykdomą statistinę procedūrą, kol pagal 5.10.5 punktą dėl imties priimamas neigiamas arba teigiamas sprendimas.

5.10.4. Išskirčių tvarkymas

Dėl išskirčių įtraukimo į imčiai taikomą statistinę procedūrą, pagal toliau aprašytas procedūras gali būti gautas neigiamas rezultatas:

a) išskirtys skirstomos į nedideles, tarpines ar kraštutines;

b) išmetamųjų teršalų bandymo rezultatas laikomas nedidele išskirtimi, jei jis viršija taikomą išmetamųjų teršalų ribą, bet yra mažesnis nei 1,3 karto taikoma išmetamųjų teršalų riba. Nedidelė išskirtis įtraukiama tik į 5.10.5 punkte nurodytų neigiamų rezultatų skaičių;

c) išskirtinis išmetamųjų teršalų kiekio bandymų rezultatas laikomas tarpinio lygio, jei jis taikomą išmetamųjų teršalų ribinę vertę viršija 1,3 karto arba daugiau. Jei imtyje yra dvi tokios išskirtys, imties bandymų rezultatas yra neigiamas;

d) išskirtinis išmetamųjų teršalų kiekio bandymo rezultatas laikomas kraštutiniu, jei jis taikomą išmetamųjų teršalų ribinę vertę viršija 2,5 karto arba daugiau. Jei imtyje yra viena tokia išskirtis, imties bandymų rezultatas yra neigiamas. Tokiu atveju gamintojui ir patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai pranešamas transporto priemonės valstybinio numerio ženklas. Prieš pradedant bandymus, transporto priemonių savininkams pranešama apie tokią galimybę.

5.10.5. Teigiamas ar neigiamas sprendimas dėl imties

Siekiant priimti sprendimą, ar imties bandymo rezultatas yra teigiamas, ar neigiamas, registruojamas teigiamų rezultatų skaičius p ir neigiamų rezultatų skaičius f. Kiekvienas bandymas, kurio rezultatas teigiamas, vienetu padidina skaičių p, o kiekvienas bandymas, kurio rezultatas neigiamas, vienetu padidina skaičių f,

Į statistinės procedūros metu nagrinėjamą atvejį įtraukus tinkamus išmetamųjų teršalų kiekio bandymų rezultatus, tipo patvirtinimo institucija atlieka šiuos veiksmus:

a) atnaujina su tuo atveju susijusį suminį imties dydį n, rodantį bendrą tinkamų išmetamųjų teršalų kiekio bandymų, įtrauktų į statistinę procedūrą, skaičių;

b) įvertinusi rezultatus, atnaujina teigiamų rezultatų skaičių p ir neigiamų rezultatų skaičių f;

c) pagal 5.10.4 punktą apskaičiuoja imties kraštutinių ir tarpinių išskirčių skaičių;

d) patikrina, ar pagal toliau aprašytą procedūrą galima priimti sprendimą.

Sprendimas priklauso nuo suminio imties dydžio n, teigiamų ir neigiamų rezultatų skaičių p ir f, taip pat nuo tarpinių ir (arba) kraštutinių išskirčių skaičiaus imtyje. Teigiamam arba neigiamam sprendimui dėl eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros tikslais atrinktos imties priimti tipo patvirtinimo institucija naudoja 4/2 paveiksle pateiktą sprendimo priėmimo schemą. Šiose schemose rodomas sprendimas, priimtinas atsižvelgiant į tam tikrą suminį imties dydį n ir neigiamų rezultatų skaičių f.

Atsižvelgiant į tam tikrą transporto priemonių šeimos derinį, išmetamųjų teršalų kiekio bandymo tipą ir teršalą, taikant statistinę procedūrą gali būti priimti du sprendimai.

Teigiamas sprendimas dėl imties priimamas, kai pagal taikomą – 4/2 paveiksle parodytą – sprendimų priėmimo schemą, atsižvelgiant į suminį imties dydį n ir neigiamų rezultatų skaičių f, padaroma teigiama išvada.

Neigiamas sprendimas dėl tam tikro suminio dydžio n imties priimamas tada, kai įvykdoma bent viena iš toliau nurodytų sąlygų:

a) pagal taikomą – 4/2 paveiksle parodytą – sprendimų priėmimo schemą, atsižvelgiant į esamą suminį imties dydį n ir neigiamų rezultatų skaičių f, padaroma neigiama išvada;

b) yra du neigiami sprendimai dėl tarpinių išskirčių;

c) yra vienas neigiamas sprendimas dėl kraštutinės išskirties.

Jei nepriimama jokio sprendimo, statistinė procedūra vykdoma toliau, kol, įtraukus papildomus rezultatus, priimamas koks nors sprendimas arba procedūra baigiama pagal 5.10.1 punktą.

4/2 pav.

Sprendimų priėmimo schema, pagal statistinę procedūrą taikoma transporto priemonėms („NEPR.“ reiškia, kad sprendimas nepriimtas)

Neigiamų rezultatų skaičius f	10								NEIG.
	9							NEIG.	NEIG.
	8						NEIG.	NEIG.	NEIG.
	7					NEIG.	NEIG.	NEIG.	NEIG.
	6				NEIG.	NEIG.	NEIG.	NEIG.	NEIG.
	5			NEIG.	NEIG.	NEIG.	NEPR.	NEPR.	TEIG.
	4		NEIG.	NEIG.	NEPR.	NEPR.	NEPR.	NEPR.	TEIG.
	3	NEIG.	NEIG.	NEPR.	NEPR.	NEPR.	NEPR.	TEIG.	TEIG.
	2	NEPR.	NEPR.	NEPR.	NEPR.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.
	1	NEPR.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.
	0	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.	TEIG.
		3	4	5	6	7	8	9	10
	Suminis imties dydis, n								

6. Atitikties vertinimas

6.1. Per 10 darbo dienų nuo 5.10.5 punkte nurodytos imties eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymų pabaigos patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija kartu su gamintoju pradeda išsamius tyrimus, kad priimtų sprendimą, ar eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeima (arba jos dalis) atitinka eksploatuojamų transporto priemonių atitikties nuostatas ir ar jos atžvilgiu reikia imtis taisomųjų veiksmų. Jei tai pagal pakopinę tipo patvirtinimo procedūrą patvirtintos transporto priemonės arba specialios paskirties transporto priemonės, patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija taip pat atlieka išsamius tyrimus, kai yra bent trys tokį pat trūkumą turinčios transporto priemonės arba penkios reikalavimus atitinkančios tai pačiai eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai priklausančios transporto priemonės, kaip nustatyta 5.10.6 punkte.

6.2. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija užtikrina, kad būtų skirta pakankamai išteklių atitikties vertinimo išlaidoms padengti. Nepažeidžiant nacionalinės teisės aktų, šios išlaidos padengiamos mokesčiais, kuriuos patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija gali rinkti iš gamintojo. Šiais mokesčiais padengiami visi bandymai ar auditai, reikalingi atitikčiai įvertinti.

6.3. Gamintojui paprašius, patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija į tyrimus gali įtraukti eksploatuojamas to paties gamintojo transporto priemones, priklausančias kitoms eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimoms, kurios, tikėtina, turi tokių pat trūkumų.

6.4. Išsamus tyrimas turi trukti ne ilgiau kaip 60 darbų dienų nuo patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos pradėto tyrimo pradžios. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija gali atlikti papildomus eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymus, kad nustatytų, kodėl, atliekant pirminius eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymus, buvo gauti neigiami transporto priemonių bandymų rezultatai. Papildomi bandymai atliekami panašiomis sąlygomis kaip ir pirminiai eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai, kurių rezultatai buvo neigiami.

Patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos prašymu gamintojas pateikia papildomą informaciją, pirmiausia tokią, iš kurios būtų matyti galima trikčių priežastis, kokiose šeimos dalyse šių trikčių gali pasitaikyti, ar šios triktys galimos ir kitose šeimose arba, jei taikoma, kodėl problema, dėl kurios, atliekant pirminius eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymus, įvyko triktis, nėra susijusi su eksploatuojamų transporto priemonių atitiktimi. Gamintojui suteikiama galimybė įrodyti, kad buvo laikomasi nuostatų dėl eksploatuojamų transporto priemonių atitikties.

6.5. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija per 6.4 punkte nustatytą terminą priima sprendimą dėl atitikties ar neatitikties. Neatitikties atveju patvirtinimo tipą suteikianti institucija nustato eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai taisomuosius veiksmus pagal 7 punktą. Ji apie tai praneša gamintojui.

7. Taisomieji veiksmai

7.1. Gamintojas per 45 darbo dienas nuo 6.5 punkte nurodyto sprendimo dėl atitikties arba neatitikties parengia taisomųjų veiksmų planą ir jį pateikia patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai. Jei gamintojas patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai įrodo, kad neatitikčiai ištirti reikia daugiau laiko, šis laikotarpis gali būti pratęstas dar 30 darbo dienų.

7.2. Patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos reikalaujami taisomieji veiksmai turi apimti tinkamai suplanuotus būtinus sudedamųjų dalių ir transporto priemonių bandymus, kuriais būtų įrodytas taisomųjų veiksmų veiksmingumas ir ilgaamžiškumas.

7.3. Gamintojas taisomųjų veiksmų planui suteikia unikalų identifikavimo pavadinimą arba numerį. Taisomųjų veiksmų plane pateikiama bent tokia informacija:

a) kiekvieno į taisomųjų veiksmų planą įtraukto transporto priemonių tipo, atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį, aprašas;

b) specialių modifikacijų, pertvarkymų, remonto darbų, pataisymų, reguliavimų arba kitokių pakeitimų, kuriuos reikia atlikti tam, kad transporto priemonės atitiktų reikalavimus, aprašas su trumpa duomenų ir techninių tyrimų, reikalingų gamintojo sprendimui dėl konkrečių taikytinų taisomųjų veiksmų pagrįsti, santrauka;

c) būdo, kuriuo gamintojas transporto priemonių savininkus informuoja apie numatytus taisomuosius veiksmus, aprašas;

d) tinkamos techninės priežiūros arba eksploatavimo sąlygų, jei tokių yra, kurias gamintojas nustato, kad transporto priemonę būtų galima remontuoti pagal taisomųjų veiksmų planą, aprašas ir tokių sąlygų reikalingumo paaiškinimas;

e) procedūros, kurios turi laikytis transporto priemonių savininkai, kad būtų pašalinta jų transporto priemonių neatitiktis, aprašas; tame apraše nurodoma data, nuo kurios bus imamasi taisomųjų veiksmų, numatytas laikas, per kurį dirbtuvės turi atlikti remontą, ir vieta, kurioje tas remontas gali būti atliktas;

f) transporto priemonės savininkui perduodamo informacinio pranešimo kopija;

g) trumpas sistemos, kurią gamintojas naudoja, kad užtikrintų tinkamą sudedamųjų dalių arba sistemų, reikalingų taisomiesiems veiksmams įgyvendinti, tiekimą, aprašas, nurodant, kada bus pateikta pakankamai sudedamųjų dalių, programinės įrangos arba sistemų, kad būtų galima imtis taisomųjų veiksmų;

h) visų instrukcijų, kurios turi būti nusiųstos remonto darbus atliksiančioms remonto dirbtuvėms, kopija;

i) siūlomų taisomųjų veiksmų poveikio kiekvieno atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį patvirtinto tipo, kuriam taikomas taisomųjų veiksmų planas, transporto priemonių išmetamųjų teršalų kiekiui, degalų sąnaudoms, važiavimo charakteristikoms ir saugai, aprašas, taip pat pateikiant patvirtinamuosius duomenis ir techninius tyrimus;

j) jei pagal taisomųjų veiksmų planą numatomas transporto priemonių atšaukimas, patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai pateikiamas remonto darbų registravimo būdo aprašas. Jei naudojama etiketė, taip pat pateikiamas jos pavyzdys.

Taikydamas d punktą, gamintojas gali nenustatyti techninės priežiūros arba eksploatavimo sąlygų, jei jos nėra akivaizdžiai susijusios su neatitiktimi ir taisomaisiais veiksmais.

7.4. Remonto darbai atliekami tikslingai, per pagrįstą laikotarpį nuo to momento, kai gamintojas gauna suremontuotiną transporto priemonę. Per 15 darbo dienų nuo siūlomo taisomųjų veiksmų plano gavimo patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija jį patvirtina arba pagal 7.5 punktą pareikalauja parengti naują planą.

7.5. Jei patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija nepatvirtina taisomųjų veiksmų plano, gamintojas per 20 darbo dienų nuo pranešimo apie patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos sprendimą gavimo parengia naują planą ir jį pateikia patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai.

7.6. Jei patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija nepatvirtina gamintojo pateikto antrojo plano, ji imasi visų būtinų atitikties atkūrimo priemonių, įskaitant, jei reikia, tipo patvirtinimo panaikinimą.

7.7. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija per penkias darbo dienas apie savo sprendimą dėl taisomųjų veiksmų praneša susijusioms susitariančiosioms šalims.

7.8. Taisomieji veiksmai taikomi visoms eksploatuojamų transporto priemonių atitikties šeimai (arba kitoms atitinkamoms šeimoms, kurias gamintojas nustato pagal 6.2 punktą) priklausančioms transporto priemonėms, kurios gali turėti tokių pat trūkumų. Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija priima sprendimą, ar būtina iš dalies pakeisti tipo patvirtinimą.

7.9. Gamintojas yra atsakingas už patvirtinto taisomųjų veiksmų plano įgyvendinimą visose susijusiose susitariančiosiose šalyse ir įrašų apie kiekvieną iš rinkos pašalintą arba atšauktą ir suremontuotą transporto priemonę bei dirbtuves, kurios atliko remonto darbus, apskaitą.

7.10. Gamintojas išsaugo pranešimo, kuris buvo perduotas trūkumų turinčių transporto priemonių, kurioms taikomas taisomųjų veiksmų planas, pirkėjams, kopiją. Be to, gamintojas registruoja atšaukimo kampanijos duomenis, įskaitant bendrą trūkumų turinčių transporto priemonių skaičių kiekvienoje susitariančiojoje šalyje ir bendrą jau atšauktų transporto priemonių skaičių pagal kiekvieną susitariančiąją šalį, taip pat, jei taikytina, pateikdamas paaiškinimą, kodėl vėluota taikyti taisomuosius veiksmus. Gamintojas šiuos užregistruotus atšaukimo kampanijos duomenis kas du mėnesius pateikia patvirtinimą suteikusiajai tipo patvirtinimo institucijai ir kiekvienos susitariančiosios šalies tipo patvirtinimo institucijoms.

7.11. Susitariančiosios šalys imasi priemonių, kad užtikrintų, jog patvirtintas taisomųjų veiksmų planas per dvejus metus būtų įgyvendintas bent 90 % jų teritorijoje užregistruotų trūkumų turinčių transporto priemonių atžvilgiu.

7.12. Informacija apie remontą ir modifikavimą arba naujos įrangos įrengimą įrašoma sertifikate, kuris pateikiamas transporto priemonės savininkui, nurodant taisomųjų veiksmų kampanijos numerį.

8. Patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos metinė ataskaita

Patvirtinimą suteikusioji tipo patvirtinimo institucija iki kiekvienų metų kovo 31 d. viešai prieinamoje svetainėje paskelbia nemokamai ir naudotojui neatskleidžiant savo tapatybės ar be registracijos gaunamą ataskaitą su visų baigtų eksploatuojamų transporto priemonių atitikties tyrimų, kurie buvo atliekami praėjusiais metais, rezultatais. Jei kokie nors praėjusiais metais vykdyti eksploatuojamų transporto priemonių atitikties tyrimai iki minėtos dienos nebaigiami, apie juos pranešama, kai jie baigiami. Ataskaitoje pateikiama bent 4 priedėlyje nurodyta informacija.

1 priedėlis

Transporto priemonių atrankos ir neigiamo sprendimo dėl transporto priemonių priėmimo kriterijai

Turi būti naudojama transporto priemonių apžiūra, kad eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymams būtų atrinktos tinkamai prižiūrimos ir naudotos transporto priemones. Transporto priemonėms, kurioms taikomas vienas ar keli toliau nurodyti atmetimo kriterijai, neturi būti bandomos arba jos turi būti remontuojamos ir tada atrenkamos.

Transporto priemonių atranka eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymams atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekio reikalavimus

			Konfidencialu
Data:			x
Tyrėjo vardas ir pavardė:			x
Bandymo vieta:			x
Registravimo šalis:		x	
	x – atmetimo kriterijai	X – patikrinta ir pranešta	
Transporto priemonės charakteristikos			
Transporto priemonės valstybinio numerio ženklas:		x	x
Transporto priemonės rida ir amžius: Transporto priemonė turi atitikti šios taisyklės 9 straipsnyje nurodytas ridos ir amžiaus taisykles, kitaip ji negali būti pasirinkta. Transporto priemonės amžius skaičiuojamas nuo pirmosios registracijos datos	x		
Pirmosios registracijos data:		x	
VIN:		x	x
Klasė, atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį, ir išmetamųjų teršalų pobūdis		x	
Registravimo šalis: transporto priemonė turi būti registruota susitariančiojoje šalyje	x	x	
Modelis:		x	
Variklio kodas:		x	
Variklio tūris (l):		x	
Variklio galia (kW):		x	
Pavarų dėžės tipas (automatinė ar mechaninė):		x	
Varomoji ašis (priekinė / priekinė ir galinė / galinė)		x	
Padangų dydis (jei skiriasi, atskirai nurodyti priekinių ir galinių padangų matmenis)		x	
Ar transporto priemonei taikoma atšaukimo arba techninės priežiūros kampanija? Jei taip: kokia? Ar pagal tą kampaniją numatyti remonto darbai jau atlikti? Remontas turi būti atliktas prieš eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymus	x	x	
Transporto priemonės savininko apklausa (savininkui užduodami tik pagrindiniai klausimai, jis neinformuojamas apie tolesnį atsakymų panaudojimą)			

Savininko vardas ir pavardė (atskleidžiama tik akredituotajai tikrinimo įstaigai ar laboratorijai / techninei tarnybai)			x
Kontaktiniai duomenys (adresas / telefonas (atskleidžiama tik akredituotajai tikrinimo įstaigai ar laboratorijai / techninei tarnybai)			x
Kiek būta šios transporto priemonės savininkų?		x	
Ar neveikė odometras? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
Ar transporto priemonė naudota kuriuo nors iš šių tikslų?			
Ar automobilis naudotas salonuose kaip demonstracinis automobilis?		x	
Kaip taksi?		x	
Siuntoms išvežioti?		x	
Lenktynėse arba sporto šakose, kuriose naudojamos motorinės transporto priemonės?	x		
Kaip nuomojamas automobilis?		x	
Ar transporto priemone buvo gabenami sunkūs kroviniai, neatitinkantys gamintojo specifikacijų? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
Ar buvo atliekamas kapitalinis variklio arba transporto priemonės remontas?		x	
Ar buvo atliekamas neleistinas kapitalinis variklio arba transporto priemonės remontas? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
Ar buvo atliekamas neleistinas galios didinimas arba reguliavimas? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
Ar buvo pakeista kokia nors išmetamųjų teršalų papildomo apdorojimo ir (arba) degalų sistemos dalis? Ar naudotos originalios dalys? Jei naudotos ne originalios dalys, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x	x	
Ar buvo visam laikui pašalinta kokia nors išmetamųjų teršalų papildomo apdorojimo sistemos dalis? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
Ar buvo sumontuoti kokie nors neleistini įtaisai (karbamido šalinimo įtaisas, emuliatorius ir kt.)? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
Ar transporto priemonė buvo patekusi į didelę avariją? Pateikite sugadintų dalių ir vėliau atliktų remonto darbų sąrašą		x	
Ar praeityje automobilis buvo eksploatuojamas naudojant netinkamos rūšies degalus (pvz., benziną vietoj dyzelino)? Ar automobilis buvo eksploatuojamas naudojant rinkoje neparduodamus degalus (juodojoje rinkoje parduodamus degalus arba mišrius degalus)? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
Ar pastarąjį mėnesį, tvarkydami automobilį, naudojote oro gaiviklį, kabinos purškalą, stabdžių valiklį ar kitą priemonę, skleidžiančią daug angliavandenilių? Jei taip, šios transporto priemonės negalima pasirinkti degalų garavimo išlakų kiekio bandymams.	x		

Ar per pastaruosius 3 mėnesius transporto priemonės viduje arba ant jos išorės buvo išpilta benzino? Jei taip, šios transporto priemonės negalima pasirinkti degalų garavimo išlakų kiekio bandymams.		x		
Ar per pastaruosius 12 mėnesių automobilyje buvo rūkoma? Jei taip, šios transporto priemonės negalima pasirinkti degalų garavimo išlakų kiekio bandymams.		x		
Ar naudojote antikorozines medžiagas, lipdukus, antikorozinius dažus ar kitas priemones, galinčias skleisti lakiuosius junginius? Jei taip, šios transporto priemonės negalima pasirinkti degalų garavimo išlakų kiekio bandymams.		x		
Ar automobilis buvo perdažytas? Jei taip, šios transporto priemonės negalima pasirinkti degalų garavimo išlakų kiekio bandymams.		x		
Kur dažniau naudojote savo automobilį?				
Greitkeliuose: %			x	
Kaimo vietovėse: %			x	
Mieste: %			x	
Ar automobiliu daugiau nei 10 proc. laiko važinėjote ne susitariančiojoje šalyje? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.		x	—	
Kokioje šalyje paskutiniuosius du kartus į automobilį buvo pilama degalų? Jei paskutiniuosius du kartus degalų į transporto priemonę buvo pilama šalyje, kuri netaiko reikalavimus atitinkančių degalų standartų, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.		x		
Ar buvo naudojamas gamintojo nepatvirtintas degalų priedas? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.		x		
Ar transporto priemonė buvo prižiūrima ir eksploatuojama pagal gamintojo instrukcijas? Jei ne, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.		x		
Išsami techninės priežiūros ir remonto darbų istorija, nurodant atnaujinimo darbus Jei išsami dokumentacija negali būti pateikta, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.		x		
	Transporto priemonės apžiūra ir techninė priežiūra	X – atmetimo kriterijai / F – trūkumų turinti transporto priemonė		X – patikrinta ir pranešta
1	Degalų lygis bake (pilnas / tuščias) Ar šviečia degalų lygio signalinė lemputė? Jei taip, prieš bandymą įpilkite degalų.			x
2	Ar prietaisų skydelyje dega kokios nors signalinės lemputės, rodančios transporto priemonės arba išmetamųjų teršalų papildomo apdorojimo sistemos triktį, kurios negalima pašalinti atliekant įprastą techninės priežiūrą? (trikčių indikatoriaus lemputė, variklio techninės priežiūros lemputė ir kt.)? Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		

3	Ar užvedus variklį užsidega selektyviosios katalizinės redukcijos lemputė? Jei taip, prieš naudojant transporto priemonę bandymams, reikėtų įpilti „AdBlue“ arba atlikti remonto darbus.	x		
4	Išmetimo sistemos apžiūra Patikrinkite, ar tarp išmetimo kolektoriaus ir išmetimo vamzdžio nėra nuotėkio vietų. Patikrinkite ir patvirtinkite dokumentais (su nuotraukomis). Jei yra pažeistų arba nuotėkio vietų, transporto priemonė pripažįstama turinčia trūkumų..	F		
5	Su išmetamosiomis dujomis susijusios sudedamosios dalys Apžiūrėkite visas išmetimo sistemos sudedamąsias dalis ir patikrinkite, ar jos nėra pažeistos, patikros rezultatus patvirtinkite dokumentais (su nuotraukomis) Jei yra pažeistų vietų, transporto priemonė pripažįstama turinčia trūkumų.	F		
6	Garavimo sistema Padidinkite degalų sistemos slėgį (iš filtro pusės); pastovios aplinkos temperatūros sąlygomis patikrinkite, ar nėra nuotėkio vietų; transporto priemonės išorėje ir viduje atlikite įsiurbiamąjį bandymą, naudodami liepsnos jonizacijos detektorių. Jei naudojant liepsnos jonizacijos detektorių atlikto įsiurbiamojo bandymo rezultatas yra neigiamas, transporto priemonė pripažįstama turinčia trūkumų.	F		
7	Degalų ėminys Paimkite degalų ėminį iš degalų bako.			x
8	Oro ir alyvos filtrai Patikrinkite, ar oro ir alyvos filtrai nėra užteršti ar pažeisti, ir, jei jie yra pažeisti ar labai užteršti arba jei iki kito rekomenduojamo keitimo yra likę nuvažiuoti mažiau kaip 800 km, pakeiskite juos.			x
9	Langų plovimo skystis (tik degalų garavimo išlakų kiekio bandymų atveju) Pašalinkite langų plovimo skystį ir į baką pripilkite karšto vandens.			x
10	Ratai (priekiniai ir galiniai) Patikrinkite, ar ratai sukasi laisvai, ar jiems suktis netrukdo stabdžiai. Jei ne, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
11	Padangos (tik degalų garavimo išlakų kiekio bandymų atveju) Išimkite atsarginį ratą, jei padangos keistos mažiau nei prieš 15 000 km, jas pakeiskite stabilizuotomis padangomis. Naudokite tik vasarines ir universalias padangas.			x
12	Diržinės pavaros ir aušintuvo dangtis Jei yra pažeidimų, transporto priemonė pripažįstama turinčia trūkumų. Patvirtinkite dokumentais su nuotraukomis.	F		
13	Patikrinkite skysčių lygį Patikrinkite, ar skysčių (variklio alyvos, aušinamojo skysčio) lygis yra tarp didžiausiojo ir mažiausiojo; jei lygis nesiekia mažiausiojo, įpilkite atitinkamo skysčio			x
14	Degalų pildymo angos sklendė (tik degalų garavimo išlakų kiekio bandymų atveju) Patikrinkite, ar ant degalų pildymo angos sklendės visiškai nėra degalų likučių arba nuplaukite žarną karštu vandeniu.			x

15	Vakuuminės žarnos ir elektros laidai Patikrinkite viską dėl vientisumo. Jei yra pažeidimų, transporto priemonė pripažįstama turinčia trūkumų. Patvirtinkite dokumentais su nuotraukomis.	F		
16	Įpurškimo vožtuvai / laidai Patikrinkite visus laidus ir degalų tiekimo linijas. Jei yra pažeidimų, transporto priemonė pripažįstama turinčia trūkumų. Patvirtinkite dokumentais su nuotraukomis.	F		
17	Uždegimo laidas (taikoma benzinu varomoms transporto priemonėms) Patikrinkite žvakes, uždegimo laidus ir kt. Jei yra pažeidimų, pakeiskite juos.			x
18	EGR sistema ir katalizatorius, kietųjų dalelių filtras Patikrinkite visus kabelius, laidus ir jutiklius. Jei yra neteisėto keitimo požymių, šios transporto priemonės pasirinkti negalima. Jei yra pažeidimų, transporto priemonė pripažįstama turinčia trūkumų. Patvirtinkite dokumentais su nuotraukomis.	x/F		
19	Saugos būklė Patikrinkite, ar padangos, transporto priemonės kėbulas, elektros ir stabdžių sistemos yra saugios naudoti per bandymą, ir laikykitės kelių eismo taisyklių. Jei ne, šios transporto priemonės pasirinkti negalima.	x		
20	Puspriekabė Ar yra elektros laidai, būtini norint prikabinti puspriekabę?			x
21	Aerodinaminiai pakeitimai Patikrinkite, ar nėra padaryta aerodinaminių pakeitimų, kurių nebūtų galima pašalinti prieš atliekant bandymus (stogo bagažinių, kroviniams vežti skirtų skersinių ar stovų, spoilerių ir kt.), ir ar netrūksta įprastų aerodinaminių sudedamųjų dalių (priekinių kreiptuvų, sklaidytuvų, skirstytuvų ir kt.) Jei taip, šios transporto priemonės pasirinkti negalima. Patvirtinkite dokumentais su nuotraukomis.	x		
22	Patikrinkite, ar iki kitų numatytų techninės priežiūros darbų liko nuvažiuoti mažiau kaip 800 km; jei taip, atlikite tuos techninės priežiūros darbus			x
23	Prieš bandymus ir po jų turi būti atliktos visos patikros, kurias atliekant reikia prisijungti prie OBD sistemos			
24	Galios pavaros valdymo modulio kalibravimo dalies numeris ir kontrolinė suma			x
25	OBD sistema grindžiama diagnostika (prieš išmetamųjų teršalų kiekio bandymą ir po jo) Nuskaitykite diagnostinius trikčių kodus ir atspausdinkite klaidų sąrašą.			x
26	OBD sistemos užklausa taikant 9-ąjį techninės priežiūros režimą (prieš išmetamųjų teršalų kiekio bandymą ir po jo) Nuskaitykite 9-ojo techninės priežiūros režimo informaciją. Užregistruokite šią informaciją.			x
27	OBD sistemos 7-asis režimas (prieš išmetamųjų teršalų kiekio bandymą ir po jo) Nuskaitykite 7-ojo techninės priežiūros režimo informaciją. Užregistruokite šią informaciją.			
	Pastabos dėl remonto / sudedamųjų dalių keitimo / dalių numerių			

2 priedėlis

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties 4 tipo bandymų taisyklės

Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties 4 tipo bandymai atliekami pagal VI priedą (arba, jei taikoma, pagal JT taisyklės Nr. 154 C3 priedą), išskyrus tai, kad:

a) transporto priemonės, su kuriomis atliekamas 4 tipo bandymas, turi būti bent 12 mėnesių senumo;

b) filtras laikomas sendintu, todėl filtro sendinimo bandymo ant stendo procedūra netaikoma;

c) filtras pagal JT taisyklės Nr. 154 C3 priede aprašytą atitinkamą procedūrą užpildomas transporto priemonės išorėje, ir išimamas iš transporto priemonės bei joje montuojamas pagal gamintojo pateiktas remonto darbų instrukcijas. Siekiant įsitikinti, kad filtras sumontuotas tinkamai, prieš užpildant filtrą ir jį užpildžius, kuo arčiau filtro atliekamas siurbimo bandymas naudojant liepsnos jonizacijos detektorių (kai rezultatai mažesni kaip 100 ppm, esant 20 °C temperatūrai);

d) degalų bakas laikomas sendintu, todėl, skaičiuojant 4 tipo bandymo rezultatą, pralaidumo faktorius netaikomas.

3 priedėlis

ISC ataskaita

Išsamioje eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros ataskaitoje pateikiama tokia informacija:

1. Bandymo data.
2. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties ataskaitos unikalusis numeris.
3. Patvirtinimo įgaliotoju atstovu data.
4. Perdavimo GTAAI data.
5. Gamintojo pavadinimas ir adresas.
6. Atsakingos bandymų laboratorijos pavadinimas, adresas, telefono ir fakso numeriai ir el. pašto adresas.
7. Į bandymo planą įtrauktų transporto priemonių modelio (-ių) pavadinimas (-ai).
8. Jei reikia, transporto priemonių, apie kurias gamintojas pateikia informaciją, pvz., susijusią su variklio išmetamųjų teršalų kiekiu, sąrašas, eksploatuojamų transporto priemonių šeima.
9. Šių transporto priemonių šeimai priklausančių transporto priemonių tipo patvirtinimo numeriai, tam tikrais atvejais įskaitant visų išplėtimų ir lauko sąlygomis atliktų remonto darbų ir (arba) transporto priemonių susigrąžinimo (atnaujinimo) numerius.
10. Išsami informacija apie šių transporto priemonių, apie kurias gamintojas pateikia informaciją (jeigu to prašo tipo patvirtinimo institucija), patvirtinto tipo išplėtimus, lauko sąlygomis atliktus remonto darbus ir (arba) transporto priemonių susigrąžinimą.
11. Laikotarpis, per kurį buvo surinkta informacija.
12. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros procedūra, įskaitant, jei taikoma:
    a) transporto priemonių gavimo būdą;
    b) transporto priemonių atrankos ir atmetimo kriterijus (įskaitant atsakymus į 1 priedėlyje pateiktoje lentelėje nurodytus klausimus, taip pat pateikiant nuotraukas);
    c) taikant programą naudojamų bandymų tipus ir procedūras;
    d) geografinį (-ius) rajoną (-us), kuriame (-iuose) gamintojas surinko informaciją;
    e) ėminių partijos numerį ir naudotą ėminių ėmimo planą.
13. Eksploatuojamų transporto priemonių atitikties patikros procedūros rezultatai, įskaitant:
    a) į programą įtrauktų transporto priemonių identifikavimą (išbandytų ar neišbandytų). Pateikiami 1 priedėlyje esančioje lentelėje nurodyti identifikavimo duomenys be konfidencialių dalykų;
    b) variklio išmetamųjų teršalų kiekio bandymų duomenis:
        — bandymams naudojamų degalų specifikacijas (pvz., bandymų etaloniniai degalai ar rinkoje parduodami degalai),
        — bandymo sąlygas (temperatūra, oro drėgmė, dinamometro inercinis svoris),
        — dinamometro nuostačius (pvz., kelio apkrova, galios parametras),
        — bandymų rezultatus ir teigiamo arba neigiamo rezultato apskaičiavimą;
    c) degalų garavimo išlakų kiekio bandymų duomenis:
        — bandymams naudojamų degalų specifikacijas (pvz., bandymų etaloniniai degalai ar rinkoje parduodami degalai),
        — bandymo sąlygas (temperatūra, oro drėgmė, dinamometro inercinis svoris),
        — dinamometro nuostačius (pvz., kelio apkrova, galios parametras),
        — bandymų rezultatus ir teigiamo arba neigiamo rezultato apskaičiavimą.

4 priedėlis

Patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos metinė eksploatuojamų transporto priemonių atitikties ataskaita

Pavadinimas

A. Glausta apžvalga ir pagrindinės išvados.

B. Praėjusiais metais gamintojo vykdyta eksploatuojamų transporto priemonių atitikties tikrinimo veikla:

1) gamintojo vykdytas informacijos rinkimas;

2) eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai (įskaitant planavimą ir bandomų šeimų atranką, galutinius bandymų rezultatus).

C. Praėjusiais metais kitų subjektų vykdyta eksploatuojamų transporto priemonių atitikties tikrinimo veikla:

3) informacijos rinkimas ir rizikos vertinimas;

4) eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai (įskaitant planavimą ir bandomų šeimų atranką, galutinius bandymų rezultatus).

D. Praėjusiais metais patvirtinimą suteikusiosios tipo patvirtinimo institucijos vykdyta eksploatuojamų transporto priemonių atitikties tikrinimo veikla:

5) informacijos rinkimas ir rizikos vertinimas;

6) eksploatuojamų transporto priemonių atitikties bandymai (įskaitant planavimą ir bandomų šeimų atranką, galutinius bandymų rezultatus).

7) išsamūs tyrimai;

8) taisomieji veiksmai.

E. Numatomo per metus išmetamo teršalų kiekio sumažėjimo dėl taisomųjų veiksmų, taikytų siekiant užtikrinti eksploatuojamų transporto priemonių atitiktį, vertinimas.

F. Įgyta patirtis (įskaitant susijusią u naudotų priemonių veiksmingumu).

G. Ataskaita dėl kitų netinkamų bandymų.

5 priedėlis

Skaidrumo aprašai

1 lentelė

1 skaidrumo aprašas

ID	Įvesties duomenys	Duomenų tipas	Vienetas	Aprašymas
1	Tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamuosius teršalus numeris	Tekstas	—	JT taisyklė Nr. 154, patvirtinimo Nr.; JT taisyklė Nr. 168 dėl RDE, patvirtinimo Nr. (jei taikoma)
1a	Tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamuosius teršalus data	Data	—	Tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamuosius teršalus data
2	Interpoliacijos šeimos identifikatorius (IP ID)	Tekstas	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A2 priedo tipo patvirtinimo pranešimo 0.1 punkto papildyme, interpoliacijos šeimos identifikatorius, kaip apibrėžta tos pačios taisyklės 6.2.2 punkte
5	Koregavimo pagal aplinkos temperatūrą bandymo (ATCT) šeimos identifikatorius	Tekstas	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 0.2.3.2 punkte
7	Daug CO2 išmetančios transporto priemonės kelio apkrovos šeimos identifikatorius arba standartinės masės šeimos identifikatorius	Tekstas	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 0.2.3.4.1 punkte
7a	Mažai CO2 išmetančios transporto priemonės kelio apkrovos šeimos identifikatorius (jei taikoma)	Tekstas	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 0.2.3.4.2 punkte
7b	Vidutinį CO2 kiekį išmetančios transporto priemonės kelio apkrovos šeimos identifikatorius (jei taikoma)	Tekstas	—	Kaip nurodyta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 1.4.2 punkte. Kelio apkrovos parametrai
13	Šeimai priklausančios transporto priemonės varomieji ratai	Išvardijimas (priekiniai, galiniai, 4 ratų pavara)	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A2 priedo papildymo 1.7 punkte
14	Važiuoklės dinamometro konfigūracija atliekant tipo patvirtinimo bandymą	Išvardijimas (viena ašis, dvi ašys)	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 B6 priedo 2.4.2.4 punkte
18	Vairuotojo pasirenkamas (-i) režimas (-ai), taikomas (-i) atliekant tipo patvirtinimo bandymus (tik vidaus degimo varikliu (-iais) varomų (ICE) transporto priemonių) arba bandymus įkrovos palaikymo režimo sąlygomis (, NOVC-HEV, OVC-HEV, NOVC-FCHV)	Galimi formatai: pdf, jpg. Rinkmenos pavadinimas turi būti UUID, unikalus rinkinyje.	—	Nurodyti ir apibūdinti atliekant tipo patvirtinimą naudojamą (-us) režimą (-us). Vyraujančio režimo atvejais būtų tik viena įvestis. Arba reikia aprašyti geriausio ir blogiausio atvejo režimus. Režimų, kuriuos reikia naudoti atliekant tipo patvirtinimo bandymus, kaip nurodyta JT taisyklės Nr. 154 B6 priedo 2.6.6 punkte
19	Vairuotojo pasirenkamas (-i) režimas (-ai), taikomas (-i) atliekant tipo patvirtinimo bandymus įkrovos naudojimo bandymo sąlygomis (OVC-HEV)	Galimi formatai: pdf, jpg. Rinkmenos pavadinimas turi būti UUID, unikalus rinkinyje.	—	Nurodyti ir apibūdinti atliekant tipo patvirtinimą naudojamą (-us) režimą (-us). Vyraujančio režimo atvejais būtų tik viena įvestis. Arba reikia aprašyti geriausio ir blogiausio atvejo režimus. Režimų, kuriuos reikia naudoti atliekant tipo patvirtinimo bandymus, kaip nurodyta JT taisyklės Nr. 154 B8 priedo 3.2.3 punkte

ID	Įvesties duomenys	Duomenų tipas	Vienetas	Aprašymas
20	Variklio sūkių skaičius tuščiąja eiga, mechaninė pavarų dėžė, degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Skaičius	variklio sūkių dažnis	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 3.2.1.6 punkte
21	Transporto priemonių su mechanine pavarų dėže pavarų skaičius	Skaičius	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A2 priedo papildymo 1.13.2 punkte
23	Transporto priemonių su mechanine pavarų dėže bandomosios transporto priemonės padangų matmenys, priekinių / galinių / vidurinių ratų	Tekstas	—	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 1.1.8 punkte. Naudoti 1 – priekinių ratų padangų matmenims, 2 – galinių ratų padangų matmenims, 3 – vidurinių ratų padangų matmenims (jei taikoma)
24 + 25	Transporto priemonių su mechanine pavarų dėže visos apkrovos galios kreivė ir papildoma saugumo riba (ASM), degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Vertės iš lentelių	min^{-1} vs. kW vs. %	Visos apkrovos galios kreivė variklio sūkių skaičiaus intervale nuo n_{idle} iki n_{rated} arba n_{max}, arba ndv (ngv_{max}) × v_{max}, nelygu, kuri vertė yra didesnė, ir ASM (jei naudojama pavarų perjungimo skaičiavimui) pagal Taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 1.2.4 punktą. Verčių iš lentelių pavyzdį galima rasti JT taisyklės Nr. 154 B2 priedo A2/1 lentelėje
26	Papildoma informacija apie transporto priemonių su mechanine pavarų dėže pavarų perjungimo skaičiavimą, degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Žr. lentelę iš pavyzdžio.	Žr. lentelę iš pavyzdžio.	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 1.2.4 punkte
29	Koregavimo pagal aplinkos temperatūrą bandymo (ATCT) šeimos pataisos koeficientas (FCF), degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Skaičius	—	Viena kiekvienų degalų vertė, jei tai yra dvirūšiais degalais ir mišriais degalais varoma transporto priemonė. Degalai 1 visada derinami su savo ATCT FCF, o degalai 2 su savo ATCT FCF. Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 B6a priedo 3.8.1 punkte
30a	Transporto priemonių, turinčių periodiškai regeneruojamas sistemas, pridedamasis (-ieji) Ki koeficientas (-ai)	Vertės iš lentelių	g/km – CO2, mg/km – visų likusių	Lentelė, kurioje nustatytos CO, NO_X, PM, THC (mg/km) ir CO_2 (g/km) vertės. Palikti tuščią, jei yra nurodyti dauginamieji Ki koeficientai arba jei transporto priemonės neturi jokių periodiškai regeneruojamų sistemų. Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 2.1.1.1.1 punkte teršalams ir 2.1.1.2.1 punkte CO_2
30b	Transporto priemonių, turinčių periodiškai regeneruojamas sistemas, dauginamasis (-ieji) Ki koeficientas (-ai)	Vertės iš lentelių	be vienetų	Lentelė, kurioje nustatytos CO, NO_X, PM, THC ir CO_2 vertės. Palikti tuščią, jei yra nurodyti pridedamieji Ki koeficientai arba jei transporto priemonės neturi jokių periodiškai regeneruojamų sistemų. Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 2.1.1.1.1 punkte teršalams ir 2.1.1.2.1 punkte CO_2

ID	Įvesties duomenys	Duomenų tipas	Vienetas	Aprašymas
31a	Pridedamieji nusidėvėjimo koeficientai (DF), degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Vertės iš lentelių	(mg/km, išskyrus PN, kurių yra #/km)	Lentelė, kurioje nustatyti nusidėvėjimo koeficientai kiekvienam teršalui. 1. CO, PM, PN, NO_X, NMHC ir THC – vienarūšius degalus naudojančių benzinu varomų transporto priemonių bei visų dvirūšius degalus ir mišrius degalus naudojančių transporto priemonių. 2. CO, NO_X, NMHC ir THC – vienarūšius degalus naudojančių SND ir GD varomų transporto priemonių. 3. NO_X – vienarūšius degalus naudojančių H2 varomų transporto priemonių. 4. NO_X, THC+NO_X, CO, PM ir PN – visų dyzelinu varomų transporto priemonių. 5. Jei yra nurodyti dauginamieji nusidėvėjimo koeficientai (DF) – palikti tuščią. Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 2.1.1.1.1 punkte
31b	Dauginamieji nusidėvėjimo koeficientai (DF), degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Vertės iš lentelių	be vienetų	Lentelė, kurioje nustatyti nusidėvėjimo koeficientai kiekvienam teršalui. 1. CO, PM, PN, NO_X, NMHC ir THC – vienarūšius degalus naudojančių benzinu varomų transporto priemonių bei visų dvirūšius degalus ir mišrius degalus naudojančių transporto priemonių. 2. CO, NO_X, NMHC ir THC – vienarūšius degalus naudojančių SND ir GD varomų transporto priemonių. 3. NO_X – vienarūšius degalus naudojančių H_2 varomų transporto priemonių. 4. NO_X, THC+NO_X, CO, PM ir PN – visų dyzelinu varomų transporto priemonių. 5. Jei yra nurodyti pridedamieji nusidėvėjimo koeficientai (DF) – palikti tuščią. Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 2.1.1.1.1 punkte
32	Kiekvienos ĮEEKS baterijų įtampa	Skaičius	V	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 B6 priedo 2 priedėlio 4.1 punkte. (DIN EN 60050-482)
33	K pataisos koeficientas tik NOVC ir OVC-HEV	Lentelė	(g/km)/(Wh/km)	Taikoma NOVC ir OVC-HEV transporto priemonių įkrovos palaikymo režimo sąlygomis išmetamo CO_2 kiekiui koreguoti, kaip nustatyta JT taisyklės Nr. 154 B8 priedo 2 priedėlio 2 punkte
42	Regeneravimo atpažinimas	Pdf arba jpg formato dokumentas. Rinkmenos pavadinimas turi būti UUID, unikalus rinkinyje.		Transporto priemonės gamintojo aprašymas, kaip atpažinti, kad bandymo metu įvyko regeneravimas
43	Regeneravimo užbaigimas	Pdf arba jpg formato dokumentas. Rinkmenos pavadinimas turi būti UUID, unikalus rinkinyje.	—	Regeneravimo užbaigimo procedūros aprašymas

ID	Įvesties duomenys	Duomenų tipas	Vienetas	Aprašymas
44a	Tik transporto priemonės L pereinamojo ciklo indekso numeris	Skaičius	—	Tik OVC-HEV transporto priemonių. Įkrovos naudojimo ciklo ridos bandymų, atliekamų iki nutraukimo kriterijaus įvykdymo, skaičius. JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 2.1.1.4.1.4 punktas
49	Varymo sistemos tipas	Išvardijimas (tik ICE, OVC-HEV, NOVC-HEV)	—	Varymo sistemos tipas, apibrėžtas JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE 6.3.1.2 punkto a papunktyje
50	Uždegimo tipas:	Išvardijimas Kibirkštinis uždegimas, slėginis uždegimas	—	Uždegimo tipas, apibrėžtas JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 3.2.1.1 punkte
51	Degalų naudojimo režimas	Išvardijimas (vienarūšiai degalai, dvirūšiai degalai, mišrūs degalai)	—	Transporto priemonės degalų rūšis, apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 3.2.2.4 punkte
52	Degalų rūšis, degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Išvardijimas (benzinas, dyzelinas, SND, GD/biometanas, etanolis (E85), vandenilis)	—	Degalų rūšis, apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 3.2.2.1 punkte dvirūšiais degalais ir mišriais degalais varomų transporto priemonių atveju nurodyti abi degalų rūšis
53	Pavarų dėžės tipas	Išvardijimas (mechaninė, automatinė, CVT)	—	Pavarų dėžės tipas, apibrėžtas JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 4.5.1 punkte
54	Variklio darbinis tūris	Skaičius	cm^3	Variklio darbinis tūris, apibrėžtas JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 3.2.1.3 punkte
55	Degalų tiekimo į variklį metodas: degalai 1, degalai 2 (jei taikoma) Išvardijimas (tiesioginis, netiesioginis arba kombinuotasis įpurškimas)	Pirminės įrangos gamintojo deklaruotas degalų tiekimo į variklį metodas.		Pirminės įrangos gamintojo deklaruotas degalų tiekimo į variklį metodas. Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A2 priedo papildymo 1.10.2 punkte

2 lentelė

2 skaidrumo aprašas

Laukelis	Duomenų tipas	Aprašymas
TVV	Tekstas	Unikalus transporto priemonės tipo, varianto, versijos identifikatorius
PEMS šeimos identifikatorius	Tekstas	JT taisyklės Nr. 168 dėl RDE 6.5.2 punktas
Markė	Tekstas	Gamintojo komercinis pavadinimas
Komercinis pavadinimas	Tekstas	TVV komercinis pavadinimas
Kitas pavadinimas	Tekstas	Laisvas tekstas
Kategorija ir klasė	Išvardijimas (M1, N1 I klasė, N1 II klasė, N1 III klasė, M2)	Transporto priemonės kategorija ir klasė
Kėbulas	Išvardijimas (AA, sedanas; AB, hečbekas, AC, universalas, AD, kupė, AE, kabrioletas,	Kėbulo tipas

Laukelis	Duomenų tipas	Aprašymas
	AF, daugiafunkcė transporto priemonė, AG, pikapas, BA, sunkvežimis, BB, furgonas, BC, puspriekabės vilkikas, BD, kelių vilkikas, BE, pikapas, BX, bekėbulė transporto priemonė arba bekėbulis sunkvežimis)	
Tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamuosius teršalus numeris	Tekstas	JT taisyklė Nr. 154, patvirtinimo Nr.; JT taisyklė Nr. 168 dėl RDE, patvirtinimo Nr. (jei taikoma)
WVTA numeris	Tekstas	Visos transporto priemonės tipo patvirtinimo identifikatorius
Degalų garavimo sistemos šeimos identifikatorius	Tekstas	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 1 priedėlio 0.2.3.7 punkte.
Variklio vardinė galia, degalai 1, degalai 2 (jei taikoma)	Skaičius	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 3.2.1.8 punkte
Dvigubos padangos	Taip / ne	Deklaruota pirminės įrangos gamintojo
Degalų bako talpa (apytikrės vertės)	Skaičius	Degalų bako (-ų) talpa (-os)
Sandarus degalų bakas	Taip / ne	Kaip apibrėžta JT taisyklės Nr. 154 A1 priedo 3.2.12.2.5.5.3 punkte
Pasaulinis gamintojo identifikatorius (WMI) naudojamas šioje WVTA+TVV	Tekstas	Deklaruota pirminės įrangos gamintojo (ISO 3779)

5 PRIEDAS

2 tipo bandymas

(Išmetamo anglies viendeginio kiekio nustatymas, varikliui veikiant tuščiąja eiga)

1. Įvadas

Šiame priede aprašoma 2 tipo bandymo procedūra, apibrėžta šios taisyklės 5.3.2 punkte.

2. Matavimo sąlygos

2.1. Naudojami šios taisyklės 10 ir 10a prieduose nurodomi etaloniniai degalai.

2.2. Per bandymą aplinkos temperatūra turi būti 293–303 K (20–30 °C). Variklis įšildomas tiek, kol visi aušinimo ir tepimo temperatūrų vidurkiai ir tepimo slėgio vidurkis pasiekia pusiausvyrą.

2.2.1. Transporto priemonės, kurios varomos benzinu, SND arba GD / biometanu, bandomos naudojant etaloninius degalus, skirtus 1 priedui, kaip apibrėžta JT taisyklėje Nr. 154.

2.3. Kai transporto priemonės pavarų dėžė yra mechaninė arba pusiau automatinė, bandymas atliekamas pavarų svirtį perjungus į neutralią padėtį ir įjungus sankabą.

2.4. Kai transporto priemonės pavarų dėžė yra automatinė, bandymas atliekamas pavarų svirtį perjungus į neutralią arba stovėjimo padėtį.

2.5. Sūkių skaičiaus tuščiąja eiga reguliavimo komponentai

2.5.1. Terminų apibrėžtys

Šioje taisyklėje sąvoka „tuščiosios eigos reguliavimo sudedamosios dalys“ – variklio tuščiosios eigos sąlygoms keisti skirti valdikliai, kuriuos mechanikas gali lengvai reguliuoti naudodamas tik šio priedo 2.5.1.1 punkte nurodytus įrankius. „Reguliavimo sudedamosiomis dalimis“ nelaikomi degalų ir oro srauto kalibravimo prietaisai, jeigu jiems reguliuoti būtina nuimti fiksavimo įtaisus, o juos nuimti gali tik kvalifikuotas mechanikas.

2.5.1.1. Tuščiosios eigos reguliavimo sudedamosioms dalims reguliuoti gali būti naudojami tokie įrankiai: atsuktuvai (įprasti arba kryžminiai), veržliarakčiai (žiediniai, atvirieji arba reguliuojamieji), plokščiosios replės, šešiabriauniai raktai.

2.5.2. Matavimo vietų nustatymas

2.5.2.1. Pirmiausia atliekamas matavimas pagal gamintojo sąlygas nustatytoje vietoje;

2.5.2.2. Kiekvienai tolydžiai reguliuojamai sudedamajai daliai nustatomas reikiamas skaičius tipinių padėčių.

2.5.2.3. Anglies monoksido kiekio išmetamosiose dujose matavimas atliekamas visose galimose reguliavimo sudedamųjų dalių padėtyse, o jei tai yra tolygiai reguliuojama sudedamoji dalis, atsižvelgiama tik į šio priedo 2.5.2.2 punkte apibrėžtas vietas.

2.5.2.4. Laikoma, kad 2 tipo bandymas yra išlaikytas, jei įvykdyta viena arba abi nurodytos sąlygos:

2.5.2.4.1. nė viena iš verčių, išmatuotų pagal šio priedo 2.5.2.3 punktą, neviršija šios taisyklės 5.3.2.2 punkte nurodytų ribinių verčių;

2.5.2.4.2. didžiausia vertė, nustatyta tolygiai keičiant vieno iš nustatymo prietaisų reguliavimo padėtį, tačiau nekeičiant kitų nustatymo prietaisų reguliavimo padėties, neviršija ribinės vertės, šią sąlygą atitinka įvairūs nustatymo prietaisų, išskyrus tą, kurio reguliavimo padėtis buvo keičiama tolygiai, deriniai.

2.5.2.5. Galimos reguliavimo sudedamųjų dalių padėtys yra ribojamos:

2.5.2.5.1. viena vertus, didesniąja iš dviejų nurodytų verčių: pirma, didesniąja iš šių dviejų verčių: mažiausiuoju sūkių skaičiumi varikliui veikiant tuščiąja eiga, kuriuo variklis gali suktis; gamintojo rekomenduotu sūkių skaičiumi, iš kurio atimama 100 sūkių per minutę;

2.5.2.5.2. kita vertus, mažiausiąja iš trijų nurodytų verčių: didžiausiuoju sūkių dažniu, kuriuo įjungus variklio tuščiosios eigos sūkių nustatymo komponentus variklis gali suktis; gamintojo rekomenduotu sūkių dažniu, prie kurio pridedama 250 sūkių per minutę; sūkių dažniu, kuriam esant įsijungia automatinės sankabos.

2.5.2.6. Be to, matavimo padėtimis neturi būti pasirenkamos tokios reguliavimo padėtys, kurios nėra suderinamos su tinkamu variklio veikimu. Jei variklis yra su keliais karbiuratoriais, visi karbiuratoriai turi būti nustatyti vienodai.

2.6. Papildomi reikalavimai, taikomi hibridinėms elektrinėms transporto priemonėms

Transporto priemonė (-ės) bandoma (-os) veikiant degalus naudojančiam varikliui. Gamintojas užtikrina „pagalbinį režimą“, kad būtų galima atlikti šį bandymą.

Prireikus taikoma speciali procedūra, pateikta šios taisyklės 5.1.6 punkte.

3. Dujų ėminių ėmimas

3.1. Ėminių ėmimo zondas įtaisomas išmetamajame vamzdyje bent 300 mm gylyje arba vamzdyje, jungiančiame išmetamąjį vamzdį su ėminių surinkimo maišu, kuo arčiau išmetamojo vamzdžio.

3.2. CO (C_{CO}) and CO_2 (C_{CO2}) koncentracija nustatoma pagal matavimo prietaiso rodmenis arba įrašus, naudojant atitinkamas kalibravimo kreives.

3.3. Patikslinta anglies viendeginio koncentracija keturtakčiams varikliams yra:

$$C_{CO\ corr} = C_{CO} \frac{15}{C_{CO} + C_{CO2}} \text{ (tūrio proc.)}$$

3.4. C_{CO} koncentracija (žr. šio priedo 3.2 punktą), apskaičiuota pagal šio priedo 3.3 punkte pateiktą formulę, neturi būti koreguojama, jei bendra išmatuota keturtakčių variklių koncentracija ($C_{CO} + C_{CO2}$) yra ne mažesnė kaip:

a) benzino: 15 proc.;

b) SND: 13,5 proc.;

c) GD / biometano: 11,5 proc.

6 PRIEDAS

3 tipo bandymas

(Karterio išmetamųjų dujų patikra)

1. Įvadas

Šiame priede aprašoma 3 tipo bandymo procedūra, apibrėžta šios taisyklės 5.3.3 punkte.

2. Bendrosios nuostatos

2.1. 3 tipo bandymas atliekamas su kibirkštinio uždegimo varikliais varomomis transporto priemonėmis, su kuriomis buvo atliktas 1 tipo bandymas, kaip nurodyta JT taisyklėje Nr. 154, ir, kai taikoma, 2 tipo bandymas.

2.2. Bandomi varikliai turi būti hermetiški ir tokios konstrukcijos, kad dėl nedidelio nuotėkio negalėtų kilti nepriimtinų funkcinių sutrikimų (pvz., varikliai su dviem horizontaliais priešpriešiniais cilindrais).

2.3. Naudojami mažai CO2 išmetančiai transporto priemonei (VL) taikomi kelio apkrovos koeficientai. Jei VL nėra, taikoma VH nustatyta kelio apkrova. Tokiu atveju VH turi būti apibrėžta pagal JT taisyklės Nr. 154 B4 priedo 4.2.1.1.1 punktą. Jei taikomas interpoliacijos metodas, VL ir VH turi būti nurodytos pagal JT taisyklės Nr. 154 B4 priedo 4.2.1.1.2 punktą. Kaip alternatyvą gamintojas gali pasirinkti taikyti kelių apkrovos vertes, kurios pagal JT taisyklės Nr. 83 su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 7a priedėlio ar 7b priedėlio nuostatas yra nustatytos transporto priemonei, įtrauktai į interpoliacijos šeimą.

3. Bandymų sąlygos

3.1. Tuščioji eiga reguliuojama pagal gamintojo rekomendacijas.

3.2. Matavimai atliekami esant tokiems trims sąlygų deriniams:

Sąlygos numeris	Transporto priemonės greitis (km/h)
1	Tuščioji eiga
2	50 ± 2 (3-ioji arba važiavimo pavara)
3	50 ± 2 (3-ioji arba važiavimo pavara)

Sąlygos numeris	Stabdžių sugeriama galia
1	Nėra
2	Atitinkanti 1 tipo bandymo nustatymą, esant 50 km/h, kaip nurodyta JT taisyklėje Nr. 154
3	Sąlygos Nr. 2 galia, padauginta iš koeficiento 1,7

3.3. Papildomi reikalavimai, taikomi hibridinėms elektrinėms transporto priemonėms

3.3.1. Transporto priemonė (-ės) bandoma (-os) veikiant degalus naudojančiam varikliui. Gamintojas užtikrina „pagalbinį režimą“, kad būtų galima atlikti šį bandymą.

3.3.2. Bandymai atliekami tik pagal 3.2 punkto 1 ir 2 sąlygas. Jei dėl kokių nors priežasčių neįmanoma atlikti bandymo pagal 2 sąlygą, turėtų būti taikoma kita pastovaus greičio sąlyga (veikiant degalais varomam varikliui ir jam taikant apkrovą).

4. Bandymų metodas

4.1. Šio priedo 3.2 punkte nurodytomis veikimo sąlygomis patikrinama, ar patikimai veikia karterio ventiliacijos sistema.

5. Karterio ventiliacijos sistemos patikros metodas

5.1. Variklio angos paliekamos nepakeistos.

5.2. Slėgis karteryje matuojamas tam tikroje vietoje. Jeigu įmanoma, slėgį rekomenduojama matuoti ties lygio matuoklio anga.

5.3. Transporto priemonė laikoma tinkama, jei visomis šio priedo 3.2 punkte nurodytomis matavimo sąlygomis karteryje išmatuotas slėgis matavimo momentu neviršija atmosferos slėgio.

5.4. Atliekant bandymus pirmiau aprašytu metodu, slėgis įsiurbimo kolektoriuje matuojamas ±1 kPa tikslumu.

5.5. Dinamometro rodomas transporto priemonės greitis matuojamas ±2 km/h tikslumu.

5.6. Slėgis karteryje matuojamas ±0,01 kPa tikslumu.

5.7. Jei kuriomis nors šio priedo 3.2 punkte nurodytomis matavimo sąlygomis karteryje išmatuotas slėgis viršija atmosferos slėgį, gamintojo prašymu atliekamas papildomas šio priedo 6 dalyje nurodytas bandymas.

6. Papildomo bandymo metodas

6.1. Variklio angos paliekamos nepakeistos.

6.2. Prie lygio matuoklio angos prijungiamas karterio dujoms nelaidus lankstus maždaug penkių litrų talpos maišas. Prieš kiekvieną matavimą maišas turi būti tuščias.

6.3. Prieš kiekvieną matavimą maišas uždaromas. Jo jungtis su karteriu atveriama penkioms minutėms visomis šio priedo 3.2 punkte nurodytomis matavimo sąlygomis.

6.4. Transporto priemonė laikoma tinkama, jei visomis šio priedo 3.2 punkte nurodytomis matavimo sąlygomis maišas neprisipučia.

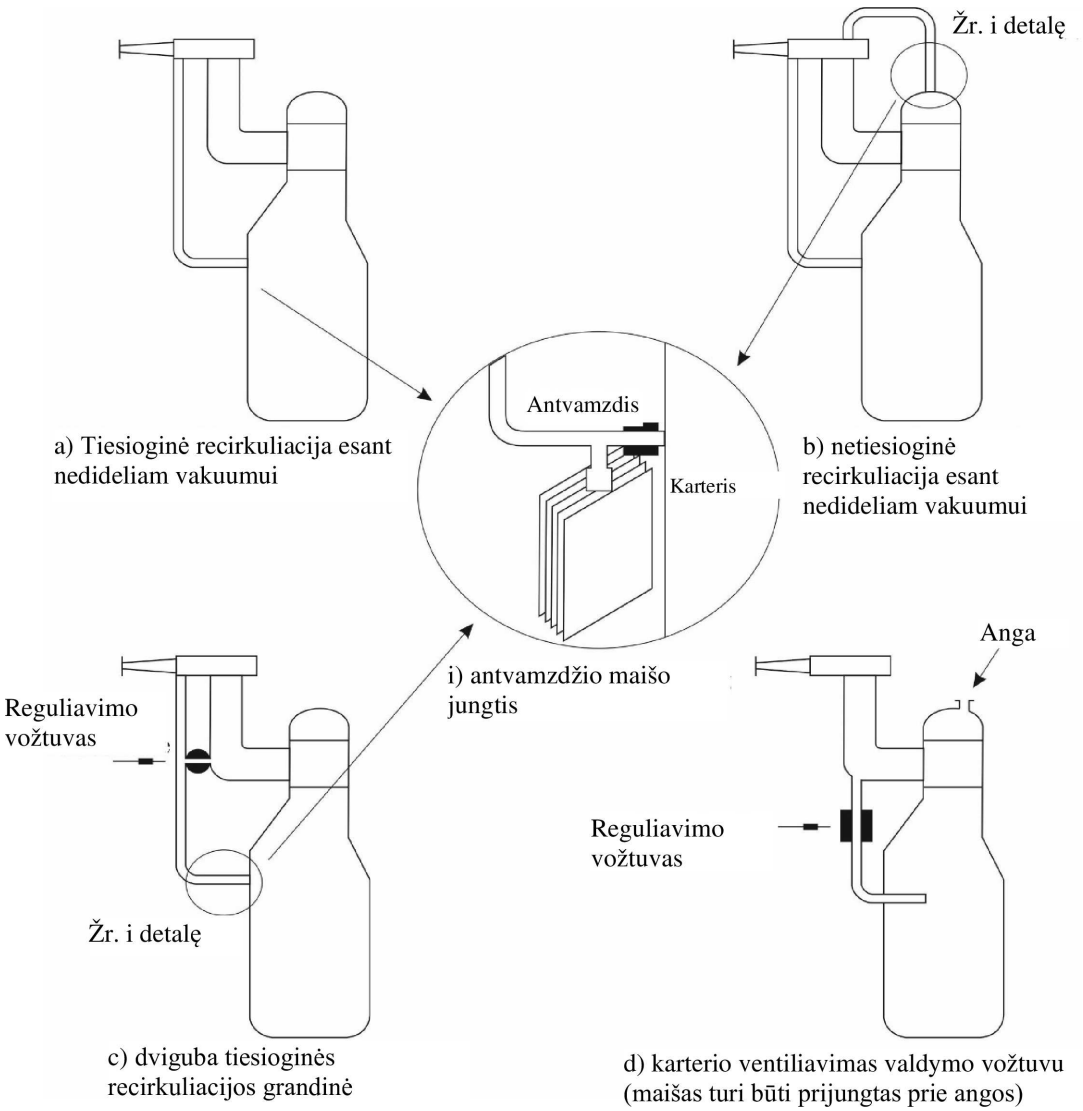
6.5. Pastabos

6.5.1. Jei variklio konstrukcija yra tokia, kad bandymo negalima atlikti šio priedo 6.1–6.4 punktuose aprašytais metodais, matavimai atliekami taip pakeistu metodu:

6.5.2. prieš bandymą uždaromos visos angos, išskyrus tas, kurių reikia dujoms surinkti;

6.5.3. maišas prijungiamas prie tinkamo atvamzdžio, kuris papildomai nemažina slėgio ir yra tiesiogiai sujungtas su įtaiso recirkuliacijos vamzdynu ties variklio jungties anga (žr. tolesnį piešinį).

3 tipo bandymas

7 PRIEDAS

Rezervuota

8 PRIEDAS

6 tipo bandymas

(Išmetamo anglies viendeginio ir angliavandenilių vidutinio kiekio patikra po šaltojo užvedimo, esant žemai aplinkos oro temperatūrai)

1. Įvadas

Šis priedas taikomas tik transporto priemonėms su kibirkštinio uždegimo varikliais. Jame aprašoma reikalinga įranga ir 6 tipo bandymo metodika, apibrėžta šios taisyklės 5.3.5 punkte, anglies monoksido ir angliavandenilių išmetamam kiekiui patikrinti, esant žemai aplinkos temperatūrai. Šiame priede aptariamos temos:

a) įrangos reikalavimai;

b) bandymo sąlygos;

c) bandymo metodikos ir duomenų reikalavimai.

2. Bandymų įranga

2.1. Santrauka

2.1.1. Šiame skyriuje aptariama įranga, reikalinga transporto priemonių su kibirkštinio uždegimo išmetamųjų teršalų bandymams žemoje aplinkos oro temperatūroje. Jeigu 6 tipo bandymui nėra nustatyta konkrečių reikalavimų, reikalinga įranga ir specifikacijos turi atitikti šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priede (su priedėliais) nustatytus I tipo NEDC bandymo reikalavimus. Šio priedo 2.2–2.6 punktuose aprašomi nuokrypiai, taikytini 6 tipo bandymui žemoje aplinkos oro temperatūroje.

2.2. Važiuoklės dinamometras

2.2.1. Turi būti taikomi šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 1 priedėlyje nustatyti reikalavimai. Dinamometras turi būti sureguliuotas taip, kad būtų galima imituoti transporto priemonės naudojimą kelyje, esant 266 K (– 7 °C) temperatūrai. Sureguliavimą galima atlikti atsižvelgiant į kelio apkrovos jėgos profilį, esant 266 K (– 7 °C) temperatūrai. Kita galimybė – pakoreguoti pagal šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 7 priedėlį nustatytą pasipriešinimą riedėjimui, 10 proc. sumažinant transporto priemonės saviriedos trukmę. Techninė tarnyba gali patvirtinti kitus metodus, taikytinus riedėjimo pasipriešinimui nustatyti.

2.2.2. Kalibruojant dinamometrą, taikomi šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 1 priedėlio nuostatos.

2.3. Ėminių ėmimo sistema

2.3.1. Turi būti taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 2 priedėlio ir 3 priedėlio nuostatos.

2.4. Analizės įranga

2.4.1. Turi būti taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 3 priedėlio nuostatos, tačiau tik atliekant bandymus anglies monoksido, anglies dioksido ir bendram angliavandenilių kiekiui nustatyti.

2.4.2. Kalibruojant analitinę įrangą, taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo nuostatos.

2.5. Dujos

2.5.1. Turi būti taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 3 priedėlio 3 punkto nuostatos, jeigu jos yra susijusios.

2.6. Papildoma įranga

2.6.1. Tūriui, temperatūrai, slėgiui ir oro drėgmei matuoti naudojamai įrangai taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 4.6 punkto nuostatos.

3. Bandymo seka ir degalai

3.1. Bendrieji reikalavimai

3.1.1. A8/1 paveiksle pateiktoje bandymo atlikimo sekoje nurodomi veiksmai, kuriuos reikia atlikti per 6 tipo bandymą. Vidutinė aplinkos oro temperatūra, veikianti bandomąją transporto priemonę: 266 K (– 7 °C) ±3 K, neturi būti mažesnė nei 260 K (– 13 °C) arba didesnė nei 272 K (– 1 °C).

Temperatūra negali nukristi žemiau nei 263 K (– 10 °C) arba viršyti 269 K (– 4 °C) ilgiau kaip tris minutes iš eilės.

3.1.2. Per bandymą kontroliuojama bandymo kameros temperatūra turi būti matuojama aušinimo ventiliatoriaus pučiamo oro sraute (šio priedo 5.2.1 punktas). Pateikiama aplinkos temperatūra turi būti aritmetinis bandymo kameros temperatūrų, pamatuotų vienodais laiko tarpais, ne ilgesniais kaip 1 minutė, vidurkis.

3.2. Bandymų tvarka

Pirmosios dalies miesto ciklą pagal šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo A4a/1 paveikslą sudaro keturi paprastieji miesto ciklai, kurie kartu sudaro užbaigtą pirmosios dalies ciklą.

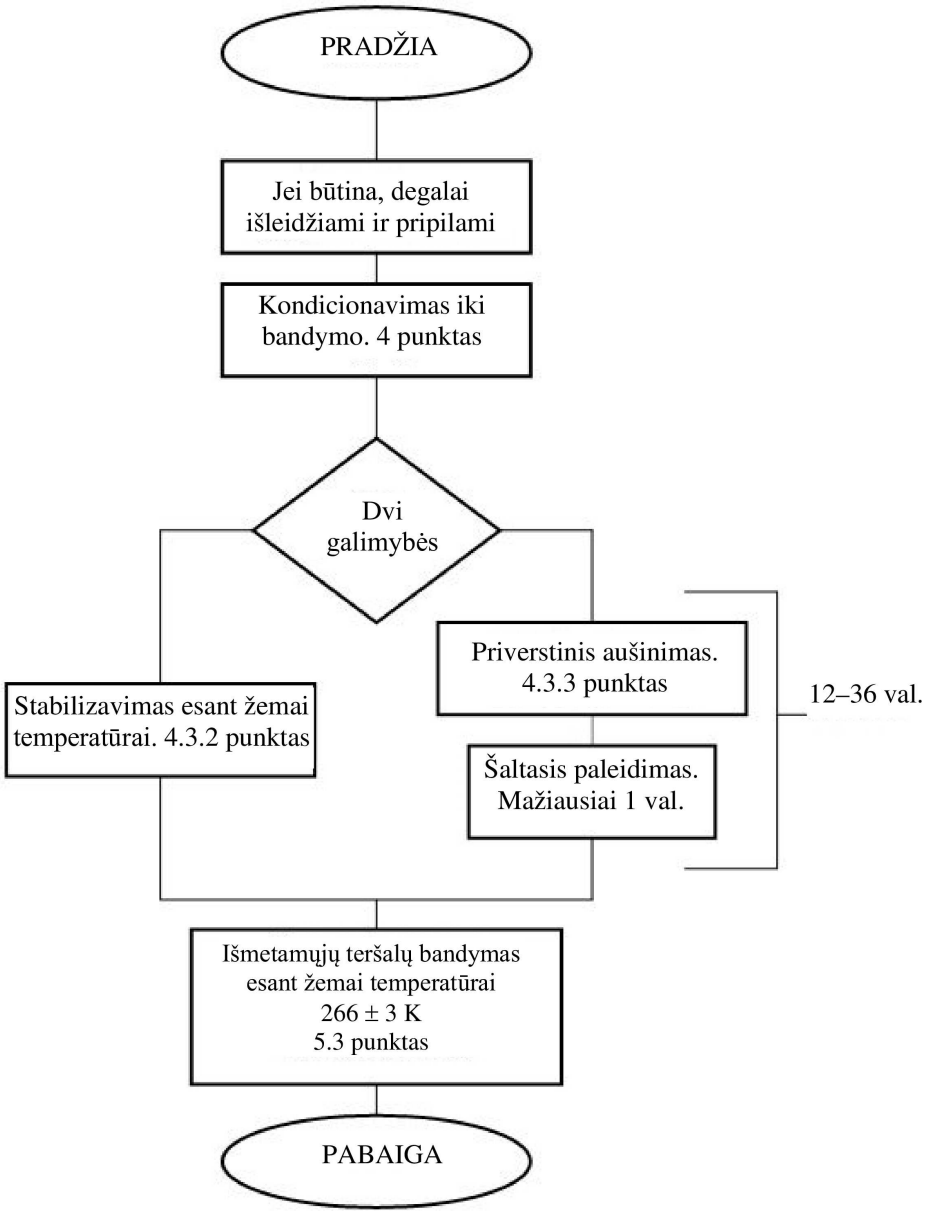
3.2.1. Variklis užvedamas, ėminiai pradedami imti ir pirmasis ciklas atliekamas pagal šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo A4a/1 lentelę ir A4a/1 paveikslą.

3.3. Pasirengimas bandymui

3.3.1. Bandomajai priemonei taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 3.2 punkto nuostatos. Dinamometru nustatant lygiavertę inercinę masę taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 6.2.1 punkto nuostatos.

A8/1 pav.

Bandymo žemoje aplinkos temperatūroje metodika

3.4. Bandymo degalai

3.4.1. Bandymo degalai turi atitikti šios taisyklės 10 priedo 2 dalyje pateiktas specifikacijas.

3.5. Naudojami mažai CO2 išmetančiai transporto priemonei (VL) taikomi kelio apkrovos koeficientai. Jei VL nėra, taikoma daug CO2 išmetančiai transporto priemonei (VH) nustatyta kelio apkrova. Tokiu atveju VH turi būti apibrėžta pagal JT taisyklės Nr. 154 B4 priedo 4.2.1.1.1 punktą. Jei taikomas interpoliacijos metodas, VL ir VH turi būti nurodytos pagal JT taisyklės Nr. 154 B4 priedo 4.2.1.1.2 punktą. Dinamometras sureguliuojamas taip, kad būtų galima modeliuoti transporto priemonės naudojimą kelyje, esant – 7 °C temperatūrai. Tokį sureguliavimą galima atlikti atsižvelgiant į kelio apkrovos jėgos vertes, esant – 7 °C temperatūrai. Kita galimybė – nustatytą pasipriešinimo judėjimui koeficientą galima sureguliuoti pagal 10 proc. saviriedos trukmės sumažėjimą. Techninė tarnyba gali patvirtinti kitus pasipriešinimo judėjimui koeficiento nustatymo metodus.

4. Transporto priemonės kondicionavimas iki bandymo

4.1. Santrauka

4.1.1. Kad teršalų išmetimo nustatymo bandymus garantuotai būtų galima pakartoti, bandomos transporto priemonės turi būti kondicionuojamos vienodai. Kondicionuojant vykdomas parengiamasis važiavimo ciklas ant važiuoklės dinamometro, po kurio prieš teršalų išmetimo bandymą pagal šio priedo 4.3 punktą atliekamas transporto priemonės stabilizavimas.

4.2. Parengiamasis kondicionavimas

4.2.1. Į degalų baką (-us) turi būti pripilta nurodytų bandymo degalų. Jeigu degalų bake (-uose) esantys degalai neatitinka šio priedo 3.4.1 punkto specifikacijų, prieš įpilant degalų tie degalai iš degalų bako (-ų) išpilami. Bandymo degalų temperatūra turi būti 289 K (+ 16 °C) arba mažesnė. Atliekant pirmiau nurodytus veiksmus, degalų garavimo kontrolės sistema neturi būti nei neįprastu būdu prapučiama oru, nei apkraunama.

4.2.2. Transporto priemonė nuvaroma į bandymo kamerą ir pastatoma ant važiuoklės dinamometro.

4.2.3. Pirminį kondicionavimą sudaro vienas užbaigtas važiavimo ciklas (pirma ir antra dalys) pagal šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo A4a/1 ir A4a/2 lenteles ir A4a/1 paveikslą. Gamintojo prašymu transporto priemonių su kibirkštinio uždegimo varikliais pirminis kondicionavimas gali būti atliekamas taikant vieną pirmosios dalies ir du antrosios dalies važiavimo ciklus.

4.2.4. Bandymo kameros temperatūra kondicionavimo metu turi būti gana vienoda ir neturi viršyti 303 K (30 °C).

4.2.5. Varomųjų ratų padangų slėgis nustatomas pagal šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 6.2.3 punkto nuostatas.

4.2.6. Pasibaigus transporto priemonės kondicionavimui prieš bandymą, per 10 minučių jos variklis turi būti užgesintas.

4.2.7. Išskirtiniais atvejais, jeigu prašo gamintojas ir jeigu patvirtina techninė tarnyba, galima prieš bandymą transporto priemonę kondicionuoti papildomai. Techninė tarnyba taip pat gali nustatyti, kad prieš bandymą būtina atlikti papildomą kondicionavimą. Papildomą pirminį kondicionavimą sudaro vienas ar daugiau pirmos dalies važiavimo ciklų, kaip aprašyta šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo A4a/1 lentelėje ir A4a/1 paveiksle. Papildomo kondicionavimo apimtis registruojama bandymo ataskaitoje.

4.3. Transporto priemonės būklės stabilizavimo metodai

4.3.1. Prieš pradedant išmetamųjų teršalų nustatymo bandymą, transporto priemonės būklei stabilizuoti naudojamas vienas iš dviejų nurodytų metodų, pasirenkamas gamintojo.

4.3.2. Standartinis metodas

Prieš pradedant išmetamųjų teršalų bandymą, transporto priemonė žemoje aplinkos temperatūroje laikoma ne trumpiau kaip 12 ir ne ilgiau kaip 36 valandas. Per šį laikotarpį turi būti palaikoma tokia vidutinė aplinkos temperatūra (matuojama sausuoju termometru):

kiekvieną šio laikotarpio valandą 266 K (– 7 °C) ± 3K ir neturi būti žemesnė kaip 260 K (– 13 °C) ir aukštesnė kaip 272 K (– 1 °C). Be to, ilgiau kaip 3 minutes iš eilės temperatūra negali nukristi žemiau nei iki 263 K (– 10 °C) ir pakilti daugiau nei iki 269 K (– 4 °C).

4.3.3. Priverstinio aušinimo metodas

Prieš pradedant išmetamųjų teršalų nustatymo bandymą esant žemai aplinkos temperatūrai, transporto priemonė žemoje aplinkos temperatūroje turi būti laikoma ne ilgiau kaip 36 valandas.

4.3.3.1. Per šį laikotarpį transporto priemonė neturi būti laikoma aukštesnėje kaip 303 K (30 °C) temperatūroje.

4.3.3.2. Transporto priemonę galima aušinti priverstinai, kad jos temperatūra atitiktų nurodytą bandymo temperatūrą. Jeigu aušinimui naudojami ventiliatoriai, jie turi būti pastatyti vertikaliai – taip, kad pirmiausia būtų aušinamas variklis ir jėgos pavara, o ne karterio dugninė. Ventiliatorių statyti po transporto priemone negalima.

4.3.3.3. Aplinkos temperatūrą reikia griežčiau kontroliuoti tik tada, kai transporto priemonė ataušinama iki 266 K (– 7 °C) ± 2 K, kaip nustatyta pagal būdingą alyvos temperatūrą.

Būdingoji alyvos temperatūra – alyvos temperatūra, pamatuota ne karterio dugninės paviršiuje arba dugne, bet viduryje. Jeigu stebimos dvi arba daugiau skirtingų alyvos vietų, jos turi atitikti temperatūros reikalavimus.

4.3.3.4. Prieš išmetamųjų teršalų nustatymo bandymą esant žemai aplinkos temperatūrai, transporto priemonė po to, kai buvo ataušinta iki 266 K (– 7 °C) ±2 K temperatūros, turi būti laikoma bent valandą. Per tą laiką aplinkos temperatūra (matuojama sausuoju termometru) turi būti vidutiniškai 266 K (– 7 °C) ±3 K ir neturi būti žemesnė kaip 260 K (– 13 °C) arba aukštesnė kaip 272 K (– 1 °C).

Be to, temperatūra negali nukristi žemiau nei iki 263 K (– 10 °C) arba pakilti daugiau kaip iki 269 K (– 4 °C) ilgiau kaip tris minutes iš eilės.

4.3.4. Jeigu transporto priemonės būklė stabilizuojama atskiroje vietoje taikant 266 K (– 7 °C) temperatūrą ir iš ten į bandymo kamerą transporto priemonė varoma per vietą, kurioje temperatūra yra aukštesnė, transporto priemonės būklė bandymo kameroje iš naujo stabilizuojama šešis kartus ilgesnį laikotarpį nei laikotarpis, kai transporto priemonę veikė aukštesnė temperatūra. Per tą laiką aplinkos temperatūra (matuojama sausuoju termometru) turi būti vidutiniškai 266 K (– 7 °C) ±3 K ir neturi būti žemesnė kaip 260 K (– 13 °C) arba aukštesnė kaip 272 K (– 1 °C).

Be to, temperatūra negali nukristi žemiau nei iki 263 K (– 10 °C) arba pakilti daugiau kaip iki 269 K (– 4 °C) ilgiau kaip tris minutes iš eilės.

5. Dinamometro procedūra

5.1. Santrauka

5.1.1. Išmetamųjų teršalų ėminiai imami taikant bandymo procedūrą, sudarytą iš pirmos dalies važiavimo ciklo (šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo A4a/1 lentelė ir A4a/1 paveikslas). Variklio užvedimas, nedelsiant pradėtas ėminių ėmimas, pirmosios dalies ciklo taikymas ir variklio užgesinimas – tai užbaigtas bandymas, atliekamas esant žemai aplinkos temperatūrai ir kurio bendra trukmė yra 780 sekundžių. Išmetamieji teršalai atskiedžiami aplinkos oru ir nuolat analizei imamas proporcingas ėminių kiekis. Į maišą surinktose išmetamosiose dujose nustatomas angliavandenilių, anglies monoksido ir anglies dvideginio kiekis. Kartu paimtame skiedimo oro ėminyje taip pat panašiai nustatomas anglies monoksido, bendras angliavandenilių ir anglies dioksido kiekis.

5.2. Dinamometro veikimas

5.2.1. Aušinimo ventiliatorius

5.2.1.1. Aušinimo ventiliatorius pastatomas taip, kad aušinimo oro srautas būtų tinkamai nukreiptas į radiatorių (aušinimas vandeniu) arba į oro įleidimo angą (aušinimas oru) ir transporto priemonę.

5.2.1.2. Jei transporto priemonių variklis yra priekyje, ventiliatorius pastatomas prieš transporto priemonę, 300 mm atstumu. Jei transporto priemonių variklis yra gale arba jeigu pirmiau aprašytu būdu pastatyti ventiliatoriaus neįmanoma, aušinimo ventiliatorius turi būti pastatytas taip, kad transporto priemonei aušinti būtų tiekiama pakankamai oro.

5.2.1.3. Ventiliatorius turi būti toks, kad 10–50 km/h intervale oro linijinis greitis ties ventiliatoriaus pūtimo anga skirtųsi nuo atitinkamo ritinio greičio ne daugiau kaip ± 5 km/h. Pasirinkto pūstuvo charakteristikos turi būti tokios:

a) plotas: bent 0,2 m^2;

b) apatinio krašto aukštis virš žemės paviršiaus – apie 20 cm.

Kita galimybė – pūstuvo pučiamo oro srauto linijinis greitis turi būti bent 6 m/s (21,6 km/h). Gamintojo prašymu specialioms transporto priemonėms (pvz., furgonams, visureigiams) aušinimo ventiliatoriaus pastatymo aukštį galima pakeisti.

5.2.1.4. Turi būti taikomas dinamometro būgnu (-ais) išmatuotas transporto priemonės greitis (šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 1 priedėlio 1.2.6 punktas).

5.2.2. Rezervuota

5.2.3. Turėtų būti atliekami parengiamieji bandymo ciklai, jei būtina nustatyti, kaip geriausiai įjungti akceleratoriaus ir stabdžių valdiklius, kad ciklas būtų kuo panašesnis į teorinį ciklą ir nepažeistų nustatytų ribų, arba leidžiama reguliuoti ėminių ėmimo sistemą. Toks važiavimas atliekamas prieš A8/1 paveiksle nurodytą „PRADŽIĄ“.

5.2.4. Oro drėgnis turi būti visai mažas, kad ant dinamometro ritinio (-ių) nevyktų kondensacija.

5.2.5. Dinamometras turi būti kruopščiai įšildytas pagal dinamometro gamintojo nurodymus ir taikant metodikas arba kontrolės metodus, kuriomis garantuojamas likutinės trinties jėgos stabilumas.

5.2.6. Jeigu dinamometro guoliai įšildomi ne atskirai, nuo dinamometro įšildymo iki išmetamųjų teršalų bandymo pradžios neturi praeiti daugiau kaip 10 minučių. Jeigu dinamometro guoliai yra įšildomi atskirai, išmetamųjų teršalų bandymas turi būti pradėtas ne vėliau kaip po 20 minučių nuo dinamometro įšildymo.

5.2.7. Dinamometro galia, jei ji turi būti reguliuojama neautomatiniu būdu, turi būti nustatyta ne anksčiau kaip prieš valandą iki išmetamųjų teršalų nustatymo bandymo pradžios. Transporto priemonė neturi būti naudojama reguliavimui atlikti. Jei dinamometro galios parametrai yra reguliuojami automatiškai, jie gali būti nustatomi bet kuriuo metu prieš bandymo pradžią.

5.2.8. Prieš pradedant išmetamųjų teršalų nustatymo bandymo važiavimo ciklą, kameros temperatūra turi būti 266 K (– 7 °C) ± 2 K, matuojant aušinimo ventiliatoriaus aušinamo oro srovėje ne didesniu kaip 1,5 m atstumu nuo transporto priemonės.

5.2.9. Veikiant transporto priemonės varikliui, šildymo ir ledo tirpdymo įtaisai turi būti išjungti.

5.2.10. Registruojamas bendras nuvažiuotas atstumas arba ritinio sūkių skaičius.

5.2.11. Bandymą atliekant su keturis varomuosius ratus turinčia transporto priemone, turi būti taikomas dviejų varomųjų ratų režimas. Bendra kelio apkrovos jėga, taikoma dinamometrui nustatyti, yra apskaičiuojama transporto priemonę naudojant pirminiu projektiniu važiavimo režimu. Bandymą atliekant su keturis varomuosius ratus turinčia transporto priemone, taikomas dviejų varomųjų ratų režimas.

5.3. Bandymo atlikimas

5.3.1. Užvedant variklį, atliekant bandymą ir imant išmetamųjų dujų ėminius, taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 6.4 punkto nuostatos, išskyrus 6.4.1.2 punktą. Ėminius pradedama imti prieš užvedant variklį arba pradedant variklio užvedimo veiksmus ir baigiama imti po 780 sekundžių, pasibaigus pirmosios dalies (miesto važiavimo ciklas) paskutinio pirminio ciklo variklio tuščiosios eigos galutiniam etapui.

Pirmasis transporto priemonės važiavimo ciklas pradedamas 11 sekundžių tuščiosios eigos etapu, kuris prasideda iš karto, kai tik įjungiamas variklis.

5.3.2. Siekiant išanalizuoti paimtus išmetamųjų dujų ėminius, taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 6.5 punkto nuostatos, išskyrus 6.5.2 punktą. Analizuodama paimtus išmetamųjų dujų ėminius, techninė tarnyba turi pasirūpinti, kad išmetamųjų dujų ėminių surinkimo maišuose nesikondensuotų vandens garai.

5.3.3. Siekiant apskaičiuoti išmestų teršalų masę, taikomos šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priedo 6.6 punkto nuostatos.

5.4. Papildomi reikalavimai, taikomi hibridinėms elektrinėms transporto priemonėms

5.4.1. OVC transporto priemonių išmetamų teršalų matavimai atliekami tomis pačiomis sąlygomis, kaip apibrėžta I tipo bandymo B sąlygoje (šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 14 priedo 3.1.3 ir 3.2.3 punktai).

5.4.2. NOVC transporto priemonių išmetamų teršalų matavimai atliekami tomis pačiomis sąlygomis kaip per I tipo NEDC bandymą, kaip nurodyta šios taisyklės su 07 serijos pakeitimais 4a priede.

6. Kiti reikalavimai

6.1. Netradicinė išmetamųjų teršalų kontrolės strategija

6.1.1. Kiekviena netradicinė išmetamųjų teršalų kontrolės strategija, kurią taikant sumažėja išmetamųjų teršalų kontrolės sistemos veiksmingumas įprastomis veikimo sąlygomis, esant žemai temperatūrai, ir kuri neaptarta standartizuotuose teršalų išmetimo bandymuose, gali būti laikoma gedimo įtaisu.

9 PRIEDAS

Rezervuota

10 PRIEDAS

Etaloninių degalų specifikacijos

1. Etaloninių degalų, naudojamų atliekant transporto priemonių bandymus dėl išmetamųjų teršalų ribinių verčių, specifikacijos

1.1. Naudojamų etaloninių degalų specifikacijos yra nurodytos JT taisyklės Nr. 154 B3 priede.

2. Etaloninių degalų, naudojamų atliekant tokius transporto priemonių su kibirkštinio uždegimo varikliais bandymus, kai aplinkos temperatūra žema, specifikacijos – 6 tipo bandymas

Tipas: Benzinas (E10)

Parametras	Vienetas	Ribinės vertės ([1])		Bandymų metodas
		Minimalus dydis	Maksimalus dydis	
Tiriamasis oktaninis skaičius (RON) ([2])		95,0	98,0	EN ISO 5164
Variklinis oktaninis skaičius (MON) ([2])		85,0	89,0	EN ISO 5163
Tankis esant 15 °C temperatūrai	kg/m³	743,0	756,0	EN ISO 12185
Garų slėgis (DVPE)	kPa	56,0	95,0	EN 13016-1
Vandens kiekis		Ne daugiau kaip 0,05 Išvaizda, esant – 7 °C: švarus ir šviesus		EN 12937
Distiliacija:				
— garinimas 70 °C temperatūroje	tūrio %	34,0	46,0	EN ISO 3405
— garinimas 100 °C temperatūroje	tūrio %	54,0	62,0	EN ISO 3405
— garinimas 150 °C temperatūroje	tūrio %	86,0	94,0	EN ISO 3405
— virimo pabaigos temperatūra	°C	170	195	EN ISO 3405
Liekana	tūrio %	—	2,0	EN ISO 3405
Angliavandenilių analizė:				
— alkenai	tūrio %	6,0	13,0	EN 22854
— aromatiniai junginiai	tūrio %	25,0	32,0	EN 22854
— benzolas	tūrio %	—	1,00	EN 22854 EN 238
— prisotintieji angliavandeniliai	tūrio %	nurodyti		EN 22854
Anglies / vandenilio santykis		nurodyti		
Anglies / deguonies santykis		nurodyti		
Indukcijos laikotarpis ([3])	min.	480	—	EN ISO 7536
Deguonies kiekis ([4])	% (masės)	3,3	3,7	EN 22854
Dervų kiekis (išvalius tirpikliais)	mg/100-ml	—	4	EN ISO 6246
Sieros kiekis ([5])	mg/kg	—	10	EN ISO 20846 EN ISO 20884

Parametras	Vienetas	Ribinės vertės (1)		Bandymų metodas
		Minimalus dydis	Maksimalus dydis	
Vario korozija (per 3 val., esant 50 °C temperatūrai)		—	1 klasė	EN ISO 2160
Švino kiekis	mg/l	—	5	EN 237
Fosforo kiekis (6)	mg/l	—	1,3	ASTM D 3231
Etanolis (4)	tūrio %	9,0	10,0	EN 22854

(1) Specifikacijose nurodytos vertės yra tikrosios vertės. Nustatant ribines jų vertes buvo taikytos standarto ISO 4259 „Naftos produktai. Bandymo metodų tikslumo duomenų nustatymas ir taikymas“ sąlygos, o mažiausioji vertė buvo apskaičiuojama pagal mažiausiąjį teigiamą skirtumą 2R; nustatant didžiausiąją ir mažiausiąją vertes, mažiausiasis skirtumas lygus 4R (R – atkuriamumas). Nepaisant šio mato, būtino techniniais sumetimais, degalų gamintojas vis dėlto turi siekti nulinės vertės, jei nustatyta didžiausioji vertė lygi 2R, ir vidutinės vertės, jei nurodoma didžiausioji ir mažiausioji ribinės vertės. Jeigu reikėtų nustatyti, ar degalai atitinka specifikacijų reikalavimus, taikomos standarto ISO 4259 sąlygos.
(2) Pagal standartą EN 228:2008 skaičiuojant galutinį rezultatą, atimamas MON ir RON taikomas pataisos faktorius 0,2.
(3) Degaluose gali būti oksidacijos inhibitorių ir metalų dezaktyvatorių, kurie paprastai naudojami benzino distiliavimo srautui stabilizuoti, bet į degalus negali būti pridėta valymo ir (arba) sklaidymo priedų ir tirpiklinių alyvų.
(4) Etanolis yra vienintelis oksigenatas, kurio galima specialiai dėti į etaloninius degalus. Naudojamas etanolis turi atitikti standartą EN 15376.
(5) Nurodomas faktinis sieros kiekis degaluose, naudojamuose 6 tipo bandymui atlikti.
(6) Į šiuos etaloninius degalus negalima specialiai pridėti junginių, kurių sudėtyje yra fosforo, geležies, mangano arba švino.

Tipas: Etanolis (E75)

Parametras	Vienetas	Ribinės vertės (1)		Bandymo metodas (2)
		Minimalus dydis	Maksimalus dydis	
Tiriamasis oktaninis skaičius (RON)		95	—	EN ISO 5164
Variklinis oktaninis skaičius (MON)		85	—	EN ISO 5163
Tankis esant 15 °C temperatūrai	kg/m³	nurodyti		EN ISO 12185
Garų slėgis	kPa	50	60	EN ISO 1 30 16-1 (DVPE)
Sieros kiekis (3) (4)	mg/kg	—	10	EN ISO 20846 EN ISO 20884
Atsparumas oksidacijai	min.	360	—	EN ISO 7536
Esamų dervų kiekis (išvalius tirpikliais)	mg/100 ml	—	4	EN ISO 6246
Išvaizda nustatoma esant aplinkos temperatūrai arba esant 15 °C (taikomas didesnis dydis).		Skaidrus ir šviesus, iš pažiūros be plaukiojančių ar nusėdusių teršalų		Apžiūra
Etanolis ir aukštesnieji alkoholiai (7)	% (tūrio)	70	80	EN 1601 EN 13132 EN 1451 7
Aukštesnieji alkoholiai (C3–C8)	% (tūrio)	—	2	
Metanolis		—	0,5	
Benzinas (5)	% (tūrio)	Likutis		EN 228
Fosforas	mg/l	0,3 (6)		EN 15487 ASTM D 3231

Parametras	Vienetas	Ribinės vertės (1)		Bandymo metodas (2)
		Minimalus dydis	Maksimalus dydis	
Vandens kiekis	% (tūrio)	—	0,3	ASTM E 1064 EN 15489
Neorganinių chloridų kiekis	mg/l	—	1	ISO 6227 – EN 15492
pHe		6,5	9	ASTM D 6423 EN 15490
Varinės juostelės korozija (3 val. esant 50 °C)	Reitingas	I klasė		EN ISO 2160
Rūgštumas (skaičiuojamas kaip acto rūgštis CH_3COOH)	% (masės)		0,005	ASTM 0161 3 EN 15491
	mg/l		40	
Anglies / vandenilio santykis		nurodyti		
Anglies / deguonies santykis		nurodyti		

(1) Specifikacijose nurodytos vertės yra tikrosios vertės. Nustatant ribines jų vertes buvo taikytos ISO 4259 standarto „Naftos produktai. Bandymo metodų tikslumo duomenų nustatymas ir taikymas“ sąlygos. Nustatant mažiausiąją vertę buvo skaičiuojama pagal mažiausią teigiamą skirtumą 2R. Nustatant didžiausiąją ir mažiausiąją vertes, mažiausias skirtumas yra 4R (R – atkuriamumas). Nepaisant šios procedūros, būtinos techniniais sumetimais, degalų gamintojas vis dėlto turi siekti, kad vertė būtų lygi nuliui, jei nustatyta didžiausioji vertė lygi 2R, ir vidutinei vertei, jei nurodomos didžiausioji ir mažiausioji ribos. Jei reikia nustatyti, ar degalai atitinka specifikacijų reikalavimus, taikomos standarto ISO 4259 sąlygos.

(2) Kilus ginčui, taikoma EN ISO 4259 aprašyta ginčų sprendimo ir rezultatų aiškinimo remiantis bandymo metodo rezultatų glaudumu tvarka.

(3) Kilus nacionalinio masto ginčui dėl sieros kiekio, bus remiamasi arba standartu EN ISO 20846, arba EN ISO 20884 (panašu į nuorodą standarto EN 228 nacionaliniame priede).

(4) Nurodomas faktinis sieros kiekis degaluose, naudojamuose 6 tipo bandymui atlikti.

(5) Bešvinio benzino kiekis gali būti nustatomas kaip skaičius, gautas iš 100 atėmus vandens ir alkoholių kiekį, išreikštą procentais.

(6) Į šiuos etaloninius degalus negalima specialiai pridėti junginių, kurių sudėtyje yra fosforo, geležies, mangano arba švino.

(7) EN 15376 specifikaciją atitinkantis etanolis yra vienintelis oksidatorius, kurio galima specialiai pridėti į šiuos etaloninius degalus.

10a PRIEDAS

Dujinių etaloninių degalų specifikacijos

1. Dujinių etaloninių degalų specifikacijos

1.1. Naudojamų etaloninių dujinių degalų specifikacijos yra nurodytos JT taisyklės Nr. 154 B3 priede.

11 PRIEDAS

Vidinės diagnostikos sistema (OBD sistema). Eksploatacinių savybių reikalavimai

1. Be Taisyklės Nr. 154 C5 priedo reikalavimų taikomi 1.1–1.3 punktuose nustatyti eksploatacinių savybių koeficiento reikalavimai (ESK).

1.1. Ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo pirmosios nustatyto tipo transporto priemonės su ESK, priskiriamos OBD sistemai priklausančių transporto priemonių šeimai, pateikimo rinkai dienos ir vėliau kas 18 mėnesių gamintojas turi įrodyti tipo patvirtinimo institucijai ir, pateikus prašymą, regionų valdžios institucijai, kad visi rodmenys, kuriuos turi nurodyti OBD sistema, pagal Taisyklės Nr. 154 C5 priedo 1 priedėlio 7.6 punktą atitinka minėtus statistinius kriterijus.

1.2. Gamintojas pateikia atitinkamoms institucijoms visus duomenis apie eksploatacines savybes, susijusias su visa bandomų transporto priemonių imtimi, kurie OBD sistemos pranešami vadovaujantis JT taisyklės Nr. 154 C5 priedo 1 priedėlio 7.6 punktu, kartu su bandomos transporto priemonės identifikaciniais duomenimis ir bandomų transporto priemonių atrankos iš eksploatuojamų transporto priemonių metodologija. Gavusi prašymą, tipo patvirtinimą suteikusi patvirtinimo institucija šiuos duomenis ir statistinio vertinimo rezultatus turi pateikti regionų valdžios institucijai ir kitoms patvirtinimo institucijoms.

1.3. Kad patikrintų, ar laikomasi šio priedo reikalavimų, valdžios institucijos ir jų atstovai gali siekti, kad būtų atlikti papildomi transporto priemonių bandymai, arba rinkti reikiamus transporto priemonių užregistruotus duomenis.